

Sigurljóð
um Drottinn vorn,
þad er
Fjørutýgir
Psalma-Flockur
innihaldandi
lærdóm vorrar trúar høfud-greinar
um
upprisu Jesú Kristi frá daudum.

Orkt af

Christjáni Jóhannssyni,
Prófasti í Mýra-sýslu og Sóknarpresti til
Stafholts og Hjardarholts.

Í øllum efnum, haf minnisfastann Jesúm
Kristum uppvakinn frá daudum.
2 Tim. 2, 7. 8.

Seljast almennt innbundin 27 skildíngum.

Leirárgørdum vid Leirá, 1797.
Prentud af Bókþryckjara G. J. Schagfjørd.

DEDICERAD
HANS HAVELBORINHEITUM
HERRA
OLAFI STEPHANSSYNI,
KONÚNGLEGRAR HATIGNAR
STIPTAMTMANNI A *ISLANDI*
OG
AMTMANNI YFIR *SUDUR-AMTINU*
SAMASTADAR, &C. &C.

SAMT

HANS HAVELBORNU GUDELSKANDI
FRÚ
SIGRIDI MAGNUSDOTTUR,

AF
BEGGJA HAVELBORINHEITA

STAFHOLTI,
DAG 1ta NOV. MDCCXCVII.

AUDMJÚKUM ELSKARA
CHRISTJANI JOHANNSSYNI.

HUGHEIL OSK.
TIL ADUR HATTNEFNDRA.

Lagid er: Mitt hjarta yrkir ágæt ljód.

Lífs og upprisu Lausnarans
Lífgunar kraptur mesti,
Ytra bædi og innra manns
YCKAR, *sé styrkur besti!*
En nær fjör fer
Frádragast hér,
Alls holds veginn
ÞID *egid inn*
I eilífd seta BÆDI,
Sæl í Jesú
Þá sofnid trú!
Sídan böndlid í nædi
Aull hans upprisu gædi!

Formáli.

Sitthvort hid dásamlegasta kraptaverk er þad, ad Endurlausnarinn vor Jesús Kristur sagdi fyrifram, ad hann mundi krossfestur og liflátinn verda, en þar eptir á þridja degi upp aptur frá dauðum rísa, á þeirri tiltekinni tíd sjálfur sannarlega tók aptur sitt líf, og med mörgum margvíslegum audsýningum tjádi sig sínum vinum ad vera lífs ordinn. Hann og hans Postular lögdu þetta furduverk þessvegna grundvöll, á hvörn öll kristinna manna trú skyldi byggjast. Sjálfur Jesús innsetti sína Postula í þad sérlega embætti ad vera votta ad sinni upprisu Lúc. 24, 48. Post. g. b. 1, 3. 8. 10, 41. 42. Í stad hins fráfallna Júdasar Ischariot var Matthías tólfti Postulinn útvalinn til ad vera med hinum ellefu vottur Jesú upprisu. Post. g. b. 1, 22. Í prédikuninni, sem á hinni fyrstu nýja testamentisins hátíd í einu kristnadi 3 þúsundir

manna,

manna, var mergur alls málsins: þenna Jesúm uppvakti Gud, og þar til, (sagdi Pétur í sinu og allra Postulanna nafni) erum vér allir **vottar**. Post. g. b. 2, 32. 1 Jóh. 1, 1-3. og vidlíkt sagdi Pétur, þá hann og Jóhannes høfdu læknad þann, sem alla sína lífstíd, meir enn í 40 ár hafdi halltur verid: þann sáluhjálparinnar høfund, sem þér líflétud, hefir Gud uppvakid frá daudum, þar erum vér **vottar** ad Post. g. b 3, 15. 4, 2. 10. 33. 13, 30. 31. Jesú Krists dásamlegu upprisu frá daudum hafa Postularnir, eins og eg ádur umgat, lagt grundvøll trúarbragdanna Róm. 4, 24. 25. 1 Pét. 1, 3. 21. 1 Cor. 6, 14. Jóh. 14, 19. 2 Cor. 4, 14. 2 Thess. 4, 14 1 Cor. 15, 20-23. og tekur Postulinn Páll jafnvel svo djúpt í árinni, ad einn af þeim stærstu gudsfrædinnar leyndardómum sé, ad Postularnir hafi sied Krist (lífs og upprisinn) 1 Tim. 3, 16. Med hans upprisu hafi Gud sannfært allar þjódir um, ad Jesús sé sá, sem dæma egi allar manneskjur í heiminum Post. g. b. 17, 31. ad hann sé Guds Sonur. Róm. 1, 3. 4. og loksins tekur sami Postuli, af øll tvímæli 1

Cor.

1 Cor. 15, 14. 15. 17. 18. segjandi: sé Kristur eigi upp aptur risinn, þá hefir vor kénning verid á engum røkum bygd, og ydar trú hefir verid til ónýtis. Vér hefdum þá líka ordid uppvísir í, ad hafa logid uppá Gud, þar vér høfum sagt um hann, ad hann hafi vakid Krist upp af dauda, hvørn hann þó (þá) ecki hefdi uppvakid. En hafi Kristur eigi upp aptur risid, þá væru ydar trúarbrøgd til einkis, og þér hefdud ei fengid fyrirgéfning á ydar syndum, svo væru þeir líka tapadir, sem i kristilegri trú hafa burtsofnad.

Þar nú þetta trúarbragdanna stórmerki er svo maktáríðandi, þá er ei kyn þó kristinndómsins fjandmenn hafi leitad allra bragda til ad tortryggja þad, og borid sig ad kollvarpa því; hafa þeir í þeirri vidleitni hellst og því nær einúngis, studt sig vid algengar, en rángar Gudspjalls sagnanna útleggíngar, og þeirra samhljódun, er á stundum hafa í ritaranna høndum mistekist. Þared engin útlegging yfir Biblíuna finnst aldeilis rétt og fullkomin, og traudlega mun til verda, heldur er sú best, sem hefir færst og minnst

 feil

skil, þá er líka ei væntandi, að vorar íslendsku útleggíngar og guðspjalla samhljóðan séu um uppríſu Jesú Krists allstaðar svo réttar að eckert verði með sannl að þeim fundið, því hvör þjóð gétur hrósað sér af svo góðum útleggíngum? Það skal þá ei vera meint útleggíngum vorum til lasts eður niðrunar, þó eg segi ómaksverdt væri, að þeir, sem skyn bera á, ættu að leitast við að lagfæra það, sem í þeim finnst að vera miður. En satt að segja, bæði þær íslendsku Biblíu útleggíngar, sem eg hefi séð, og líka sú eina guðspjalla samhljóðan í því túngumáli, sem á prent er útgengin, þurfa eigi litla endurbót. Vor hálærði Hra. Jón Olafsson hefir ei einasta séð það, heldur og líka útgéfið sýnishorn *) af bestu leiðréttingu, er vakið hefir hjá öllum, sem þar á þeckingu bera, eptirlángan eptir meiru eins ypparlegu frá þeirri hendi. Upprísu sagan Jesú Krists er ei lakar útlögð, nema betur sé, enn aðrir Biblíunnar

*) Í Yfirferð útleggíngarinnar yfir Spámanna-bækurnar í nockrum fyrstu bindum Rita ens íslendska Lærdóms Lista Felags.

unnar partar, í þeim íslendskum útleggíngum, sem eg hefi sied, og þó verdur ei annad skilid af flestum þeirra, enn ad Sabbatsdagur Gydínga hafi verid hinn fyrsti dagur vikunnar eda vor sunnudagur, og þó medfram ad laugardagurinn hafi byrjad á sunnudegi. Matth. 28, 1. Qvinnurnar sem á upprisu-degi Drottins Jesú gengu ad hans grof, hafi verid komnar ad grofinni ádur, og verid vid medan hræríngin vard; Engillinn kom af himni, og vellti steininum frá grafar opinu. Matth. 28, 1.2. hvad þó aldeilis strídir móti Marc. 16, 4. ad dymmt hafi verid um sólar uppkomu: Jóh. 20, 1. og Marc. 16, 2. ad englarnir hafi grafid Jesúm. Jóh. 20, 12. og sjálfur hefi eg heyrt ó-heimskann, en þverlyndann bónda standa fast á þeirri meiníngu, er hann bygdi á Lúc. 24, 25. ad þad væri heimska ad trúa ollu, sem í gamla Testamentinu finnist. Ur Harmonia Evangelica, edur Gudspjallanna Samhljódun vil eg einúngis skrifa hér eina grein, og yfirláta Lesaranum sjálfum ad finna úr henni sanna meiníngu, ef hann getur, eda telja allt er í henni mótstrídir hvad odru. Hún finnst 6 part. 14. 15. kap. þannig: b 3 „Þeir

„Þeir tveir (sem komu frá Emaus)
„fundu þá ellefu samansafnaða, og þá
„sem með þeim vóru, hverjir ed sögðu:
„Drottinn er sannarlega upprisinn og
„hefir birtst Símoni; og þeir sömu
„gengu burt, og kunngjörðu hinum
„öðrum hvað gjörst hefði á veginum
„— þeim trúðu þeir og eigi. En
„seinast er þeir ellefu sátu til borðs,
„birti hann sig (því) er þeir vóru að
„tala þetta.“

En, mundi margur segja, hægt er að að finna; sýndu að þá gjörir betur! eg gæti svarað: að margur sé nóg meinhagur, til að sjá smíða-lýtin hjá öðrum, getur þó ekki sjálfur að neinn þeirra gjört. Samt má það lengi gánga, að allir afsaki sig frá að reyna til að gjöra betur, af því þeir mega gánga að vísu, að þeirra verk verður ei heldur lýtalaust, þó lýtin verði þá annarslags enn hin fyrri. Þessvegna, þegar eitthvört hið gáfumesta Skáld í landi voru Prófasturinn í Hverár-þingi fyrir vestan Hvítá og Prestur til Stafholts og Hjarðarholts safnaða Síra **Christján Jóhannsson** sendi mér sín ypparlegu Sigurljóð um upprisu Drott-

Drottins Jesú Krists, med tilmælum eg vildi skrifa formála fyri framan þau, en eg sá, ad hann hafdi tekid sér adra, og ad vísu hentugri stefnu, enn ad præda sinn veg áfram eptir sjálfri Gudspjalla-sögunni, svo út úr vegi hans hefdi legid, þó sá lærdi madur hefdi í því verki tek-id sér fyrir hendur ad lagfæra vora Biblíu útleggíngu um þad efni, sýndist mér eitt hid þarfasta fyritæki, ad reyna til ad gjöra almenníngi skiljanlega frá-sögu um upprísu Drottins vors, og hvørninn hann aptur lifandi eptir hana sýndi sig vinum sínum, allt til þess hann fór upp til himins. En þó eg nú í þessari frásøgn hafi fylgt Gudspjallamannanna egin ordum, er þess samt eigi ad dylja, ad svo lángt hefi eg vída farid frá þeim íslendskum út-leggíngum er eg þecki, ad mig uggir margir kynnu fá grun um mín útlegg-íng sé þar grundvallarlaus.

Fráſøgn Gudſpjallamannanna um Jeſú Kriſts uppriſu frá daudum, og hvorninn hann þar eptir audſýndi ſig ſínum Lærisveinum allt til þeſs hann var til himins uppfarinn.

a) Á Laugardags qvøldid vóru María frá Magdala, hin María Jacobs (módir) og Salóme búnar ad kaupa ilmandi urta-ſmyrſli, ſvo þær gætu [1]) ſmurt Jeſúm.

b) En

[1]) Ad ſum ord, er í Ritníngunni fyrirkoma, án þeſs tækifæri eda møguleglcikí ſe tilgreindur, egi ad ſkiljaſt ſvo ſem þau er innibinda henrugleika eda møguleglcika, ſjeſt medal ótal annara af 1 Móſ. b. 16, 10. 1 Kóng. b. 3, 8. 2 Kóng. b. 5, 12. Pſálm. 22, 18. Róm. 9, 19. í hvørjum øllum ſtødum vor íslendſka Biblía bætir vid ordinu **getur** edur ødru vidlíku; og eins hefdi átt ad vera 2 Móſ. b. 9, 15. (ſamanbornu vid ſtrax eptirfylgjandi vers o. v.)

a) Marc. 16, 1.

b) En á Sunnudaginn [2]) þegar ljómadi af degi, var eptirtakaverdt, ad ordid hafdi [3]) mikil hræríng [4]) því Engill Drottins hafdi komid af himni, velt steininum frá opinu á grøfinni, og setst á hann. Utlits var hann sem leiptran, og hans klædnadur (hvítur) sem snjór, svo vegna þess ótta sem af honum stód høfdu vardmenn

[2]) Badi to Sabbaton og ta Sabbata þýdir hvist Laugardag eda Viku. 3 Mós. b. 23, 15. Lúc. 18, 12.

[3]) Ad ágvardadur nýlidinn, edur óágvardadur tími, brúkist á stundum fyri laungu umlidinn, er eigi sjaldsjed í heilagri Ritníngu, t. d. 1 Mós. b. 36, 6. (samanborn. vid 33, 14. 16) 2 Mós. b. 33, 5. (samanb. vid v. 4.) Jóh. 4, 44 18, 24. o. v. hvar þad þarf lagfæríngar; en í vorri íslendsku Biblíu finnst þetta aptur á mót vel athugad 2 Mós. b 12, 35. Matth. 14, 3. Lúc. 19, 15. Jóh. 5, 13. og miklu optar.

[4]) Fyrir jardskjálfta tekst ordid opt, en þad þýdir líka stundum einúngis skrudníng, eda ad mikid hafi ágengid. Matth. 8, 24. 24, 7. Lúc. 21, 11.

b) Matth. 28, 1-4.

menn (grafarinnar) ordid lafhræddir, eins og þeir væru daudir.

c) Adurnefndar qvinnur og nockrar adrar fóru [5]) snemmindis, þegar enn var skuggsýnt undir sólar uppkomu [6]) (sumar) ad vitja grafarinnar, en (adrar) báru med sér smyrslin, sem þær høfdu útvegad [7]). d) (A leidinni) sagdi hvør vid adra: hvørr mun velta fyrir ockur steininum frá opinu á grøfinni? en í því þær litu þángad, sáu þær, ad búid var ad velta honum frá (um hvad þeim þókti vænt) því hann var yfrid stór. Þær fóru inní grøfina e) en fundu þar ecki Drottins Jesú líkama. f) María frá Magdala

[5]) Erchestai þýdir ad fara. Lúc. 2, 16. 15, 20. Jóh. 6, 17. Matth. 14, 12. 18, 31. og vídar.

[6]) Dágvardadur tími Grískra setst stundum fyrir ókominn. Svo er þad medal fleiri Jóh. 11, 56. 15, 6. Róm. 8, 30.

[7]) Svo þýdir ordid Lúc. 12, 20. o. v.

c) Lúc 24, 1. d) Marc. 16, 3. e) Lúc. 24, 3. f) Jóh. 20, 2.

dala hljóp [8]) þá til Símonar Péturs, og til hins annars lærisveins, sem Jesú var handgenginn og sagdi þeim: þad er búid [9]) ad taka Drottinn burt úr grøfinni, en (hinar konurnar og eg) vitum ecki hvar hann hefir verid látinn.

g) Medan hinar konurnar (sem eptir urdu hjá grøfinni) vóru ad velta þessu

[8]) Harmonia Evangelica segir, ad María frá Magdala hafi hlaupid strax, sem hún hafi (álengdar) sjed, ad steinninn var afveltur, hvad fleiri lærdir menn líka hafa skrifad, en þá hefdi hún ei getad sagt Lærisveinunum, ad búid væri ad taka líkamann burt.

[9]) Hebreskir segja: þeir gjøra, þad sem vjer í voru máli tileinkum engri persónu, heldur segjum einasta ad sked hafi eda verdi. Dæmin eru ótal: íslendska Biblían leggur slíkt rett út 2 Mós. 6. 10, 21. Job. 18, 18. 34, 20. Ezech. 28, 3. en engu sídur hefdi þetta þurft ad adgætast Psálm. 83, 17. 19. Lúc. 12, 20. 16, 9. Jóh. 15, 6, v.

g) Lúk. 24, 4.

þessu fyrir sér í huga sínum[10]), varð þeim litið á h) engil (líkann) úngum manni, er sat hægramegin í hvítri síðri kápu. i) Þær vissu ei fyrri til[11]) enn hann og annar með[12]) í skínandi klæðum stóðu hjá þeim, hvaraf þeim bløskraði við, og þær beygðu sín andlit niður til jarðar. k) (Annar) Engillinn sagði við þær; látið yckur ei verða bilt við, og verðið þið ei hræddar! (eg veit) þið eruð að leita að Jesú frá Nazareth, sem var krossfestur; l) til hvørs leitið þið

[10]) Orðið þýðir: að volka fyrir ser, vita ei hvaðan á sig stendur veðrið, vita ei hvað úr á að ráða, eða til segja Lúc. 9, 7. Post.g.b. 2, 12. 5, 24. 10, 17.

[11]) Orðið tekst þannig um það, sem skeður óforvarandis 1 Mós. b. 24. 15. Matth. 27, 51. Post.g.b. 1, 10.

[12]) Þetta er her þannig tileinkað þeim engli, er þær strax á undan sáu, til að fjølga ei englunum meir enn textinn útheimtir.

h) Marc. 16, 5. i) Lúc. 24, 5. k) Matth. 28, 5. l) Lúc. 24, 5.

þid ad lifandi manni í daudra (hý-býlum)? hann er ecki hér, heldur er hann uppriſinn eins og hann hafdi ſagt m); komid þid og ſkodid ſtad-inn hvar Drottinn var [13]) lagdur. n) Farid nú ſem ſljótaſt, og ſegid hans Læriſveinum, og líka Petri, ad hann ſé uppriſinn frá daudum. o) En hugſid þid eptir því [14]), ad hann verdur kominn á undan ydur til Galila-lands, þar munud þid ſinna [15]) hann, eins og hann lofadi yckur. p) Munid þid til þeſs, ſem hann taladi vid yckur, þegar hann var í Galila-landi q) og ſagdi: þad

 ligg-

[13]) Sjá 9du ſkíringar-grein.

[14]) Þeſſi meining ordſins ad uppørfa eptir-þánka, er í Ritningunni algeng t. d. Eſ. 7, 14. Matth. 21, 5. 25, 6. Luc. 2, 34. o. v.

[15]) Svo tekſt ordid 1 Kóng. b. 3, 16. Poſt. g. b. 7, 26. Matth. 5, 8.

m) Matth. 28, 6. n) Marc. 16, 7. o) Matth. 28, 7. p) Lúc. 24, 6. 7. q) Matth. 20, 10.

liggur fyrir mannsins syni, ad verda fenginn heidíngjum í vald[16]), krossfestast og rísa upp aptur á þridja degi. r) Takid eptir því, ad eg segi ydur þetta. s) Þá mundu þær til, ad Jesús hafdi svo talad t), gengu hastarlega burt, og flýttu sér frá grøfinni med hrædslu, og mikilli gledi, u) því skjálfti og forundran høfdu gripid þær. Engin þeirra taladi neitt vid adra[17]), því þær vóru hrædd-

[16]) Eptir ordinu stendur her í syndugra mannahendur, en afgudadýrkan kallast í N. T. einkum synd; og Gudspjallamanninum Lúca er serílagi tamt ad kalla Heidíngja Syndara, er vorar útleggíngar stundum nefna bersynduga. Lúc. 6, 32. 33. 34. samanborin vid Matth. 5, 46. 47. og Matth. 26, 45. samanborid vid Lúc. 18, 32. 1 Kóng. b. 14, 16.

[17]) Af þeim fyrri útleggíngum hafa sumir tekid tilefni ad spyrja: hafi qvinnurnar engum sagt nockud um þetta, hvørninn getur þad

r) Matth. 28, 7. 8. s) Lúc. 24, 8.
t) Matth. 28, 8. u) Marc. 16, 8.

hrædddar v), heldur hlupu þær ad segja Lærisveinunum frá þessu.

x) Pétur og hinn Lærisveinninn (Jóhannes, hvörjum María frá Magdala hafdi sagt frá, ad hún hefdi fundid grøfina tóma) fóru út (úr borginni) og komu til grafarinnar. Ad sønnu hlupu þeir bádir [18]) (af stad) undir eins, en sá annar Lærisveinninn var fljótari, og kom fyrri til graf-

þad stadist med Lúc. 24, 9. 10. 22? en allt stendur heima þegar þannig er skilid, ad qvinnurnar urdu svo skelkadar, ad engin þeirra taladi á leidinni um þad sín á milli, eda vid neinn, sem þær mættu.

[18]) Þau tvø ásamt, segja fyrri útleggíngar; sýnist þá, sem Jóhannes og María hafi hlaupid saman og jafnfljótt, en her er ecki talad um Maríu, heldur Jóhannes og Petur, hvørjir bádir hafi farid undir eins af stad, samt hafi Jóhannes komid fyrri til grafarinnar. María sýnist hafa hlaupid minna enn bádir þeir, því hennar getur ei fyrr enn þeir vóru bádir komnir burtu frá grøfinni.

v) Matth. 28, 8. x) Jóh. 20, 3-10.

grafarinnar. Þegar hann skygndist inní hana, sá hann ad líktreflarnir[19]) láu þar, en hann fór ecki inní hana. Eptir þad kom Símon Pétur, sem fylgdi honum, géck inní grøfina, sá ad treflarnir láu þar, og klúturinn, sem verid hafdi um Jesú høfud var ecki lagdur hjá þeim, heldur samanbrotinn einn sér annarstadar. Þá fór hinn Lærisveinninn, sem fyrr hafdi ad grøfinni komid, líka inní hana, sá, og trúdi (því sem María frá Magdala hafdi sagt) [20]), því þeir skildu enn þá ecki Ritníngarnar, ad Jésús

19) Gydíngar sveipudu ei framlidna í dúka edur vodir, heldur vøfdu þá med treflum og bøndum.

20) Vorar fyrri útleggíngar mættu sýnast ad meina Jóhannes hafi þá trúad, ad Jesús væri upprisinn, hvad margir lærdir menn hafa skrifad; en eckert finnst, er þá meiníngu sanni. Þad strax eptirfylgjandi strídir þar á móti. Væri her, (eins og sumir gjøra) útlagt epistevse hann komst ad vissu um þad, þá verdur eckert tvíræðt.

Jesús ætti ad rísa upp frá daudum. y) Sídan fóru Lærisveinarnir heim til sín aptur, og þá furdadi á því, sem vid hafdi borid.

z) Þegar Jesús var upprisinn snemmindis á sunnudaginn, lét hann María frá Magdala fyrst sjá sig, hafdi hann ádur útrekid frá henni sjø vonda anda. a) (Þegar hún var búin ad segja Pétri og Jóhannesi frá, ad grøfin væri tóm, hafdi hún farid ad henni aptur) stód utanfyrir grátandi, og vard henni í þeim gráti litid inni [21]) grøfina, þá hún sá þar tvo hvítklædda engla, er sátu þar, sem Jesú líkami hafdi legid [22]) ann-

[21]) Her má vel útleggja: gjægdist hún inn.

[22]) Englasitjandi þar, einn til høfda, annann til fóta, sem þeir høfdu lagt líkamann Jesú, segja nockrar útleggingar; enginn skilur af þessu annad, enn Englarnir hafi lagt þar líkamann. Sjá líka her ad framan 9du skír.gr.

y) Lúc. 24, 12. z) Marc. 16, 9. a) Jóh. 20, 11-17.

ar vid høfdalagid en hinn til fóta. Þeir søgdu vid hana: kona! af hvørju ertu ad gráta? hún svaradi: af því búid er ad taka [23]) Herrann minn burt, en eg veit ecki hvad gjørt hefir verid af honum. Í því hún taladi þetta, vard henni litid aptur fyrir sig, og sá hvar Jesús stód, en vissi ei ad hann var þad. Jesús sagdi vid hana: kona! af hvørju ertu ad gráta? ad hvørjum ertu ad leita? hún hugsadi, ad þessi væri urtagards-madurinn, og svaradi: Herra! hafir þú borid hann burt, þá segdu mér hvar þú hefir lagt hann, skal eg þá sækja hann. Jesús sagdi vid hana: María! þá vék hún sér vid og sagdi til hans: Rabbúní! þad þýdir meistari. Jesús sagdi vid hana: haldt þú mér ecki [24]), því ecki er enn ad

[23]) Sjá enn aptur 9du skirkngar-grein.

[24]) Ordid haptestai þýdir stundum ei einasta ad snerta ad eins, heldur opt og tídum þreifa

ad því komid, ad eg fari upp [25]) til Födur míns; en fardu til systkyna minna [26]) og skila til þeirra: eg muni fara upp til míns Födurs, sem líka [27]) er þinn og þeirra Fadir, til míns Guds, sem líka er ydar Gud.

b) Þegar (hinar) konurnar fóru ad segja hans Lærisveinum (þad sem englarnir höfdu fyrir þær lagt, fóru þær hvnsa vega heim til borgarinnar)

þreifa edur þukla á. En einkum þýdir þad í útleggíngu enna Sjötýgi, Job. 31,7 ad loda vid og draga til sín þad, hvörju eptir á er haldid.

[25]) Þad er almennt, ad þad sem í grísku túngumáli kallast umlidid, er á stundum ókomid, en víst liggur vid bord. t. d. Jóh. 3, 13. 11, 56. Róm. 8, 30.

[26]) Ordid þýdir bædi brædur og systur til samans. Matth. 12, 49. 50. 1 Pet. 2, 17. 5, 9.

[27]) Kai þýdir líka, einnig Matth. 10, 30. 15, 16. Jóh. 8, 19. 15, 20. Opinb. b. 2, 13 o. v.

b) Matth. 28, 9-15.

þá að óvørum[28]) mætti Jesús (nockrum af) þeim og sagði: sælar verið þið! þær gengu að honum, krupu á knè fyrir honum og tóku um fætur hans, þá sagði Jesús við þær: verið eigi hræddar! en farið, og skilið til systkyna minna, að þau fari til Galilalands, þar muni þau finna[29]) mig.

Meðan þær vóru á ferðinni komu nockrir af varðmønnum (grafarinnar) inní borgina, og søgðu Høfuðprestunum, hvað við hafði borið. Þeir komu saman með Øldúngunum, og réðu af[30]) að fá stríðsmønnunum svo mikla peninga, sem þurfti, og løgðu undir við þá, að þeir skyldu segja: að Jesú Lærisveinar hefðu stolið honum burt meðan hinir sváfu.

En

[28]) Skoða 11tu skíríngar-grein.
[29]) Sjá 15du skíríngar-grein.
[30]) Þessi talsháttur merkir að taka til ráðs, ráða af Matth. 12, 14. 27, 1. (samanbornu við 26, 66.) 7. Marc. 3, 6.

En ef Landstjórnarinn fær (sannleikann) ad vita (søgdu Høfudprestarnir) þá skulum vid fridstilla hann, svo þid þurfid engu ad qvída. Stridsmennirnir tóku vid peníngunum, og gjørdu eins og fyrir þá var lagt, en ryktid um þetta hefir gengid medal Gydínganna allt til þessa tíma.

c) María frá Magdala var gengin burt (frá grøfinni) kom og sagdi þeim, sem honum vóru áhángandi, og nú syrgdu og grétu, ad hún hefdi sjed Drottinn, og þad sem hann hefdi talad vid hana [31]). En þegar þeir heyrdu, ad hann væri lifandi, og hún hefdi sjed hann, trúdu

þeir

[31]) Þad er hebreskra venja ad skipta um persónur, hvad í útleggíngunum á ad leidrettast. Og líka finnst í vorri Biblíu útleggíngu opt lagfært, t. d. 1 Mós. b. 49, 4. 5 Mós. b. 32, 15. Aptur annarstadar finnst þad óleidrett, t. d. Psálm. 18, 29. 81, 6. 7. 14. 15.

c) Mark. 16, 10. 11. Jóh. 20, 18.

þeir ecki; d) líka svo Jóhanna, María Jakobs (móðir) og hinar qvinnurnar, sem høfðu verið með þeim, søgðu þeim ellefu (Postulum) og øllum hinum (sem hjá þeim vóru) frá øllu (sem við þær hafði framkomið), en þeir álitu orð þeirra eins og markleysu og trúðu þeim ecki.

e) Sama dag lét Jesús Kefas (eður Símon Pétur) sjá sig.

f) Eptir þetta lét hann tvo af Lærisveinunum, sem vóru á ferð á landsbygðinni sjá sig, en var þeim torkénnilegur. Þeir komu og søgðu hinum frá því, þeim trúðu (flestir þeirra) ecki heldur. g) En (þetta bar svo til) að tveir af Lærisveinunum fóru sama dag til þorps nockurs, að nafni Emaus, er lá þriðjúng úr

d) Lúc. 24, 10. 11. e) 1 Cor. 15, 5.
f) Marc. 16, 12. 13. g) Lúc. 24, 13 - 35.

úr þingmannaleid [32]) frá Jerúsalem, og vóru sín á milli ad tala um allt þetta, sem vid hafdi borid. Medan þeir þannig báru sig saman, og vóru ad yfirleggja þad hvørr med ødrum, nálgadist Jesús þá, og komst í ferd med þeim. En þeim var eins og vikid, ad þeir þeckti hann ecki. Hann yrdti á þá: um hvad erud þid ad tala á þessari ferd, sem þid erud svo daprir af? annar af þeim, er Kleófas [33]) hét, svaradi honum: þared þú átt heima í Jerúsalem [34]), veitstu ecki hvad þar hefir gjørst núna fyrir fáum døgum? Hann sagdi: hvad þá? Þeir svørudu: um Jesú frá Nazareth,

[32]) Síra Páll Bjørnsson hafdi fyrst skrifad sexthgi skeida-rúm, en hefir eptirá leidrétt þad, og skrifad sexthgi stødu-rúm.

[33]) Líklegt er ad sá se sami og Klopas madur Maríu Jacobs módur. Jóh. 19, 25.

[34]) Ordid í høfud-textanum getur skilist svo vel fyrir sveitlægann sem adkomandi.

zareth, sem ad Guds og allra manna vitni var mikill Spámadur bædi á ordum og verki — hvørninn Høfudprestar vorir og høfdingjar framseldu hann undir dauda-dóm, og létu krossfesta hann [35]), en vid vonudum hann mundi vera sá, sem ætti ad frelsa Israels lýd, og er auk þessa í dag komid á þridja dag, sídan allt þetta skédi. Líka hafa nockrar qvennsniftir af ockar flocki, sem snemmindis fóru til grafarinnar, og fundu ecki

[35]) Mørg grísk ord eptir Hebreskra venju þýda ad láta gjøra, er í fyrsta útliti sýnast ad merkja eins og persónan, sem um er talad, hafi sjálf gjørt þad, t. d. 1 Mós. b. 46, 29. hvar eptir ordunum er ad Jóseph hafi lagt vagns aktauma vid hesta sína, en í íslendsku útleggingunni er rett þýdt, ad hann hafi látid gjøra þad. Eins hefdi annarstadar átt ad útleggjast ad láta gjøra. t. d. 2 Sam. 12, 9. 1 Kóng. b. 19, 15. Jóh. 3, 22. og 4, 1. samanborin vid Jóh. 4, 2. Jóh. 19, 1. 19 samanborid vid Matth. 27, 37. 14, 3. 10. o. v.

ecki hans líkama, gjørt ockur forvida, því þegar þær komu aptur, søgdust þær hafa sied engla, er tjádu (þeim) ad hann væri lifs. Nockrir af ockur fóru þá til grafarinnar, og fundu allteins og konurnar høfdu sagt, en sjálfann hann sáu þeir ecki. Hann sagdi vid þá: æ! mikid [36]) erud þér skynlausir og seinir til ad taka eptir, svo þér trúid enn ei eptir allt þad, sem Spámennirnir hafa sagt! átti þad ecki fyri Kristi ad liggja ad lída þetta, og taka svo vid [37]) sinni dird? byrjadi

[36]) Øll lot liggja heldur ad því, ad leggja þetta út svo sem sagt af medaumkun, heldur enn hardt brixli, einkum þar hvørugur þessara Lærisveina var af Jesú ellefu Postulum, af hvørjum hellst hefdi mátt væntast mest upplýsing og sterkasta traust.

[37]) Inngánga er hebreskur talsháttur í stadinn fyrir ad ødlast. Matth. 19,17. samanbornu vid v. 16. Lúc. 11,52. Ebr. 4, 1. 3. 6. 10. 11.

hann sídan á Mósis bókum, og hélt áfram gégnum Spámanna bækurnar med ad útleggja fyrir þeim þad, sem um hann var í allri Ritningunni. Þegar þeir komu ad þorpinu, sem þeir ætludu sér til, lét hann eins og hann mundi fara lengra. En þeir bádu hann innilega [38]) og sögdu: vertu hjá ockur, því komid er undir qvöld, og deginum er farid ad halla. Hann géck þá inn (í herbergid) til ad vera hjá þeim. Nú bar svo til, þegar hann hafdi setst til bords med þeim, ad hann tók braudid, las bordsálminn, braut þad og úthlutadi því milli þeirra. Í því (vard þeim eins og) augum þeirra hefdi verid upplokid, og þeir þecktu hann, en hann hvarf þeim; Þá sagdi hvörr þeirra vid annann: var ecki eins og hjartad idadi í ockur

[38]) Samanber Matth. 14, 22. Marc. 6, 45. Lúc. 14, 23. Gal. 6, 12.

ur [39]), þegar hann var ad tala vid ockur á ferdinni, og lagdi Ritníngarnar út fyrir ockur? Þeir fóru þá strax uppá tímann af stad [40]) og snéru aptur til Jerúsalem. Þar fundu þeir þá ellefu (Postula) samankomna, og adra, sem hjá þeim vóru. Þeir søgdu: Drottinn er sannarlega upprisinn, og hefir látid Símon sjá sig. En þeir tveir (sem ad komu) søgdu hinum (aptur á mót) hvad vid hefdi borid á ferdinni, og hvørninn þeir hefdu þeckt hann í því hann braut braudid.

h) Enn nú sama dag á sunnudags qvøldid og líka búid var ad læsa

[39]) Meiníngin er: urdum vid ei klockir?

[40]) Ordinu anistemi, í líkri merkíngu og her finnst, má stundum í íslendskri útleggíngu ad ósekju sleppa, stundum þýdir þad ad vørmu spori, en þar her er annad ord þeirrar merkíngar, þá má þad leggjast út fór á stad, og allteins er Matth. 9, 9. Marc. 1, 35. 2, 14. o. v.

h) Jóh. 20, 19. Lúc. 24, 36.

dyrunum [41]) þar sem Lærisveinarnir vóru, af hrædslu fyrir Gydingum, samankomnir, og þeir vóru ad tala saman um þetta (er skéd hafdi um daginn og á ferdinni til Emaus), i) [42]) medan þeir sátu til bords, lèt Jesús þá ellefu (Postula ad frá teknum Thómási) sjá sigk), var hann þá i hóp þeirra [43]) og sagdi: sælir verid

[41]) Ei stendur hèr útþryckilega, ad Jesús hafi komid ígegnum læsta hurdina, þó hitt sè eins líklegt; sýnist þad og strída móti því, sem á eptir kemur, ad hann sagdist hafa hold og bein, og þreifanlegann líkama. Marga adra vegi hafdi speki hans og almætti uppá náttúrlegann, eda meir enn náttúrlegann máta, ad komast í hóp þessara vina sinna.

[42]) Hysteron Marc. 16, 14. getur og vel merkt seinna.

[43]) Ordid tekst margsinnis í Biblíunni þannig, ad hluturinn ei er bundinn vid ad vera í mitjunni, t. d. Marc. 3, 3. Lúc. 6, 8. Marc. 7, 31. Lúc. 8, 7. 22, 27. 17, 11. 1 Cor. 5, 2. Es. 10, 23. samanborniu vid

i) Marc. 16, 14. k) Lúc. 24, 37 : 40.

verid þid [44])! Þeir urdu hleſſa og hræddir, því þeir hugſudu þeir ſæu einhvørn anda. Hann ſagdi þeſsvegna vid þá: því ſkélfiſt þid ſvo, og hvørs vegna koma ſvoddan þánkabrot yckur í hug? gætid ad höndum mínum og fótum, ad eg er þad ſjálfur; þreifid á mér og ſkodid, því andi hefir hvørki hold né bein, eins og þid ſjáid ad eg hefi. Og í því hann ſagdi þetta, ſýndi hann þeim

vid Róm. 9, 28. o. f. og ſama talsháttr, ſem Lúcas og Jóhannes her brúka um Jeſú Kriſt, hefir Xenophon um Cyrus, er ſídan vard Perſa-kóngur, þá hann taladi vid ſtrídsmenn ſína og hvatti þá (Cyropæd. 1, 4), þad er: hann var hjá þeim, edur frammi fyrir þeim, ſvo allir ſáu hann og heyrdu, en ei fylgir þaraf, ad hann hafi verid einmidt í midjunni, og þeir allir jafnlángt frá í kríngum hann.

[44]) Ad fridur ſe ſama og farſæld optſinnis í Ritníngunni, er øllum kunnugt. Sjá t. d. Lúk. 1, 79. 19, 42. Jóh. 16, 33.

hendur og fætur l) og síduna á sér. Þá urdu hans Lærisveinar fegnir, ad þeir sáu Drottinn. m) Nú þegar þeir gátu enn þá ecki trúad fyrir gledi, heldur undradust yfir þessu, sagdi hann vid þá: hafid þid hérna nockud matarkyns? þeir løgdu fyrir hann nockud af fiski og af hunángi, þad tók hann og bordadi svo þeir horfdu á. n) Sídan fann hann vid þá ad trúarleysi þeirra og stífsinni, ad þeir ei hefdu viljad trúa þeim, sem høfdu sied hann upprisinn; o) um þetta [45]) (sagdi hann) taladi eg vid

[45]) Eitt og hid sama ord þýðir hjá Hebresk-um bædi ord og hlut, eptir hvørju nýja Testamentisins skrifarar hafa breytt t. d. Marc. 1, 45. Matth 18, 16. Lúc. 1, 37. 65. 2, 15. Post. g. b. 10, 37. hvar þetta er rett útlagt, og hefdi eins átt ad vera Marc. 9, 10 Post. g. b. 8,21 (samanbornu vid v. 19.) Lúc. 2, 17. 18. 19. 2 Cor. 12. 4. o. fl. st.

l) Jóh. 20, 20.
m) Lúc. 24, 41 - 43.
n) Marc. 16, 14.
o) Lúc. 24, 44 - 48.

vid ydur, medan eg var (ad ſtad- aldri) hjá ydur, ad allt þad, ſem er ſkrifad um mig í Móſis- og Spá- manna-bókunum og Pſálmunum átti fram ad koma. Þá kénndi hann þeim ad ſkilja Ritníngarnar, og ſagdi vid þá: ſvona er ſkrifad og ſvona átti Kriſtur ad lída, og uppríſa á þridja degi frá daudum, og láta í ſínu umbodi [46]) prédika fyrir alls ſlags [47]) þjódum, ad menn ſkuli taka ſinnaſkipti [48]), og ødlaſt fyrirgéfn- d 4 íngu

[46]) Í ſínu nafni getur bædi þýdt: eptir hans ſkipun eda umbodi Matth. 7, 22. 21,9. 23,39. Marc 11,9. 10. Poſt. g. b. 4, 7. 16, 18. og líka: vegna hans, af hans krapti. Poſt. g. b. 3, 6. 16. Matth. 10, 41. 42. 18, 5. Lúc. 9, 48. Jóh. 14. 26.

[47]) Ad pas þýdi áſtundum alls-ſlags, er ljóſt þá adgætt eru Matth. 4, 23. Lúc. 15, 1. Poſt. g. b. 10, 1. 1 Cor. 10,25. 27. Eph. 4, 19. o. fl.

[48]) Eigi er þad vegna ordſins metanoia ſam- ſetníngar, ad eg meina þad ſe her rettar úr-

íngu á syndum þeirra, skulud þid (Lærisveinar minir) byrja med þessa prédikun í Jerúsalem, og verid vitni ad (øllu) þessu. p) Sídan sagdi Jesús enn aptur: sælir verid þid [49])!

eins

útlagt fyrir sinnaskipti enn ángur eptir drýgda glæpi, heldur af því eg finn Jesú og hans Postula ad sønnu innibinda hvørttveggja þetta í sama ordi, en þó optar og frekar áminna til lifnadarins betrunar, enn einbers ángurs og trega, hvørn þeir þá med serlegu nafni kalla sorg. Eg man mig ei heldur hafa lesid í nýja Testamentinu ordid metanoia, ad þad ei líka innibindi: ad sjá ad ser. En útþryckilega þýdir ordid sinnaskipti eda ad sjá ad ser. Post. g. b. 26, 20. 2 Tim. 2, 25. Ebr. 6, 6. 2 Petr 3, 9. Þessvegna kallast og ad sjá ad ser svo madur haldi ei áfram í bannvænum lifnadi Post. g. b. 8, 22. 2 Cor. 7, 9. 10. Ebr. 6, 1. og skírn Jóns Skírara kallast ydrunar skírn, þad er, skírn sem skuldbatt til ad taka sinnaskipti Marc. 1, 4. Lúc. 3, 3. Post. g. b. 13, 24. 19, 4. Sjá 92 skíríngar-grein.

[49]) Sjá 44 skíríngar-grein.

p) Jóh. 20, 21 - 31.

eins og fadirinn sendi mig, eins sendi eg ydur. En sem hann hafdi þad mælt, blés hann á þá og sagdi: medtakid heilagann Anda [50]), hvørjum sem þér fyrirgéfid syndirnar, þeim verda þær fyrirgéfnar, og hvørjum sem þér apturhaldid þær, þeim verda þær apturhaldnar.

En Thómás, med ødru nafni Didymus [51]), einn af tólf (Postulunum), var ecki hjá þeim þegar Jesús kom, þessvegna søgdu hinir Lærisveinarnir vid hann (þegar þeir fund-

[50]) Þetta gæti líka útlagst: þer munud medtaka heilagann Anda. Því ósjaldan tekst í Ritníngunni þad svo sem fyrisøgn um eptirkomandi hluti, sem í fyrsta útliti er eins og væri þad skipad: t. d. 1 Mós.b. 20, 7. 42, 18. Ordsqv. b. 3, 4. 4, 4. hvar allt þetta er lagsært, og rett útlagt, hefdi líka eins átt ad adgætast 5 Mós.b. 32, 50. Psálm. 37, 27. o. v.

[51]) Ordid Thómás þýdir tvíburi, er á grísku heitir Didymos; en Grískra sidvenja var, ad leggja framandi þjóda einkanøfn út á sitt mál t. d. Post. g. b. 9, 36.

fundust): vid høfum sied Drottinn. Hann svaradi: því skal eg ecki trúa, nema eg sjái naglaførin í høndunum á honum, og líka stingi fingrunum á mér í þau, og nema eg láti høndina á mér inní sídu (sárid) á honum. Viku [52]) seinna vóru Lærisveinarnir enn á ný inní húsinu og Thómás med þeim. Jesús kom þegar búid var ad loka dyrum, var í hóp þeirra [53]) og sagdi: sælir verid þid [54])! sídan sagdi hann vid Thómás: réttu hingad fingurinn á þér! skodadu! þarna eru hendurnar á mér, rettu hingad høndina á þér, og stíng henni inní mitt sídu (sár) og vertu ecki trúarlaus, heldur trúadur. Thómás tók til orda, og sagdi vid hann: þú

[52]) Talsháttu rinn eptir átta daga í stadinn fyrir viku, er hebreskur 1 Mós. b. 14, 14. Lúc. 1, 59. 2, 21. Post. g. b. 7, 8. o. v.

[53]) Sjá 43 skíríngar-grein.

[54]) Sjá 44 skíríngar-grein.

þú ert minn Drottinn og minn Gud [55])! Jesús svaradi honum: þú trúdir, Thómás! af því þú sást mig; sælir [56]) eru þeir, sem ecki siá, en trúa þó.

Fleiri og adrar sannfæringar [57]) (um sína upprisu) lét Jesús þaradauk í ljósi [58]) vid sína Lærisveina, sem ecki eru hér [59]) (í Jóhannis Gudspjalla-bók) skrásettar. En þetta (allt) er

[55]) Flestir leggja þetta út, svo sem Thomás hafi kallad til Jesú, þó í textanum se nefnandi tilfelli. Þad er eigi heldur rángt.

[56]) Má líka útleggjast sælli, eins og dæmi eru til Lúc. 11, 27. 28. 1 Cor. 7, 8. samanb. v. 9 o. v.

[57]) Svo tekst ordid allopt, en þad þýdir og kjenniteikn Matth. 24, 3. 26, 48. 1 Cor. 14, 22. o. v.

[58]) Ordid poiein merkir ad framleida edur audsýna Jac. 3, 12. Post. g. b. 5, 34.

[59]) Sumir skilja her allar fjórar gudspjallamannanna bækur.

er þar til uppſkrifad, ad allir [60]) trúa ſkuli, ad Jeſús ſé (ſá fyrirheitni) Kriſtur, ſá Guds Son, og ad þeir, med því ad trúa á hann [61]), ødliſt eilífa ſælu [62]).

q) Vid vatnid [63]) (ſem er hjá borginni) Tiberías, lèt Jeſús ſína Læri-

[60]) Þú og þer brúkaſt opt í ſtadinn fyrir ſerhverr; allir t. d. Matth. 6, 1. 17. 2 Móſ. b. 20. og allvída.

[61]) Nafn tekſt allvída einaſta fyrir perſónu þeſs, ſem um er talad, og er þad eptir Hebreſkra ſidvenju t. d. Poſt. g b. 1, 15. 3, 16. 1 Jóh. 2, 12. Opinb. b. 3, 4. 11, 13. Pſálm. 20, 2. o. v. Sjá 46 og 92 ſkírſngar-greinir.

[62]) Ordin líf og ad lifa takaſt í Biblíunni opt fyrir ſælu og vera farſæll bædi þeſſa heims Lúc. 12, 15. 1 Pet. 3, 10; og annars Poſt. g. b. 5, 20. Jóh. 5, 24. 29. Matth. 7, 14. 19, 16. 17. ſvo og Lúc. 10, 28. Jóh. 6, 51. Róm. 1, 17. o. fl.

[63]) Þetta var eginlega ſtøduvatn, þar ſem áin Jórdan rann ígegnum dæld nockra, er hún fyllti, og rann ſídan fram úr henni aptur.

q) Jóh. 21, 1-24.

Lærisveina aptur sjá sig, og þar opinberadi hann sig med þessum hætti: Þar vóru til samans Símon Pétur, Thómás, auknefndur Didymus [64]), Nathanael frá Kana í Galila-landi, þeir Zebedis synir (Jóhannes og Jakob), og paradauk tveir adrir af hans Lærisveinum. Vid þá sagdi Símon Pétur: eg ætla ad fara í fiskiveidar. Þeir svørudu: vid førum med. Strax fóru þeir á skip, en fengu eckert þá nótt. Morguninn eptir í bitid, stód Jesús á backanum, en Lærisveinarnir þecktu ecki ad hann var þad. Jesús yrdti á þá: børn! hafid þid nockud af fiski [65])? Þeir svørudu honum: nei! Hann sagdi: varpid út netinu hægramegin skipsins, þá verdid þid fiskvarir. Þeir vørpudu því út, en gátu varla dreg-

e id

[64]) Sjá 51 skýringar-grein.

[65]) Ordid þýdir vidbit, getur og einasta merkt fiska.

id þad, svo margir fiskar vóru í því. Þá sagdi sá Lærisveinn, sem Jesú var handgenginn, vid Pétur: þad er Drottinn! Þegar Símon Pétur heyrdi ad Drottinn var þar, batt hann ad sér fiski-stack sinn [66]), því hann var snøggklæddur [67]), og kastadi sér í vatnid. Hinir Lærisveinarnir komu í skipinu, og drógu netid med fiskunum, því þeir vóru ei lángt, heldur (einasta) hér um 200 álna frá landi. Þegar þeir komu ad landi, sáu þeir eldsglædur til taks, og lítinn fisk þar á [68]), líka og braud. Jesús sagdi þar eptir vid þá: komid

[66]) Ependyte er fiskimanna-stackur í Gydínga-landi og Sýrlandi af skinni edur striga, sem med snæri er adreirdur um midtid.

[67]) Gymnos þýdir yfirhafnar-lausann 1 Sam. 19, 24. Es. 20, 2.

[68]) Biskup Mag. Steinn Jónssoní sínum Upprisu-psaltara Ps. 34 v. 12 segir ad braudid hafi verid lagt á glædurnar.

id hingad med nockud af þeim fiskum, sem þid veiddud. Símon Pétur fór uppí (skipid) og dró (med hinum) netid í land, fullt af hundrad fimmtýgi og þremur stórum fiskum, en þó þeir væru svo stórir og margir [69]), rifnadi netid samt ecki. Jesús sagdi [70]) vid Lærisveinana: komid þid, og bordid dagverdarmáltíd! Engum af Lærisveinunum vard þad fyrir [71]), ad spyrja hann: hvørr hann væri [72]? því þeir þecktu ad þad var Drottinn. Jesús geck þá þar ad, tók braudid og feck þeim, og allteins litla fiskinn. Þetta

[69]) Gríska ordid þýdir bædi marga og stóra.

[70]) Í þessari frásøgn er nærverandi tíd í stadinn umlidinnar allstadar í íslendsku útleggíngunum, sem ég sjed hefi, eptir grísku ordunum, hvørs eg einasta get á þessum stad.

[71]) Ordid tolman brúkast stundum, án þess þad merki þor eda dirfsku t. d. Róm. 5, 7. 1 Cor. 6, 1. Róm. 10, 20.

[72]) Sjá 31 skíríngar-grein.

var í þridja sinn, sem Jesús lèt sína Lærisveina (marga til samans) [73]) sjá sig, eptir ad hann var upprisinn frá daudum.

Þegar þeir vóru búnir ad borda, sagdi Jesús vid Símon Pètur: Símon Jónasson! elskar þú mig meir enn [74]) þessir? Hann svaradi: já! Drottinn! þú veitst ad eg elska þig. Jesús sagdi vid hann: geym þú lamba minna[75])! Aptur sagdi Jesús vid hann í annad sinn: Símon Jónasson! elskar þú mig? Hann svaradi: Drott-

73) Her reiknast ei, þegar Jesús let Petur, Jacob, edur þá tvo, sem fóru til Emaus, sjá sig.

74) Petur hafdi ádur lofad stadfastari elsku til Jesú enn allir hinir Postularnir hefdu Matth. 26, 33.

75) Svo sem vildi hann sagt hafa: þú átt ad ala önn fyrir þeim, hvad sem þer lídur; yfirtaladu, sannfærdu, en þvingadu og kúgadu ecki lömb og saudi mína, en ecki þína. Augústin. Postulinn Petur mundi líka vel til þessa 1 Pet. 5, 2.

Drottinn! þú veitst ad eg elska þig. Þá sagdi Jesús vid hann: hird þú saudi mína! Þridja sinn sagdi Jesús vid Pétur: Símon Jónasson! elskar þú mig? Þá vard Pétur ángurvær af því Jesús spurdi í þridja sinn: elskar þú mig? því svaradi hann: Drottinn! þú veitst alla hluti; þú veitst, ad eg elska þig. Þá sagdi Jesús vid hann: geym þú sauda minna. Sannlega, sannlega segi eg þér: medan þú varst úngur, battst þú sjálfur upp um þig, og fórst hvört sem þú vildir; en þegar þú verdur gamall, muntu breida hendur þínar út, og annar mun binda upp um þig, og fœra [76]) þig þángad, sem þú vilt ecki. Þetta mælti Jesús, og taladi þannig ad því, med hvada daudadaga [77]) Pétur mundi dýrka Gud,

 og

[76]) Ordid oisei merkir ad fœra og bera.
[77]) Þad er: krossfestíngunni.

og þá hann hafdi þetta talad, sagdi Jesús vid Pétur: fylg þú mér!

En Pétur snéri sér vid, og sá hann Lærisvein koma á eptir, sem var Jesú handgenginn, hafdi hallad sér ad Jesú brjósti um qvøldmáltídina, og þá spurt, hvørr hann mundi svíkja[78]). Þegar Pétur sá hann (Lærisvein), sagdi hann vid Jesúm: en, Herra! hvad á þá ad verda um þenna? Jesús svaradi: ef eg vildi, ad hann skuli blífa[79]) þángad til eg kém (ad straffa Gydínga lýd)[80]), hvad kémur þad þér vid? fylgdú mér! Þar af

[78]) Sjá 82 skíríngar-grein.

[79]) Ad vísu er ord þetta ad blífa eptir edli sínu útlendskt, og þýdir: ad vera lífs 1 Cor. 15, 6. Phil. 1, 25: en, ea finn þó ei annad hentugra, er se nockud óljóst, og sýni ad Lærisveinarnir hafi ei verit aldeilis tilefnis-lausir, ad hvasa Jóhannes Postuli mundi ei deyja.

[80]) Í þeirri meiníngu tekst ordid Matth. 10, 23. 16, 28. 24, 3. Lúc. 18, 8. Ebr. 10, 37. o. v.

af veis sú søgusøgn milli enna (fyrstu) kristnu[81]), ad þessi Lærisveinn mundi eigi deyja[82]). Jesús hafdi þó eigi sagt: hann mun eigi deyja, heldur: ef eg vildi, ad hann skuli blífa þángad til eg kém; hvad kémur þad þér vid?

Þessi er sá sami Lærisveinn, sem hefir (í sinni Gudspjalla-bók) skrifad og vitnad um (allt) þetta, og þad

[81]) Gydíngar kølludu hvørjir adra brædur 5 Mós. b. 15, 2, 3. Post. g. b. 3, 17. 22. 7, 23. 25. 26. og eptir þeim gáfu kristnir sér sín á milli sama nafn. Post. g. b. 6, 3. 9, 30. 11, 29. 1 Cor. 5, 11. 15, 6. Sjá 26 skíríngar-grein.

[82]) Nærverandi tídar ord setjast opt í heilagri Ritníngu, þar sem þau skiljast um ókomna tíd t. d. Matth. 17, 11. Lúc. 13, 32. Post. g. b. 1, 6. 1 Cor. 15, 35. 16, 5. hvar rett er útlagt, en þess hefir ei verid gætt Jóh. 10, 17. 18. 5, 22. 7, 27. 33. 17, 11. o. v.

er víst [83]), að hans vitnisburði er óhætt að trúa [84]).

r) Lærisveinarnir (allir) ellefu fóru til Galilalands, á það fjall, hvar Jesús hafði mælt þeim mót. ſ) Þar sáu þai. meir enn fimm hundruð kristnir í einu. t) Þegar þeir sáu hann, féllu þeir á knè fyrir honum, en sumir vóru vokins [5]). Jesús vêk ... þar

[83]) Meiníngin er: að það se alkunnugt, og kallast sá talsháttur oratio communicativa þegar talað er um aðra í fyrstu persónu.

[84]) Orðið alethes þýðir líka, þann, sem er merkur, løg-gyldur, hverjum trúa má. Jóh. 8, 13. 17.

[85]) Ecki efuðust Lærisveinarnir um, að Jesús væri upprisinn, miklu síður um það, (sem útleggíngar vorar sýnast segja), að þeir tilbáðu hann, heldur um erindi hans, og um Ísraels Kóngs veldi, sem sat fast í þeim ætti að verða veraldlegt.

r) Matth. 28, 16. ſ) 1 Cor. 15, 6.
t) Matth. 28, 17-19.

þar altélega ad þeim[86]), og mælti þetta vid þá: mér er í hendur fengid allt vald á himni og jørdu[87]), u) farid þess vegna út um allann heiminn, og prédikid lærdóminn um mig[88]) fyrir øllum manneskjum[89]). x) Gjørid allslags[90]) þjódir ad mínum Lærisveinum[91]), skírid þær til (ad

[86]) Ordid brúkast um ad samlaga sig einhverjum Post. g. b. 10, 28. 18, 3 24, 23.

[87]) Ad hér sé hafst tillit til Gydínga og Heidíngja, kemur mér í hug af Eph. 1, 10. 2, 14 : 19. 3, 15. Col. 1, 20. edur og englanna Ebr. 7, 26.

[88]) Lærdómurinn um Jesú Krist í heiminn kominn kallast þannig Róm. 1, 1. 3. 9. Matth. 4, 23. 26, 13. Marc. 1, 14. 13, 10. o. v.

[89]) Krisis brúkast í Gydínga-bókum allvída um manneskjur.

[90]) Sjá 47 skíríngar-grein.

[91]) Postularnir áttu ad gjøra allés-slags þjódir ad Krists lærisveinum, med 1.) ad skíra og 2.) kjenna þeim ad lifa eptir hans

u) Marc. 16, 15. x) Matth. 28, 20.

(að trúa á) 92) Födurinn, Soninn og þann heilaga Anda, og kennið þeim

hans boðorðum. Her er þá sitt hvað að gjøra að lærisveini og kjenna. Svo er af þessu andsætt, bæði að leyfilegt er að skíra born, og líka hvørninn Postularnir skírðu svo fljótt uppá játninguna t. d. Post. g. b. 2, 37-41. 16, 14. 15. 30-33.

92) J nafni, eptir orðinu er það uppá nafn eður til nafns. Onoma þýðir að sønnu persónu, líka dýrð og hátign Post. g. b. 4, 12 Eph. 1, 21. Jóh. 12, 28. o. v. hvor merking her getur vel átt heima; en eins má standast, að straxtjeð orð hafi her enga serlega merkingu, heldur se einasta að-dragandi næsta orðs (circumscriptio) eins og Matth. 1, 21. Lúc. 1, 13. Post. g. b. 3, 16. Mal. 1, 14. 1 Cor. 1, 2. Opinb. b. 11, 13. o. v., hvar orðinu nafn, má sleppa, svo einkis ísaknar, og einasta setja hann eður þvílíkt fyrirnafn í staðinn; sjá 61 Skírúngar-grein. En að her á þessum stað megi í útleggíngunni sleppa sama orði, sanna Róm. 6, 3. Gal. 3, 27. 1 Cor. 1, 13. 15. 10, 2. hvørjar allar Ritníngar-greinir sýna að talsháttrinn, að skíra-st til einhvørs, ætíð merkir að skuldbinda sig með skírninni, að hlýða honum, dýrka hann, eður vera honum undirgefinn. Sjá og um yðrunar-skírn 48 Skíríngar-grein.

þeim ad breyta eptir øllu, sem eg hefi skipad ydur. y) Hvørr, sem trúir, og lætur skíra sig [93]), skal verda hólpinn, en hvørr, sem verdur vantrúadur, mun fyrirfarast [94]), en þeim sem taka þá trú [95]), skulu í mínum erindum fylgja þessi stórmerki: þeir munu útreka skadlega anda [96]), tala í þeim túngumálum, sem þeir hafa eigi ádur kunnad, taka upp eiturorma, og ef þeir drecka eitthvad banvænt, skal þeim ei verda meint af þvi.

[93]) Eptir grískri ordþýdíngu, getur meiníngin verid: lætur skíra sig.

[94]) Fyrir tjón edur straff brúkast ordid allvída t. d. 1 Cor. 11, 32. Jac. 5, 9. 2 Pet. 2, 6.

[95]) Her meinast bædi ad taka trú og trúa.

[96]) Meiníngin verdur her eptir þvi, hvørt púnkturinn, sem adskilur greinirnar, er settur fyri framan eda aptan ordin: í mínu nafni. Eg hefi her sett hann fyri aptan. Um ordid nafn, sem her þýdir umbod edur erindagjørdir vegna annars manns, sjá 46 og 61 skíríngar-greinir.

y) Marc. 16, 16 - 18.

því. Sjúkum mun batna, þegar þeir leggja hendur yfir þá z), og verið vissir um 97) að eg skal ætíð vera með yður (til hjálpar) allt 98) til þ:ss veröld endar.

a) Hér eptir lét hann Jakob sjá sig.

b) Þegar Jesús var búinn að sýna sig Lærisveinum sínum lifandi, eptir að hann hafði útstaðið písl sína, lát- ið þá með marghátt uðum sannfær- ingum 99) skoða sig í fjörutygi daga, og frædt þá um Guðs ríki, (skipaði hann)

97) Sjáið. Þetta orð brúkast stundum til að efa vissu um það, sem talað er t. d. 1 Mós. 6. 28, 15. Gal. 1, 10 Jac. 5, 4. Júd. v. 14 o. fl

98) Alla daga, Hebreskir brúka orðið dag þáfaldlega fyrir tíma t. d. Marc. 2, 1. Lúc. 2, 1. 17, 22. 19, 42. 1 Cor. 3, 13. o. fl.

99) Meiníngin er: hann ljet þá af margs- slags kjennimerkjum þeckja, að hann ept- ir útstaðna písl sína var aptur lífs orðinn.

z) Matth. 28, 20. a) 1 Cor. 15, 7.
b) Post.g.b. 1, 3 . 4.

hann) þeim ad safnast saman [100]), og bannadi [101]) ad fara burt frá Jerúsalem, heldur skyldu þeir bída eptir því, sem Fadirinn hefdi lofad [102]), og þeir af sér (Jesú) heyrt hefdu, sem var: c) Takid þid eptir
f því

[100]) Grífka ordid kemur hvorgi annarstadar fyrir í nýja Testamentinu, og getur merkt ad samankalla, safnast, vera med einhvorjum edur matast med honum; hvorjar allar merkíngar her gætu ad nockru leiti hvor fyrir sig átt vid. Þad er ei sjaldan, sem Ritníngin brúkar þann talsháttt ad gjøra, hvar þó meinast, ad skipa verkid t. d. 2 Sam. 12, 9. 1 Kóng. b. 19, 15. samanbornu vid 2 Kóng. b. 8 og 9 skoda her ad framan 35 skíríngar-gr.

[101]) Þad er hebreskur talsháttur, ad skipa ecki ad gjøra í stadinn fyrir ad banna t. d. Marc. 3, 12. 6, 8. Lúc. 5, 14. 8, 56. 9, 21. o. v.

[102]) Her er lofordid sett í stad fyrirheitna hlutarins, edur endíngar á lofordinu, eins og allvída finnst líkt í Ritníngunni t. d. Post. g. b. 13, 32. Gal. 3, 14. 2 Pet. 3, 4. 9. Ebr. 6, 12. 10, 36. o. v.

c) Lúc. 24, 49.

því [103]) ad eg ſkal ſenda ydur þad, ſem Fadir minn hefir lofad ydur [104]), en þér ſkulud vera kyrrir [105]) í Jerúſalem, þángad til þér verdid útbúnir [106]) med guddómlegum [107]) gáf-

103) Um þá merkíngu er ádur talad 14 ſkýríngar-grein.

104) Þetta fyrirheit vóru heilags Anda gáfur. Eſ. 44, 3. Jóel. 3, 1. Jóh. 14, 16. 26. 15, 26.

105) Gríſka ordid, ſem her brúkaſt, er lagad eptir því hebreſka, er bædi merkir ad ſitja, og búa edur vera ad ſtadaldri t. d. Poſt. g b. 18, 11. Matth. 4, 16. Lúc. 1, 79. o. ſl. en annarſtadar er þad í íslendſku Biblíunni rett útlagt t. d. 2 Móſ. b. 16, 29 Júdith. 5, 2. 4. (3. 5) 1 Maccab. 2, 30. (29.) Lúc 21, 35. o. v.

106) Þared klædin eru manni mjøg ſvo vidfeld, og bædi til ſkjóls og til ſkarts, er af þeim øll þeſſi þrefalda ſamlíkíng Ritníngunni dregin. Ad íklædaſt í ſtadinn fyrir, ad vera útbúinn med finnſt medal annara greina í 1 Chron. 12, 18. 2 Cor. 5, 3. Róm. 13, 12. 14. Eph. 4, 24. 1 Pet. 5, 5. (hvar rett er útlagt: haldid ydur faſt vid lítilætid).

107) Hæd og himin ſegiſt þráfaldlega í Ritníngunni í ſtadinn fyrir Gud Pſálm.

gáfum[108], d) Jóhannes skírdi ad sönnu med vatni, en þér skulud fá yfirgnæfanlegar[109] heilags Anda (kraptaverka gáfur)[110] innan fárra daga.

Eptir ad þeir vóru nú samankomnir, spurdu þeir hann: Herra! ætlar þú á þessari tíd ad uppretta Kóngs-veldid handa Jsrael? Hann svaradi þeim: Þad er eigi yckar, ad vita þá tíma eda

73, 9. Matth. 21, 25. Jóh. 3, 27. samanbornu vid 6, 44.

[108]) Kraptur kallast heilags Anda gáfur Post. g. b. 1, 8. Guds hjálp Post g. b 4, 7. 2 Cor. 6, 7 12, 9. og kraptaverka-gáfa, til hvørrar her einkum er litid Post. g. b. 6, 8. 10, 38. 1 Cor. 12, 10.

[109]) Skírdir verda, her er samlíking dregin af, ad sá sem skírn tók, huldist undir vatninu, þad var ei vid hann svarad Tit. 3, 6. Þannig finnst í grískum bókum, ad skíra almúgann í tekjum, skírdur í vømmum og skømmum o. fl.

[110]) Ordid brúkast annars þ. áfaldlega fyrir heilags Anda gáfur, svo sem Post. g. b. 6, 3. 4, 31. Jóh. 7, 39. 1 Cor. 14, 12.

d) Post. g. b. 1, 5 - 8.

rækifæri[111]), sem Fadirinn hefir ætlad ad hafa í sínu valdi. En þér munud fá kraptaverka gáfur þess heilaga anda, sem yfir ydur skal koma, og þá egid[112]) þid ad verda mér vitni í Jerúsalem, heilu Gydíngalandi og Samaría, og allt til veraldarinnar endimarka.

e) Þegar hann hafdi vid þá talad, fór hann med þeim út til[113]) Bethaníu,

[111]) Chronos er dvøl, tíminn sem lídur, edr þángad til hluturinn verdur Kairos er aptur á mót hentugur tími, færi á, sá retti tími til þess, sem þá á ad ske edur gjörast; hverr mismunur þessara orda hefir verid ossjaldan í ockar íslendsku Biblíu adgættur.

[112]) Stundum, eins og á þessum stad, er þad sagt muni verda, sem skiljast kann eins og skipan. Þó ei væri annad, þá er nóg til ad sanna þetta, ad tíu laga bodordin eru þannig ordud 2 Mós. 6. 20. Matth. 19, 18. Róm. 13, 9.

[113]) Gríska ordid heós gefur ei ætíd til kynna, ad lángt se farid, eins og allt til þýdir hjá oss.

e) Lúc. 24, 50. 51.

nía, þar upplypti hann sínum höndum, og mælti vel [114] fyrir þeim. En svo skédi medan hann þannig var ad lýsa gódu yfir þeim, leid hann upp í loptid, svo þeir horfdu á, og skildist vid þá, en f) ský kom á milli, svo þeir sáu hann ei lengur, og g) hann vard uppnuminn í himininn, hvar hann ríkir med Gudi [115].

f 3 h) En

114) Samanber Ebr. 11, 20. 21. En her innibindst ásamt med ad veita þad, sem gott er Post. g. b. 3, 26. Ebr. 6, 14.

115) Situr til Guds hægri handar; samlíkíngin er tekin af Kóngunum í fyrndinni, er sátu í hásæti sínu med veldissprotann í hægri hendi, og þá þeir leiddu son sinn til ríkis, settu hann ser vid hægri hönd, svo veldis-sprotinn var milli þeirra, edur vidlíkt, sem í beggja hendi. Meiningin í talshættinum þekkist af Psálm. 110, 1. samanbornu vid 1 Cor. 15, 25.

f) Post. g. b. 1, 9. g) Marc. 16, 19.

h) En þá þeir nú stódu, og vóru ad stara uppí himininn eptir honum, þar sem hann leid burt, þá bar svo til [116]), ad tveir menn í hvítum klædum stódu hjá þeim og sögdu: þid galilìskir menn! til hvörs standid þid þarna, og erud ad horfa uppí himininn? þessi Jesús, sem uppnuminn er frá ydur til himins, mun koma aptur, eins og þid sáud ad hann fór þángad. i) Þar eptir féllu Lærisveinarnir á kné, tilbádu hann og snéru med miklum fagnadi aptur til Jerúsalem. Þar vóru þeir ydulega í musterinu ad lofsýngja og þacka Gudi. k) En (eptir ad þeir hefdu medtekid heilags Anda gáfur) fóru þeir burt og prédikudu all-

[116]) Samanber 11 skýríngar-grein.

h) Post.g b. 1, 10. 11.
i) Lúc 24, 52. 53.
k) Marc 16, 20.

allstadar; var Drottinn med þeim samverkandi, og stadfesti lærdóminn med þeim teiknum, er hann lèt honum fylgja.

Þannig útlagt meina eg þá ad eckert finnist sjálfu sèr mótstædilegt í Gudspjallamannanna frásogn um Jesú upprisu. Þessi grundvollur vorra trúarbragda, er med svo prýdilegum lærdómi, hjartnæmt, nett og ljóslega í fyrrtédum Sigur-ljódum landsmonnum mínum fyrir sjónir settur, ad eg vona þeir verdi mèr samtaka í ad þacka Skáldinu fyrir ypparlegt verk, vel af hendi leyst.

Hann, frá hverjum' oll góð og oll fullkomin gjöf kémur, géfi ad þetta klára og skæra ord verdi þess syngendum, lesendum og heyrendum til æskilegustu sáluhjálpar nota!

Skálholti,
þann 27 April. 1796.

Hannes Finnsson Dr.

---

1. Psálm-

1. Psálmur.

Um Jesú dauda og upprísu. Ap. 1, 18.
Lagid er: Jesú! þín minníng mjøg sæt er.

O! Jesú, Jesú, Jesú minn! jeg hefi sjed blód-feril þinn, og hann rakid uppá kross-tréd, ofan sídan í grafar-bed.

2. Eg óttadist nær sál mín sá, Son Guds hángandi krossi á; fyrst eikin græna folnade, falla mundi hid þurra tré.

3. Um Drottins mikla ástar-rád, ei séck eg réttum skilníng' nád, fyrr enn Guds Andi andlegar, opnadi fyrir mér ritníngar.

4. Ad af Fødurnum útgenginn, og í heim kominn Lausnarinn, vid

A heim-

heiminn skilja ætti enn, og til
Fødursins víkja senn.

5. Hann kom til jardar himn-
um frá, hann píndist jørdu flatur
á, aptur af jørdu upprættur, í
jørdunni var greftradur.

6. Ur jørdu sídan upprisinn, af
jørd uppsteig í himininn; optar til
jardar eins ei fer, í skýjum him-
ins jørd dæmer.

7. Stærsta má þykja undur oss,
ad Lífs-høfdínginn deyr á kross;
andanna Drottins heilagt hold,
hvílir andvana í djúpri fold.

8. Angrast Jacob vid afspurn
þá, ad Jóseph lífs ei mundi sjá.
Pad er elskunnar einkenni, ad
syrgja vin sinn deyjandi.

9. Einka vin, Jesú! ertú minn,
eg má hriggjast vid dauda þinn,
mest af því eg hans orsøk er, af-
brot mín rédu bana þér.

10. Eilíf dauda-søk á mér lá; í
minn stad géckstú, Drottinn! þá
allt

allt straffid tókstú uppá þig, og dóst svo, Jesú! fyrir mig.

11. Hefdi vald daudans haldid þér, huggun af þínum dauda mér, í mínum dauda ei gjæfist, øll væri sáluhjálpin mist.

12. En nú er bana-broddurinn brotinn, og slitin her-fjøtrin, opnud døblissa, útdregnir úr heljar grøfju fángarnir.

13. Jesús Kristur upprisinn er! englar og menn þad votta mér. Lengur ecki þess lifanda, leitum í reit framlidinna.

14. Hans grøf leg-steinn afveltur er, og allur þúngi af hjarta mér. Ønd mín vidlifnar andlega, af trúar-sjón míns Lausnara.

15. Þín ásýnd, Drottinn! deyjande, dopur og føl á krossins tré, er nú skjærari sól ad sjá, sídan þú uppreist daudum frá.

16. Vort yfirbragd þótt afmindi, eitthvørt sinn daudans harm-

qvæli, í lífs upprisu verdum vér;
vor Jesú! aptur líkir þér.

17. Nær augun lykjast líkam-
ans, lítur vor sál þinn dírdar-
glans; hold þó jordunni hvíli í,
himnesk vegsemd er búin því.

18. Þú varst daudur, sjá! þú
lifer; þau sonnu kjør er fengin mér,
eg mun lifa (þó eg deyi), í Para-
dísar fognudi.

19. Lifandi Drottinn! léna mér,
hvert laung eda stutt mín hérvist
er, hlutdeild upprisu fyrstu ad fá,
fridar afgángi sídan ná.

20. J sameining med sjálfum
þér, sætasti Jesú! haldtu mér; á-
bati daudinn er mér þá, nær í
þér lifa og deyja má.

21. Unn mér svo, Drottinn!
athuga, upprisu þína og vídfrægja,
ad túnga mín og sinni sé, samstillt
lofgjørdar hljódfære!

22. Dírd sé þér, Jesú! deyjandi,
dírd sé þér í grøf hvílandi, æra sé
þér

þér uppríſandi, og eilíflega lifandi!

2. Pſálmur.

Jeſú uppriſa er vegſamleg, Ebr. 2, 7.

Lagid er: Sá ſitjáls vid lögmál fæddur er.

Af því vor Jeſús leiddi í ljós, líf frá daudum ríſandi, dírd, vald, kraptur, heidur og hrós, honum ber ævarandi.

2. Sterkur óvinur ſtríddi á, ſterk var hardneſkjan líka, mikid ſtrídid, enn meſtur ſá, er makt yfirvann ſlíka.

3. Vegſemd Davíd af verki bar, vard Golíath ſigradur, Jſaí ſonar íþróttar, Jſrael naut frelſadur.

4. Dætur Zions í danſinum, um Davíds Arfa ſýngi: dýrſtann vann ſigur á djöflinum, Drottinn vor Lífs-höfdíngi.

5. Vín-vid Egyptó fordum frá, flutti Gud herſkaranna, medur útréttum armlegg þá, eyddi hóp fjandmannanna.

6. Daudans þrældómi oss færdi frá, Frelsarinn allra manna, upprísandi nam nidurslá, nauda-port helvítanna.

7. Ofspúngir Mósis armlegger, ecki kunnu sér valda, Jesús því frægri øllum er, einn nam hann sigri halda.

8. Grafar vaktarar detta í dá, Drottinn jørdina hrærir, englar boda uppriſu þá, sem alla gledi nærir.

9. Forsmánar slitin slíkin er, farinn krossins nakleiki, hátignarskrúd vor Herra ber, frá holdsins numinn veiki.

10. Sinn þá Jósúa sigur vann, sólin kyrr standa rédi. Engann dag finnum, utan þann, á hvørjum svoddan skédi.

11. Betri dag finnum þó enn þann, þann Gud tilbúa rédi, á honum Jesú upprisan, í sigurs vegsemd skédi.

12. Sigur Drottins svo fræg-
ur finnst, ad fær hvørgi sinn maka,
sigrara engum svo til vinnst, sigur-
hróss vegsemd taka.

13. Líf og forklárun Lausnar-
ans, ljær fylling allra gjæda, um
hans sigur og æru-krans, ei, sem
ber, kann eg ræda.

14. Á himni, jörd og undir fold,
øll kné þeim Drottni hneigi, sem
úr jørdunni hóf sitt hold, hédan-
af deyr aldreji.

15. Þann, sem mig daudans
fjøtrum frá frelsti, med lífsins
hreysti, stærsta Sigrara' eg meta
má, makt hans og nád eg treysti.

16. Þó eg senn leggist lík í fold,
lúinn af hér-vistinni, lát, o Jesú!
mitt hljóta hold, hlutdeild í veg-
semd þinni!

3. Psálmur.

Jesú upprisa er grundvøllur trúar-
innar. 1 Cor. 15, 14.

Lagid er: Sælir eru þeim sjálfur Gud.

Húss undirstødur byggnir best, húsa forsmidir vanda, ad hvad heldst sem þar á byggest, óhvikullt kunni standa; opt steypi-regn og stormur megn, á stóru húsi dynur, best grundvallad, á bjargi þad, bilar samt ei né hrynur.

2. Andleg Guds bygging erum vér, og hús Drottins lifanda, traustur mátt-stólpi trúin er, tryggilega þarf standa, hjálprædis á, hellunni sá, heitir svo grædir lýda; yfir stein þann, uppbyggdur mann, ecki þarf falli qvída.

3. Gud hefir sjálfur grundvoll þann, gjørt og lagt kristni sinnar, þegar hann gaf oss Gud og mann, af gnægd miskunarinnar, og Jesús dó, upprisinn þó, aptur lifandi sjedur, af englunum og mønnunum, yppursta vegsemd medur.

4. Jesú Kristi upprisa er, undir-rót trúar minnar; eins sem Post-

Postulinn auglýser, ord prédikunarinnar, von og trúin, væri protin, vélud og ónýt bædi, ef Drottinn sá, ei daudum frá, dásamlega uppstædi.

5. Sérhvørr í Jesú sofnadur, sannlega væri taptur, ef hann píndur og andadur, ei hefdi lifnad aptur; á þann Kristum, ef vér vonum, ei nema hér í lífi, øllum má þá, oss aumri tjá, einkum í daudans kífi.

6. Af trú réttlæting ordin er, oss til réttlætis hefur, dýrstur upprisid Drottinn hér; Drottins upprisa géfur; sønnun um þad, sé nú borgad, synda gjald allt, ánægdur, Gud útleiddi af grøfinni, sinn gædsku Son fridþægdur.

7. Kristur vill sína á krossins tré, qvad fullkomnada vera; þad ord trúna med þeim hætte, því má ørugga géra, ad upprisinn, er Frelsarinn, og fyrir sjónir leiddur, af-

máð syndin, eyddur dauðinn, og lifsins vegur greiddur.

8. Ef Jesú Kristi upprisu, einhvorr ei trúa réði, enga huggun né ánægju, enga samvitsku gleði, hafa kann sá, horfinn er frá, himna Guðs lifi besta, líðr skip-brot, við lifsins þrot, lendir í staðnum versta.

9. Trúar hönd mín þér tekur á, eg tilbið hátign þína, Drottinn upprisinn dauðum frá! daglega sálu mína, fysir tign þá, og fegurð sjá, Faðirinn krýnt þig hefur, óformyrkvað, augna-ljós það, unun hjartanu géfur.

10. Qvinnum mætandi qvaddi þær, komnar til grafarinnar, á degi snemma Drottinn skjær, dírðar upprisu sinnar, ótta þeim frá, slö öllum þá, andlegri huggun náðu, lengi veik trú, lifnaði nú, Lausnara sinn tilbáðu.

11. Mitt vesælt líf í verold er vegur til grafarinnar, sífeldt, o Jesú!

Jesú! mæt þú mér, með qvedju náðar þinnar, styrk mína trú, að stødugt sú, stefni á lífsins vegi, sé takmarkið, hefðar-hnossið, høndlað á efsta degi!

12. Líf og upprisa ertú mín, Endurlausnarinn besti! líf fær mín trú af lífi þín, lífgunar-krapt-ur mesti, æðstu þinnar upprisunn-ar, á mér hríni deyjandi! mín síðarsta, mun upprisa, mig þá verða gleðjandi.

4. Psálmur.

Jesú upprisa er sannarleg. Lúc. 24, 34.

Lagið er: Faðir vor, sem á himnum ert.

Svo sannarlega sem á kross, Sonur Guðs deyði fyrir oss, svo víst upprisinn er hann nú, á þessu byggist heiløg trú. Thóm-as Postuli' ei trúði um sinn, til eru þó verri dæmin.

2. Þó vér nú augum þessum með, þenna Jesúm ei fáum sjeð,

sælir í trúar sjóninni segjast megum og voninni, lifir um eilífd Lausnarinn, lofadur sé hans krapturinn.

3. Eg held ad sonnu enginn sé, hjá oss þeim sannleik neitande, en ef vor trú kann áreitast, atkérid þarf ad vera fast, vanti lampana vidsmjør á, verda þeir út ad slockna þá.

4. Enginn sjúkdómur eda neyd, eckert mótkast í lífi og deyd, svo stórt tilfalla kristnum kann, ad kunni ei Jesú upprisan, sínum med krapti sigra þad, sannleik hennar því dánnst ad.

5. Af því vid Drottinn erum vér, í Jesú dauda forlíkter, í lífi hans vér egnum þá, enn stærra lífsins frelsi ad ná; upprisu krapt hans allra best, oss ad þeckja því gagnar mest.

6. Dodni vort megn og dofni hold, deyi líkami og verdi mold, upprisa Jesú orka má, oss daud-

anum

annum ad kalla frá; sannleika þann oss sanna ber, ad sønn upprisa Drottins er.

7. Jesú upprisu sønnun sjest, af sønnu spádóms ordi best, hún var fordum tíd heiminum, hulin í fyrirmindunum, sagdi fyrir fram sína trúr, Son Guds upprisu jørdu úr.

8. Sama skíra hans sveinar frá, samt adrir þeir hann fengu sjá, kallar líka sem konurnar og Kristi grafar vaktarar; sannleik englarnir sanna þann, ad Sonur Guds upprísa vann.

9. Fimmsinnum degi fyrsta á, Frelsarinn lét sig heyra' og sjá, framvegis líka fimmsinnum, á fjørutýgir døgunum; tók sú í burt øll tvímælin, tínføld hans auglýsingin.

10. Guddómleiki vors Herra hér, hærstur upprisu vottur er; rotnan kunni ei sá ad sjá, sem heilagur var jørdu á, Guds Son

menn løgdu í grøfina, guddómleg
uppreis persóna.

11. Líkama' og sálar samband-
id, sundursleit daudans of-ríkid,
en persónuleg einíngin, ei mátti
sundrast nockurt sinn. Er persónu-
leg upprisan, upprísa Gud og
madur vann.

12. Upprísa líka Lausnarans,
lítur ad medal-gaungu hans, ann-
ars hefdum ei fengid frid, né fød-
urinn kunnad sættast vid. Krist-
ur leid fyrst og átti inn, eptir þad
gánga í himininn.

13. Sína fyrr enn Guds Son
fól ønd, í síns blessada fødurs hønd,
allt fullkomnad úthrópa réd, sem
afgjørt skyldi hans pínu med;
gégnum daudann til gledi hann,
Guds réttlæti því leida vann.

14. Af svoddan røkum sjáum
vér, sannarlega upprisinn er, Drott-
inn vor Jesús daudum frá; dásemd
enn gjørr ad skoda þá, honum til
lofs

lofs og heidurs ber; hann virdist þar til stjórna mér.

15. Sídarst géf þú mér, sæll Jesú! sjá og reyna ad lifir þú, þegar lífs krapti þínum med, þú opnar svo mitt grafar-bed, ad eg til lífs upprísandi, um eilífd sé þig lofandi.

5. Psálmur.

Jesú upprisa sannast af Spádómunum. 1 Cor. 15, 5.

Lagid er: Lisandi Gud þú lít þar á.

Spádóms ord fordum lénad lýd, líkist blysi skínandi; nú er dagstjarnan dáda fríd, dynum hjørtu upplýsandi. Ritníngarnar ransaka ber, réttilega þær finnum vér, oss Jesum afmálandi.

2. Sinnar upprisu sønnun fann, Son Guds í spádóms-greinum, og þær sjálfur útþýda vann, ángrudum Lærisveinum; þá brunnu hjørtu þeirra fyrst, þeir trúdu sídan rétt á Krist, med ástar anda hreinum.

3. Fyrst

3. Fyrsta Guds náðar fyrirheit, fólgið í spádóms orðum, upprisu Drottins um eg leit af Móse ritað forðum: höggorms í sundur haus molar, heilaga sæðið qvinnunnar. Ráð það stóð rétt í skorðum.

4. Margir Spámenn um Messíam, mér Drottins ráð tilkynna; einkum þó hjá Esajam, upprisu hans má finna: að nær sig hafi útgéfið, til offurs fyrir mannkynið, skuli hans líf ei linna.

5. Sami Spámaður segir enn: séu þeir helgidómar, og miskunsemdir allar senn, um Krist sem skriftin rómar, í Guds sáttmála allt staðfest eilíflega svo viðhaldest. Sú forsögn fagurt hljómar.

6. Þessa máls grein, það merkjum vér, og mindugleik skriftanna, helgur Paulus sér hagnýter, Herrans upprisu' að sanna; erfða ríki fékk eilíft sá, upp hlaut því rísa dauðum frá Konúngur Konúnganna.

7. Enn-

7. Endurlausnarans upprisu', um spáir David líka: Herrans náttúru helgustu, hann tjáir orsök slíka, ad mátti ei rotna holdid hans, holdfúa veldur daudlegs manns, edlis ránglætid ríka.

8 Fleiri rök mörg hér finnast til, framsögd í spádóm hreinum; míns Jesú orda' eg minnast vil, mæddum fyrir hans sveinum, hann tjer: Þad á, sem mæltu af mér, Móses, Spámenn og Psálmarner, sannast í sínum greinum.

9. Þitt sannleiks ord, minn sæli Gud! er sannarlegt dýrmæti; gjörvöll þín stjórn er grundvöllud á gódsemd og réttlæti, þú ert húsfadir hærsti sá, heima-menn þína er lætur fá, gamalt og nýtt sælgæti.

10. Öll Guds fyrirheit eru já, í vorum Jesú kjæra, allar hans spár uppfylling ná, af því skyldum vér læra: öllum ad treysta ordum hans, alla snerta þau hagi manns, hreldum mest huggun færa. 11.

11. Svo sem Gud hefir efnt þad allt, er fyrr hét sínum lýdum, eins rætist líka ófallvalt, á hinum seinni tídum, hans ord vora upprisu um, eptir þeim gledi-tímanum, í trausti trú vér bídum.

12. Leid mig, Gud! sannleik allann í, ord þitt svo skilja megi, einnig framleid mig eptir því, á réttum lífsins vegi! géf mér, Jesú! svo þeckja þig, þeckir þú sídan líka mig, á holds upprisu degi!

6. Psálmur.

Jesú upprisa sannast af fyrirmindum. Ebr. 11, 19.

Lagid er: Krists er koma fyrir hendum.

Þótt heilög Ritníng rædi, reyndar margt efni um, og oss Guds Andi frædi, med ýmsum frásögnum, af brunni einum flýtur, einn tilgángurinn er, allt til þess eina lýtur, ad Jesum þeckjum vér,

2. Kiarna Ritnínga kalla, Kristum vorn Jesúm má, yndælt skal oss þvi falla, opt þær ad heyra og siá; fórnir forna sattmála frambudu skugga þann, hvørs trúnd sérhvør sála sied fær nú líkamann.

3. Fyrirmindanna fiøldi, fyllíngu hefir sied, er á aldanna qvøldi, offrad Páskalambed; píndur, deyddur, frá daudum Drottinn uppríſa vann, féck oss, svo frelsi af naudum, frid-land og himna-rann.

4. Fyrirmindun fyrst talda, Frelsarans upprisu, eg má vel Adam halda, i skøpunar-verkinu; á jørd lá andar-vana, af jørd mindad hans hold, lífs Andinn líkneskiuna, lífgandi reisti úr mold.

5. Gjørdist Guds Sonur madur, géfinn oss himnum frá, er dáinn og jardadur, eptir holdinu sá; eptir andanum aptur, sig endurlífga vann; oss hans upprisu kraptur, eilíft líf géfa kann.

6. Adra

6. Adra fyrirmind innum, upprisu Drottins þá, er á Isaak finnum, og Paulus vikur á; fødur síns hann í huga, hét daga látinn þrjá, Abrahams trú efluga aptur lífs féck hann sjá.

7. Fyrirmind þridja færist Frelsarans upprisu, úr skordum ei sem bærist, auglýst í Ritníngu: þrjá daga bøl þó bidi, í breidt djúp varpadur, frelsi úr fiskjar qvidi, féck Jónas Spámadur.

8. Hulinn í daudans djúpi Drottinn þrjá daga var, heljar umvafinn hjúpi, í hjarta jardarinnar; aptur í ærn-standi, upprisinn daudum frá, sig á lifendra landi, lét bædi heyra og sjá.

9. Jóseph bar sút all-sára settur í fánga rann, hlaut sídan hefd mjøg klára, hann vard landstjórnar-mann, frá ángist útgángandi, ædsta tignar nafn ber, Jesús jafnan ríkjandi, Jacobs húsi yfer.

10. Bygging musteris mæta, má nefna sídara, (minnd upprisu sæta, vors Endurlausnara; hlaut dírd sá helgi stadur, hinum fyrra af bar. Frelsarinn forkláradur frídari' enn ádur var.

11. Eg hef nóg, eg veit lifir, Endurlausnari minn, mig skal því aldrei yfir, ofhast falla daudinn. Jmind upprisu sinnar, æ sýni Drottinn mér! svo megi' eg gladur minnar, minnast nær lífid þver.

12. J þín herbergi innstu, o Jesú! leid þú mig, mín í nádinni minnstu, mér leyf ad skoda þig, í trúnni á þér taka, ylm klæda finna þinn, sætt í þér sofa og vaka, sálar unnusti minn!

13. O Davíds ættar-blómi, uppá Guds hafinn stól, o Drottins dírdar ljómi! dag-stjarna skjær og sól, o minn Jesú ástkjæri! upprisinn daudum frá, þér eg þakklæti færi, þig prísa, Amen, já!

7. Psálmur.

Jesú upprisa fyrirmindud med frumgétningum gamla Testamentisins. Apoc. 1, 5.

Lagid er: Gudi se lof, ad nóttin dymm rc.

Einn frumgétníngur frá daudum er Frelsarinn, af sínum dauda upprisinn.

2. Frumgétnings nafn á fyrri tídum fagurt var, medal Israels ættqvíslar.

3. Atti frumborinn einn tvo hluti í arf taka, mót sínum brædrum samfedra.

4. Einn frumgétníngur eptir fødurs andlátid, tók herradæmi húsins vid.

5. Hann skyldi millum sinna brædra sjálfráda, arfinum líka útskipta.

6. Fødursins kraptur fyrsti, nefnist frumgétinn; svo kallar Jacob Soninn sinn.

7. Til síns frumgétna Sonar ærna elsku bar fadirinn, svo sem vonlegt var.

8. Ast sína Gud til Israel svo votta vann, sinn frumgétníng hann sagdi hann.

9. Pad kjærsta' Egyptskum Drottinn felldi í daudans bad, vóru frumburdir þeirra pad.

10. Allann frumburd, hann eignadi sér uppfrá því; í hans stad sídan einn Leví.

11. Frumgétníngur hét fordum, allt hvad af mjøg var, hvørt heldur gott eda vondt þad var.

12. Ad allrar sképnu frumgétníngs nafn Frelsarinn ber, einkum hans guddóm áhrærer.

13. En þá frumgétinn af daudum, hann er nefndur, mest áviísast hans manndómur.

14. Um hans persónu eru samt þeir ordshættir, bádir í Ritníng brúkadir.

15. Allrar skepnunnar frumburd Jesum játum vér, því fyrri' enn skepnan øll hann er.

16. Enn frumgétinn af daudum nefnast Drottinn kann, af því ad fyrstur uppreis hann.

17. Um sex manneskjur ræda' ad sønnu Ritníngar, ádur frá daudum uppreistar.

18. En enginn slíkra, uppreis þó af egin dád, Lausnarans féck þá lífgad nád.

19. Þeir risu' og upp til þessa lífs, og áttu enn, eitt sinn deyja, sem allir menn.

20. En vor Jesús, af eginn krapti' er upprisinn; deyr aldrei framar Drottinn minn.

21. Einn frumgétníngur af þeim daudu og einn Herra, sinna daudlegu sam-arfa.

22. Guds fyrsti kraptur, elsku Son og erfíngi, arfi dírdar útbítandi.

23. Ad frumgétníngum Guds nú erum gjørdir vér; síst þá virdíngu selja ber.

24. Erfdin er stór, þar sjálfur Gud vor arfur er; arfleyfd hans Sonar erum vér.

25. Nú, lát oss, Drottinn! njóta þess, ad nefnunst vær, brædur þíns Sonar, børn þín kjær.

26. Í lífi og dauda er mín huggun, o Jesú! ad frá daudanum uppreist þú.

27. Mér skal ei daudinn haldid géta, heldur enn þér, gladur eg því í fridi fer.

28. Hólpinn í von og sæll um eilífd segjast má, sérhvørr er trú þig setur á.

29. Med því þá Drottins ættleidíngur eg nú er, himnanna arfleifd hlotnast mér.

30. Veit mér, Jesú! vid von þá lífa og sofna um síd, í dírd upprísa á dómsins tíd!

8. Psálmur.

Jesú upprisa fyrirmindud med fimm gróda gamla Testamentisins
1 Cor. 15, 20.

Lagid er; A þer, Herra! hefi' eg nú von.

Horri sáfrædi vidhjálpar, vor Gud, nær fagrar líkíngar, uppá hluti há-mæta, fyrir sjónir, oss framleidir, svo sáum skilníngs gæta.

2. Andi Drottins sitt ordfærid, einatt lagar ad manna sid, og dýrsin leyndar-dóma, svo upplýser ad sjáum vér, sannleikans fagur-blóma.

3. Trúar hlýdnin alleina á, ad medtaka lærdóma þá, er skilníng yfirgánga, svo skyldugur sé hvørr madur sitt hyggjuvit ad fánga.

4. En nær Guds ord svo uppbirter einn leyndar-dóm, ad megnum vér andana gløggt adgreina, skilníng og trú, mátt madur þú, med lærdómi sameina.

5. Enginn heidinn heims-spekíngur, hefir gefist svo forvitur, alls holds

holds upprisu ad þeckti, sálmudu þeir, einn ødrum meir, aumt hyggju-vit þá bleckti.

6. Samt er náttúru ríkid ríkt, rétt margra hluta er votta slíkt, um vídt veraldar stræti, þau furdu-verk, svo mørg og merk, menn þótt sialdan adgæti.

7. Rétt sem af draumi vøknum vér, vid oss nær andinn hræra fer, og upplýsingu géfur; allt slím dregst þá augunum frá, er þau fyrr blindad hefur.

8. Uppá Guds Sonar upprisu, af sád-lands fyrstu korn-skéru, oss Paulus íminnd færir; um sannleik þann yndislegann, ordum þvílíkum tærir:

9. En nú er Kristus upprisinn, ordinn svo þeirra frumgródinn, sem ad sofnadir eru, svo rísa upp þeir, eins sídar meir, í sinni rød og veru.

10. Svofelldt logmál Gud siálfur gaf, sínu fólki, þad skyldi af

landsins fögrum frumgróda, honum ó-tregt, offur árlegt, um sönu mundir bjóda.

11. J Prestsins höndur ávöxt þann, afgreida skyldi hvörr einn mann; en hann honum veifadi, sérhvörja' átt í, og svo med því, sjálfum Gudi helgadi.

12. Allur vard landsins ávöxtur, Jsraels fólki blessadur, eptir offurs-gjörd slíka. Fleiri hluter adhniga hér, hvörra vér gætum líka.

13. A fyrsta degi umgétinn, eptir Páska-dags Sabbathinn, veifunar vidhöfn skédi; sama dag á, vor Drottinn frá, daudum uppstanda rédi.

14. Um heimsins fjórar áttir er, af Drottins þjónum sídan hér, sannleikur sá vídfrægdur, ad upprisinn, er Frelsarinn, og Gud vid heim fridþægdur.

15. Allur Guds nádar ávöxtur, öllum því verdur blessadur, sem offra

offra Drottni einum, allann gróda, Andans gæda, í trú og kjærleik hreinum.

16. Fræ hefir margt í foldarbed fallid, og mikinn ard géfed; en í jörd sér þá sádi, einn Gud og mann, uppspretta vann, öll blessan heimsins ládi.

17. J jurta-gardi Jósephs var, Jesús grafinn, og gjerdist þar, ágætasta uppskéra. Fyrr né sídann, alls enginn vann, akur svo frjófgann bera.

18. Qvíd ei, sann-kristni madur minn! í mold þó sáist líkaminn; vertú' í voninni gladur, sem ávøxtur, al-blómgadur, þú upprís forkláradur.!

19. Þitt hjarta' ef Drottins akur er, og Andans gróda sætann ber, máttu þar æ vid una, þér Frelsarinn, Lífs-foringinn, farsælir upprisuna.

20. O minn Jesú, innplanta mig, aldin-qvist frjófgann svo á

 þig,

þig ad mikinn ávøxt beri! og eilíft líf, eptir heims-kíf, í himna-dírd uppskéri.

9. Psálmur.

Jesú upprisa, fyrirsøgd af honum sjálfum. Jóh 2, 18. Matth. 12, 38. 17, 22. Lúc. 18, 31—33.

Lagid er: Jesús Kristur ad Jórdan kom.

Kénniteikn Jesú ástar er, elskendur sína vidur, ad fyrirfram þeim auglýser, allt hvad heill þeirra stydur; einum minna, en ødrum meir, eins og naudþurftin krefur, og borid géta allir þeir, útdeilt pundunum hefur, vor Gud, sem vísdóm géfur.

2. Alla hvad snertir, øllum hann, án manngreinar tilkynnir, sérílagi þó sérhvørn mann, á sína skyldu minnir, ordsqvidu stundum út-talar, optastnær ljóst þó rædir; eptirlíkingar ef brúkar, útskíringu þær gædir. Svo Jesús sín børn frædir.

3. Þegar eidfestum ordum med, eitthvad Drottinn framsetur, oss vill hann hafa uppvaked, ad grunda svoddan betur, svo sem vigtugann sannleika, sem trúar-hlýdni krefur. Efni sama tídt ítreka, ef Jesú þócknast hefur, eptirtekt oss þad gefur.

4. Sannleiks vitni Guds Sonar má sannlega heita meira, enn allt hvad mannleg eyru fá, annarstadar ad heyra. Talad af himni ord hvørt er, á jørd sem Drottinn rædir; himni og jørd þvi heyra ber, hann hvørsu vel uppfrædir, og deyfd andlega grædir.

5. Oss þad gudspjøllin auglýsa, opt Jesús fyrirsagdi, hann ætti deyja' og upprísa, eyd þar vid seinast lagdi; skildist hans sveinunum þó ei þad, þeim var sú hulin ræda; hvørt ser þú! spurdi einginn ad, uppfyllti hjartad mæda, í stad gledinnar gæda.

6. Holdleg ſkynſemi er harla treg,
Herrans ordum ad trúa, frá ſinni
villu á ſannann veg, ſér vill ei
láta ſnúa; nockrir forſmá og laſta
um leid, leidſøgu Drottins Anda,
heimſku ſinnar fram hlaupa ſkeid,
hneixlaſt, treyſtir mótſtanda, ordi
lífſins lifanda.
7. Villtuſt Gydíngar verſt í því,
þeir væntu eins Frelſara, ſem hafa
ſkyldi heimi í, hátign og mekt æ-
vara; ſjálfa vors Jeſú ſveina bad,
ſúrdeig inntekid hafdi, þeir ſucku
því í ſorgar-bad, ſvo þá ørvænting
vafdi, í grøf þá Guds Son tafdi.
8. Þegar Jóhannes línlok leit,
liggjandi í grøfinni, ei fann þó Jeſ-
úm í þeim reit, einkum féll honum í
ſinni: mundi af høndum manna hañ
med leynd burt-tekinn vera; ſkrift-
irnar þá ei ſkilja vann, er ſkyldi hann
ſamanbera, og rétta grein á gera.
9. Stólpar Guds kirkju ſtadfeſt-
íng, ſterkuſtu þurftu hljóta, ſem
báru-

báru hans ord um heimsins hríng, hvörs enn vér fáum njóta. Ad Jesús dó, sáu' ótal menn, yfir því hugann kjættu; en ad hann væri upprisenn, all-fáir lengi sættu, mótt því margir þrættu.

10. Flærd Jesú munni engin í, er fundin nockru sinni; hann er trúr vottur; høfum því hans vitnisburd í minni; nád á hans varir úthellt er, er hunángi sætara, ord hans í hjarta og munni mér, mér skal eckert ljúfara, enn taka á því vara.

11. Segir oss til þess sannleikann, Son Guds, ad honum trúum, óstraffad lídast ecki kann, ef baki ad ljósi snúum; spornum því myrkra v'llu vid, vors Jesú ordin lærum, um morgna, qvøld og middegid, med þeim sálina nærum, ávøxtinn af þeim færum.

12. Eins fyrirsøgn, sem uppfylling, upprisu, Jesú! þinnar, er

míns hjarta endurnæríng, einka líf trúar minnar. Fyrr skulu himnar forgánga, enn falla á jördu kunni, ordin, sem gjördir út-talaz er því skyldt þeim eg unni, þau hafi í minni og munni.

13. Hvad skal mitt stilla harmastríd? hvad daudans sefa qvída? hvør er mín dirfd á dómsins tíd? Drottinn! þitt ordid blída. Mælgi heims víki mér í frá, minnst henni því eg sæti; vardhaldi minn eg stend á, orda míns Jesú gæti, þau eru mitt eptirlæti.

14. Lof sé Gudi, er lét mig sjá, lífs-feril orda sinna, lof, Jesú! sem mig leysti frá, lífs straffi synda minna, lof helgum Anda er lét hjá mér, líf andlegt qvikna, hræraſt; lof þrenníngunni, er svo um sjer, sama líf kunni næraſt, til lífs eilífs framfæraſt!

10. Psálm-

10. Psálmur.

Jesú upprisa bodast af Englunum.
Matth. 28, 5. Marc. 16, 5.
Lagid er: Upp, upp mín sál.

Ecki veit eg, hvørt eginleg, englar Guds heiti bera, heil fáa þá, í helgri skrá, heyrt' eg nafngreinda vera; Andar heita, edlis þeirra, er þar vid kénndur blómi; en engils nafn, þeim er samjafn, embættis tignar sómi.

2. Andar Guds þeir, einn ødrum meir, med erindum hans fara, ydjusamer, umfylkja sér útvaldra Drottins skara; samlags þjóna, sanntrúadra, sig vilja nefna láta, Yfir-kóng sinn, einn Jesúm minn, allir tilbidja og játa.

3. Tíusinnum, helst tilnefnum, trúlyndann engla skara, hafa stundad og hátignad, hér á jørd, vorn Lausnara. Sjálfs holdtekning, sídan fæding, Sonar Guds votta nádu. Jóseph prisvar, jafnframt

englar, Jesúm í draumum tjádu.

4. Eptir skjædar yfirunnar, ó-
vinarins freistingar, dýrra engla,
dyggilega Drottni þéntu fylkingar.
Þá við daudann stríð háði hann,
heilags engils styrk þádi; eins steini
er lá á grøf, þar frá engill burt-
kasta nádi.

5. Ráð vísdóms var, að votta
englar vors upprisu Frelsara, og
føgnud þann, frábærastann, fyrst
byrta qvenna skara. Svo hátígna,
sannleiks boda, Syni Guds brúka
hlýddi; sigurs lýsing, sigur-vinn-
ing, Sigrarans þvílík prýddi.

6. Sidarst englar, nær svo ad
bar, Son Guds til himna vendi,
létu sig sjá, ljós-klæddir þá, í Lausn-
arans erindi. Háir vottar, Herr-
ans tignar, hjartans þá ebla kjæti,
ad upprisinn, fyrir almátt sinn, er
vor Frelsarinn sæti.

7. Eru vitrir, Guds englarnir;
ecki kunnu gloggvara, ord lífsins
tjást,

tjáſt, ſem að má dáſt, enn af þeim dírðar ſkara. Er því mín trú, innſiglud nú, uppá þau ſannleiks mœti, að uppriſinn fyrir almátt ſinn, er vor Frelſarinn ſœti.

8. Af náð það var, engla friðar oſs Guð nú ſenda hefur, að boði þeir, einn øðrum meir, orð lífs, ſem nœga gefur ſvølun þyrſtum, ſaðníng øllum, ſem girnaſt það réttlœti, er uppriſinn fyrir almátt ſinn, ávann Frelſarinn ſœti.

9. Allt mannkyn lá, í dauðans dá, Drottinn minn Jeſú blíði, einn bróðurinn ei kunni hinn, úr því að frelſa ſtríði, þá vannſtu oſs þau vœnſtu hnoſs, von lífs og allt ſœlgœti, einn uppriſinn fyrir almátt þinn, Endurlauſnarinn ſœti.

10. Dauf var tíð ſú, Drottinn Jeſú! dauðinn þig lagði' í jørðu, hrœðſlu ſlegenn eg hugſa enn, hvað ſyndir mínar gjørðu; nú ljómar hér náðudum mér, nýrrar gleði ſól

aptur, fyrst upprisinn fyrir almátt þinn ertú, minn lífsins kraptur!

11. Lát engla þín' önd sæla mín, er eg dey, til þín flytja; svá maktar her, sem medur þér mun enn í sky- in vitja, mig uppvakinn, o Jesú minn! æ hægra veg þér leidi; mér þín ásjá á móti þá, miskunar fadm- inn breidi!

II. Psálmur.

Jesú upprisa vottast af qvinnunum. Matth. 28. Marc. 16.

Lagid er: Gled þig, Guds Sonar brúd.

Drottins upprisu dýrd, af Drott- ins englum skírd, var fyrst qvinnum komandi ad Kristí grøf, sýtandi. Opnadur er lífs vegur, uppreis Jesús dýrdlegur.

2. Eins sjálfur auglýstist upp- risinn Jesús fyrst aumstøddum ýmsum konum, ádur enn Postul- unum. Opnadur er lífs vegur, uppreis Jesús dýrdlegur.

3. Þær

3. Þær litu' hann lidandi, líka framstígandi, grøf hans vidstaddar vóru, vid þad heim grátnar fóru. Opnadur er lífs v., u. J. d.

4. Smyrsli tilbúnggu best, bídandi' um løgmáls frest, árla dags enn hans vitja, adrir um kyrrt þá sitja. Opnadur er l. v., u. J. d.

5. Sá finnur, sem leitar; sinn Jesúm, qvinnurnar fagnandi finna nádu; fregn þá hans vinum tjádu. Opnadur er lífs vegur, u. J. d.

6. Vitska Guds, vor Jesús, veglegt byggdi sitt hús, støpla hjó hagri hendi, hollar þernur útsendi. Opnadur er lífs vegur, u. J. d.

7. Ut til enda jardar ei gengu konurnar, ødrum fyrr út þó báru, upprisu Jesú kláru. Opnadur er lífs vegur, u. J. d.

8. Drottins rád dásamt er, Drottinn lætur veik kér, stólpa Guds kirkju stydja, nær styrks þeir kunnu' ei bidja. Opnadur er l. v., u. J. d.

9. Kon-

9. Konur boda Kriſtum, Kriſti ſjálfs Poſtulum; væn kér vegſemdarinnar, virdíng kynſlódar ſinnar. Opnadur er lífs vegur, u. J. d.

10. Qvenndygda háleitt hrós, hér færiſt í ſitt ljós, þar áſtríkis alvara, er blídlyndi ſamfara. Opnadur er lífs vegur, u. J. d.

11. Þó vída vari rót vanørtud, heiſt og ljót, mørg (frá' eg) mjøg ylmandi millum þyrna rós ſtandi. Opnadur er lífs vegur, u. J. d.

12. Anda Guds úthellt var, opt yfir konurnar, ment, ſpádóm, mørg víſindi, menn trú'eg hjá þeim ſindi. Opnadur er l. v., u. J. d.

13. Gulls nægd og gérſema, Gud lét þeim tilfalla, virdíngar hærſtu hlutu, heil ríkin ad þeim lutu. O. er l. v., u. J. d.

14. Eva braut allra meſt; en þad lagfærdiſt beſt: María vard Guds módir, ſem minn er ordinn bródir. O. er l. v., u. J. d.

15. And-

15. Andlega umskornar, Israels konurnar, páskalambs neyta nádu, nád fyrirheita þádu. Opnadur er lífs vegur, u. J. d.

16. Af konum er tekin, andleg samlíkingin uppá Krists elsku, mædur, unnustur, systur, brædur. Opnadur er l. v., u. J. d.

17. Gód kona er gledi manns, gæfa og æru-krans; hún kann hann hólpinn géra, hennar má ei án vera. O. er l. v., u. J. d.

18. Merkid slíkt, qvenna kyn! kjósid Jesúm ad vin, elsku hans aldrei týnid, elskuna honum sýnid. Opnadur er l. v., u. J. d.

19. Elskid unnusta þann, ydur trúlofadann, út til hans gánginn greidid, greida lampa tilreidid. Opnadur er l. v., u. J. d.

20. Fætur hans frída tídt, fadmandi kyssid blídt, þá hreinum þvoid tárum, þerrid hár-lockum klárum. Opnadur er l. v., u. J. d.

21. Krýp eg med qvinnunum, ad Kristi fótunum; hvörgi mun hann af sinni hrekja mig fótskørinni. Dyn. er l. ɔ., u. J. d.

22. O! Jesú ástríke! önd mín þín brúdur sé, hér þér vid hönd standandi, og hvervetna fylgjandi, í dírd svo uppríſandi, eg sé med þér ríkjandi.

12. Psálmur.

Jesú upprisa vottast af hans Postulum. Jóh. 15, 27. Act. 1, 8.

Lagid er: Gjædskurskasti. Grædari minn.

Drottinn Jesús upprisinn er! ødrum fremur Postularner, sannleik þann í ljós leida; engum var bodid-, utan þeim, um gjørvallann ad ferdast heim, ord lífsins út ad breida; Guds nád, góð dád, þeim var lént, sem þókti henta þeirra verki, andlegt stríd hádu Kristis undir merki.

2. Um borgirnar í Israel, erindi nádar fluttu vel, Drot'ins Postular dýrir; undir þá stund, sem uppriſinn, inntók Guds Sonur himininn, aptur heim augljóst skírir, ad þeir, enn meir, jardar venda ættu' ad enda og kunngéra líf hans, og uppriſu vottar vera.

3. Af heiminum sér útvaldi, og vini sína kalladi, vor Drottinn votta slíka; uppljómadir af Andanum, ecki þurftu sig hugsa um, andsvör né ord-gnótt ríka; hreſſar þeſſar, Herrans vóru, hetjur stóru, í hvörskyns raunum, hosdu sjón trúar á himna launum.

4. Þeir fengu Jesú sár ad sjá, sem öll forklárud urdu þá, er hann uppreis af dauda, hans máttu þreifa holdi á, honum eta og drecka hjá, og heyra Hyrdir sauda, gladdir, saddir, Krists med gædum, krapt af hædum, kjærstann fengu, hugstyrkvir sídan um heiminn gengu.

5. Allt

5. Allt ráð Guðs náðar í Jesú, alla verkandi sanna trú, ritað og rædt þeir hafa; í nafni Jesú upprisuna, uppreistu þeir og framliðna; allann aftöku vafa, um þann, ædstann, lífs sannleika, von sem veika, er viðréttandi, upprisinn Drottinn, sé æ lifandi.

6. Guð lagði í sölur Soninn sinn, seldur þræls gjöldum Lausnarinn, oss keypti arfleifð bestu; Jesús úthellti sjálfum sér, sendir vóru Postularner, sem lønið, til varga vestu. Hér má, hvørr sjá, eckert spardi øllu vardi, oss til góða, al-valdur Faðir heims allra þjóða.

7. Oss hefir Drottinn uppbygða, yfir grundvøll Postulanna, hvørn Spámenn løgðu líka; hyrníngarsteinn vor Herra er, sem hvørutveggju samtenger, Guðs húsśstjórn gæðskuríka. Hálm-strá, hér á, hvørr sem breiðir, eldur eyðir, øllu' hans verki; dagurinn vottar þau vegs um-merki. 8. Séf

8. Géf mér, Jesú! að gégna þeim, sem géfa réttann enn um heim, vitnisburð verka þinna; þitt sannleiks orð, mitt sælgæti, sé og veri á jørðunni! vel mun þá lífið linna; unn mér, í þér, líða, þreya, lifa, deyja, líka' uppríſa, um aldir alda, þig elska' og prísa!

13. Psálmur.

A Degi sinnar uppríſu birtist Jesús fimmsinnum. Harmon. Evang.

Lagið er: Dagur er, dýrka ber.

Dagur skein, dauðans stein, Drottinn afbraut, upprann sólin, yfir bólin al-heims, leiddi sinn Lausnarinn, laus við hel-sút, líkama, lifanda, líka' úr grøf út.

2. Litu menn, línløkenn, liggja í grøf kyrr, lík umvøfð' sem Herrans høfðu hulið; létu þar, ljóss-englar, líka sjá sig. Eins engin, er grøfin, orðin veglig.

3. Mjøg

3. Mjøg árla, María Magdalena, fyrst af øllum konum og kollum, Krist leit uppristinn; í þad sinn ei þó mátti, honum vid hræra, bid hafa átti.

4. Géds úr reit, grátinn sleit, gledi-sjón sú; ødrum skjæra føgnud færa, hún fór þann. Birtist enn, Son Guds senn, svønnum hinum, sem þenna sannleika, søgdu' hans vinum.

5. Þridja sinn, þann daginn, þykir líkast, hafi Pétri í hyggju setri hrelldum, birtst Jesús fridarfús, féck þá hreina bót madur brotlegur beiskra meina.

6. Fengu tveir framar meir ferdamenn hann, í Emaus, er vor Jesús inngéck, heyra' og sjá þeir hann þá þeckti', er braud braut; vid þann fund veittist lund værd, en naud þraut.

7. Um qvøldid allir vid, er hans sveinar ræddust, hræddust Júda

Júda brædi og svíksemd, inn Jesús í lukt hús, ecki' um dyr þó, veik í mid fullann frid færdi' og hugró.

8. Veika trú, vor Gud nú vidurqveikti, dýpstu sára sín forklárud ør øll sýnandi, sannadi sig lifanda, en opnadar undirnar oss þær standa.

9. Sé þitt géd sorgbited, syndugi mann! veikliſt trúin, verdi lúin von lífs; dæmid hér dírdlegt þér Drottinn sýnir, hjálp sé nærst hvígd þá stærst hug þinn pínir.

10. Þegar bøl þýngst og qvøl, þoldi Jesús, blessudum undum, blód úr hrundi heilagt; dreyra þann, sinn med sann, Son Guds nam trúr, fjør-auka, forklára, færa jørd úr.

11. Nú þad blód, nádar-sjód, nægstann játum, synd hreinsandi, mein mýkjandi mannkyns; svølum fær, sá sem nær, svoddan lífs lind, er hér nú, opnud sú, allri mannkynd.

12. Líf og ljós, hlíf og hrós, hæli, skjol, frid, lækning minni sál' og sinnis svølun, yndi, nád, alla dád, eilífs lífs trú, í þínum undunum, eg finn Jesú!

13. Opt fyrer, augum mér, eymda minna, allra handa opnar standa undir; sjái eg klár, Kristi sár, qvein og mein þver, full tryggur frí-stadur, fundinn þá er.

14. Himnum á, sælir sjá, sárin Drottins, hans útvaldir ótalfaldir flockar, sjálfir hann, sanna þann, sem var dáinn, upprisinn, inngenginn í Guds himin.

15. Skodun þá, skíhin á skyggja holds nú; en þad bætist, upp nær rætist oll synd. Yndis rós, augna-ljós oss sé fridfús, lífgadur, ljósfagur, lof-sæll Jesús!

14. Psálmur.

Sjøtta auglýsing þess upprisna Jesú. Jóh. 20, 26.

Lagid er: Hjartad, þánkar, hugur, sinni.

Eptir daga átta sídan, upprisunni sjálfri frá, sig vor Drottinn birti blídann, brædra sinna flocki hjá. Thómas ádur var ei vid, vor Jesús þá stód í mid, fridinum lýsti, sárin sýndi, svofelldri því blessun týndi.

2. Guds samkundu enginn ætti, í vantrú sig draga frá, af því slíkum hellst med hætti, Herrans nálægd tapast má. Upp ad leita einn sandinn, ei þó spari Hirdir minn, ad hann finnist og frá vanda útleidist, kann hæpid standa.

3. Nidur-radad Herrann hefur, hjálpar veg og medölin, efni' og krapta øllum gefur, inn ad gánga í víngard sinn, hvørr þeim máta hverfur frá, hvørgi von hans nádar á. Med ordinu mildur allar, minn Gud til sín þjódir kallar.

4. Jafnt á nóttu dymmri' og degi, Drottins ordid birtu lér, lampi

fóta, ljós á vegi, lýsi-gulli skjærra er; leidar-stjarnan sæla sú, svo veg-vísad gétur nú, ad oss myrkur eng-in fángi, eda' af réttum villi gángi.

5. Sá einn Gudi sínum unnir, sem hans hefir ordin kjær, má ei duga, margt þó kunnir, medan trúar hlýdni' er fjær, frómir trúdu sedur því, Frelsarinn kjæmi heim-inn í; hann er kominn, honum trúum, hjarta og sinni til hans snúum.

6. Ef á Jesúm enginn trydi, utan þeir honum tóku á, mjög þunn-skipad mundi lidi, míns Guds vera í heimi þá. Herrann sá hvad hagadi, hér bót meinum lagadi, hönd í sídu sína ad leggja, sjálfur réd því Thómam eggja.

7. En þú Drottins ei mátt freista, of-frekt voga nád hans á, né í þánka þeim hughreysta, þig, syndari! hédan í frá, ad hvornig sem ad þú fer, einhvornveginn

bjargi

bjargi' hann þér; ydrum,trúin,'eginlegur er þér lagdur hjálpar-vegur.

8. Sîst vill Drottinn syndugs dauda, samt ei dregur naudugann, hér nockurn í húsid sauda, himins né í sælu rann; hann þá Paulum høndlad féck, hvörgi þessi til ráds géck, vid sitt hold og blódid blinda, bráda gjørdi ydrum synda.

9. Atferd slíka einn Gud setur, einasta í valdi sér, alla hluti gjørt sem gétur; géfid hefir ord sitt mér, ad mín trú þar af qveikist, og vorn Drottinn Jesúm Krist, andlega hér eg nú sjái, á hans beinum þreifa nái.

10. Drottinn minn og Gud minn gódur, geymi vantrú mig svo frá, ad hans sannleiks orda sjódur, eg á medan lifa má, yndi sé og audur minn! annast, Jesú! saudinn þinn, ef af réttum vík eg vegi, vitja mín svo glatist eigi!

11. Náðin Kristi góð oss geymi, Guðs kjærleiki og sameining, Anda Drottins, hér í heimi, hjá oss veri allt umkríng! dírð sé, Faðir þýði þér! þér lof, Jesú! segjum vér, vér þér, helgi-vøndum-Andi! virðing, heiður, æværandi!

15. Psálmur.

Jesús upprisinn kom um luktar dyr. Jóh. 20.

Lagið er: Heiður og háleit æra.

Heyrn og sjón háleit meiga, heita vit skilníngar, og nafn það einuniðt ega, af því sálarinnar, ráð-deild gégnum þau gengur, géta skilníngs vitar þessir ei þénað leng-ur, þá øndin fráhvarflar. Sálin heyrir og sjer, sálar verkfæri hér, eyrað og augað er.

2. Ígégnum eyrun veitir, and-inn lífs-straumunum, heyrnin and-leg þá heitir, menn hlýðnast Guðs orðum. Andleg sjón, gløggvast gétur,

gétur, greint sannleik villu frá, heitir hjartad adsetur hreinnar trúar, sem þá, samþyckir sannleikann, sig reidir uppá hann, hann stundar, honum ann.

3. Qvikna trú af heyrn ætti, eñ þótt sjálfann hlutinn, ytri augunum mætti, ecki sjá madurinn. hnýsir trú einföld eigi, í Guds leyndardóma; eins kann almættid vegi, alla færa gjøra. Um lukt hús inngánga, í sonnum líkama, hægt var lífs Hertoga.

4. Holds vit, þó hér til segi: hvørnig má þetta ské? sonn trú, efast aldreji, um Drottins stórmerke. Ef skaptir andar géta, um slíkann farid veg, krapt Jesú minna meta, má hvørki þú né eg. Andlegir upprisnir, eru líkamarnir, til andlegs al-hæfir.

5. Sá allt med sínum krapti, sér nú undirleggur, allt í ondverdu skapti, aleina volldugur, sá ed sín

gégnum klædi, sinn krapt útgánga
lét, um vídt veraldar svædi, vera
nálægur hét; hví mundi hann mega,
hindra nein torfæra, um lukt hús
inngánga?

6. Dásamt vor Drottinn hef-
ur, Davíds lykla-valdid, inngáng
og útfør géfur, einnig um járu-
hlidid; allt sem dyr opnast hlýtur,
øllum hans vilja senn, fyrir hon-
um útflýtur, sjall hvørt, sem straum-
urenn; braut, gégnum heil húsin,
bafid og vatns-føllin, hann leggur
út og inn.

7. Eg hef þá huggun sæta, Herra
minn Jesú kjær! í ellu' er mér kann
mæta, mér sértu ætíd nær; innilykjast
kañ eigi, eg svo í nockrum stad, ad þín
miskun ei megi mig heimsækja þáng-
ad; flótti né fjøtrarner, frá bægja
þér ei mér, æ hvar eg er og fer.

8. Hellst' til opt hjarta mínu,
hefi eg læst fyrir þér, ástar ávarpi
þínu, ecki tekid sem ber; þó þín
spor

spor þecktust eigi, þá ertú samt kominn, á huldum einatt vegi, o Jesú! til mín inn; ordsins dyr opnader, og trúar hlidid mér, náð, ráð og frid færder.

9. Inngáng né útför sinnar, æfi, neinn vitad fær, á jörd ánaudarinnar, er margur háski nær. Frá allskyns eymd og voda, er Jesús vegurinn; hann bid eg, hugga, stoda, heimfæra lýdinn sinn, um daudans audveldt hlid, og sídan lífs portid, í himins fullann frid.

16. Psálmur.

Jesú Lærisveinar vóru hryggvir og hræddir. Marc. 16, 10. Lúc. 24, 37.

Lagid er: Mitt hjarta hvar til hryggist þú.

Herrans Postular hræddust þá, hann þeim upprisinn birtist hjá, bodandi fullann frid, ángur þeirra ofnikid, ei hans, rødd nú kannadist vid.

2. Af því Drottinn heim óvart þar, inn um lukt hús nú kominn var, ofmjög vid øllum brá, ætl-udu sig anda þá, engil edur for-inju sjá.

3. Mannlegt hjarta er mjøg ó-stillt, um marga hluti dæmir villt, víni í vatn breyter, sorg af gledi sér gjører, svo fór þessum Guds mønnum hér.

4. Fyrst Jesú ástar ávarpid, í og med hverju hann gaf þeim frid, feck þeim ei gledi um géd; hvad mundi þá hafa skéd, hordum ord-um einsømum med?

5. Syrgjandi hjarta ei særa ber; sorg í brjósti, Mara vatn er, sem þarf ad gjørast sætt. Mega svida-meinin hætt, mjúkum plástrum helst verda bætt.

6. Aðferd þá Jesús elskadi, og hana sjálfur brúkadi, vid sína sveina hér; undir synði og síðan tér: sjá-id mig og þreifid á mér.

7. Eg

7. Eg em þad siálfur, sagdi hann; sorg og ótti þá réna vann, tæp var samt trúar dád, er þeir gátu ecki í brád, um líf Jesú skilníngi nád.

8. Þeir vildu ei, dáid hefdi hañ, hans uppriśu þeir vildu sann, fullann og allann fá, þeim var ecki þverúd hjá, þeir vildu hann lifandi siá.

9. Þegar qvøl sína og krossins deyd, Kristus þeim sagdi, og hitt um leid, ad mundi' hann upprísa, af þeim sañleik ypparsta, ecki neitt þeir kunnu skilja.

10. Eins þá Jesús upprisinn var, og þeim þad hermdu qvinnurnar, søgu þeirra sannlega, héldu nockrir hégóma, hræddust þar af sumir líka.

11. Látins Jesú þó leitudu, líka mest um hann toludu; þeirra rækt þar má siá, høfdu naudgir honum frá, hørfad fyrri daud-hræddir þá.

12. Þad sinn, mót Drottins vilja ei var, vid hann þó skildust Postular, fordandi sjálfum sér; áttu fjør-ráds fjøtrarner, falla þá hann einann yfer.

13. Ad þeir hveixludust á honum, ad þeir gleymdu forsøgnunum, um hans embætti og stand, þad var synda þeirra grand; þó brast ecki kjærleikans band.

14. Hitt má vel skilja, ad Herrann sinn, hvorn þeir forlétu blódstorkinn, fánginn og fjøtradann, mundi strax ei þeckja þann, þá hann litu forklárad ann.

15. Nú var og sinnid sundrandi, sárlega mikill qvídbogi, fyrir grimd Gydínga, sem þeir vissu sífelda, síns meistara offóknara.

16. Þó bar til ángurs þetta mest, þeir høfdu sinnis augun fest, heims-tign síns Herra á; en nú þocktust allvel sjá, enda-kljáda voninal þá.

17. J øllu þessu elskunnar, enn lifdu hjá þeim glædurnar, følskvt þó félli á. Sem fyrr Jacob, þeir ei þá, þecktu Drottinn standa sér hjá.

18. Hér af má ráda, hvør sú var, hard-úd sem Drottinn ávítar, sveinunum sínum hjá; var illviljans þad ei þrá, þad var trúar seinlæti þá.

19. O! hvad vor hjørtu eru veik, æ! hvad trúin fer mjøg á reik, ádur rétt innrætt þó; eins sem skip á ólgu-sjó, er vor hvikul géds-muna fró.

20. Upphroka þarf sér enginn mann, af sjálfri sér, er náttúran, fráhverf og fá-vita, Anda Drottins optlega, ecki lætur vid sig ráda.

21. Mikla ángursemd margur bar, sem minni gledi fyrrtur var, enn Herrans sveinar hér. Ef vorn Jesúm elskum vér, afsjón hans, sverd bitrasta er.

22. Ottablandinn nær er vor þrá, ei er vonlegt, ad hofum þá, rúm bestu rád-deildar. Eykur kosin ángistar, opt þad, sem fyrr gledilegt var.

22. Í allrahanda ótta og þrá, alla stund, Jesú! vertu oss hjá, allt svo vel afrekum, alla gledi, upprisnum, ollum gef oss med þér sjálfum!

17. Psálmur.

Jésús lætur þreifa á sér, ad hann hafi hold og bein. Lúc 24,38.

Lagid er: Gef þinni kristni góðann frid.

Eg em þad sjálfur, Son Guds tér, vid sína lærisveina, um mig þreifid, svo ecki hér, ydar neinn þurfi meina, hafid sjed einn Anda alleina.

2. Hefir ei Andi hold né bein, sem hér mig bera sjáid; ad mín persóna heil og hrein, hér sé nálæg, adgáid, um mig trú, svo fulla fáid.

3. Þótt

3. Þótt egínlegur ondunum, einhvørr líkami meiniſt, holdlegra manna hondunum, hann ſnerta ó-ſært reyniſt; hold frá anda, gløggt því greiniſt.

4. Manns hafa andar mínd birtſt í, med ſkrúd hervopna' og klæda, holdlegir vóru ei þó af því, þeir ſynduſt fædu ſnæda. Hér Raphaels hneig ad ræda.

5. Andana hrædaſt ecki ber, allir þeir gódir oſs ſtydja, géta ei hinir grandad mér, um Guds vardveitſlu ad bidja, þegar ſífeld er mín ydja.

6. Gud er einn Andi, og Jeſús, er Gud ſífellt bleſſadur, Herra ſá allrar hjálpar fús, hér gjordiſt ſannur madur, ſvo er Gud oſs ſameinadur.

7. Mátti því ſnerta holdid hans, hans læriſveina ſkari, ad holds og blóds, hann er til ſanns, eins og vér hlut-takari, oſs náſkyldur naud-hjálpari.

8. Andlega þreifar enn í trú, ecki neitt hinum sídur, ástúdlegustum á Jesú, allur sann-kristinn lýdur; hold og blód sitt, hañ oss býdur.

9. A Jesú þreifum almætti, og miskun hvørs daglega, sem allt sefar vort andstreymi, allann bætir vørn trega, ad oss hlynnir alla vega.

10. Af holdi' og beinum eru hans allir, sem mega heita, limir andlegir Lausnarans, lofar hann þeim ad veita, nád af nád og líknar leita.

11. Holdid beinunum hulníng lér, hylja þau merginn líka, sem kjarni þeirra og kraptur er. Kénníng heimfæri eg slíka, uppá Guds Son gædskuríka.

12. Kjarna ritnínga kollum vér Kristum, og hulid Manna; alvitsku fólgnar audlegder, á hans manndómi sanna, sjást til fulls í sal himnanna.

13. Heilt er eckert á holdi mér, hvørgi fridur í beinum; hold og bein

bein Jesús heilagt ber, hann er bót synda meinum; reynd hlíf, mót Guds reidi fleinum.

14. Oss samlíkjast í ollu vann, ad fráskildri syndinni; hvorja þó bar á holdi hann, hrjádur mjøg í qvolinni, vorkynnir því vesæld minni.

15. Míns Jesú telja mátti bein, þá mæddi hann pínan skjæda, mín, því ei týnast mega nein, mun hann þau holdi klæda, og andlegu edli gæda.

16. Hvad sem mitt hold í heimi kann, hrjá nú og beinin lýja, hér med sídarsta hold-fúann, hvørn ecki má umflýja; hann því snýr í heilsu nýja.

17. Hægann þá tekid hefir mitt hold, í jørdunni dvala, enn mun þad Jesús, eins sem sitt, uppvekja' og þannig tala: kom, mitt barn! til Kóngsins sala.

18. Andlegt verdur þá allt mitt ráð, aptur þó holdi' eg skrýdist, and-

andlegt likamans afl og dád, andlegri dírd hann prýdist, Andi og hold vel þá samþýdist.

19. O Drottinn! geymi, sem augastein ønd mína hvørju sinni, mitt vidqvæmt hold og veiku bein, vef þú ; umsjá þinni, á gjørvallri vegferd minni.

20. Andi og líf, Jesú eru mál, í anda krapti samin, andi guddómur, andi sál, andlegur hans líkaminn, minn hann prísar andi, Amen!

18. Psálmur.

Jesús upprisinn segir: eg em þad sjálfur. Lúc. 24, 39.

Lagid er: Hvad sem þú, mann! vilt hafast ad.

Eins sem Gud þad hann átti best, og unni mest, í upphafi veganna, sinn einka Son ástúdlegann, útgéfa vann, til lífs og lausnar manna; svo hid kjærsta, sitt og dýrsta, líf lét í tje, látinn á tré, Guds Son í gjøld syndanna.

2. Aug-

2. Augkýsti Jesús upprisinn, að fullkomin, friðþægíng fengin væri; eg em hér sjálfur, sagði hann, sem stríddi og vann, herleiðing fángna færi. Nú heyrnm hér, hvørt nafn sá ber, er oss frið fann, Jehóva' er hann, Frelsarinn heims frábæri.

3. Þú varst og ert, munt vera enn, um eilífð senn, einn Drottinn æðst tignaður; það sem þó ecki þú varst fyrst, þú hér gjørðist, í guðdóms eining maður, sálu lagðer, þína frá þér, og aptur tókst, þín æra jókst, uppreist svo forklárađur.

4. Eg em voldugur, andugur og forvitur, svo kunna saungum segja, metnaðar-gjørnu menninner, meinandi sér, allt vald egi að hnegja; en eitt hár svart, ei kunna bjart, þó gjøra þeir, þeir eru leir, allsþurfar út af deyja.

5. Mikla Nínive matti sig, mælti þannig: eg er og engi fremur. Að géta sagt: eg em ríkur, allt of-

of margur, ófrjálst sér and-fast temur. Af sjálfum sér enginn neitt er, sæld, vøld og seim, sem fæst um heim, daupur burt dandinn nemur.

6. Sjálfann mig vel þó segi' eg um, síst huganum, varanlegann frid færir; samvitskan móti sjálfum mér, sitt vitni ber, mig sekann mjøg ákjærir, sjálfs víti vest, eg veit mín flest, mér sjálfum hjá, þó minnst kann fá, þá bot sem þeim fortærir.

7. Sjálfs vitni Jesú sannlegt er, svo trúum vér, ad til nafns síns hann svari; sjálfur því vildi' hann segja þad, sem mest reid ad, hann væri heims Frelsari. Annar enn hann, gat enginn þann, himninum frá, hér jørdu á, fært sannleik frid-bodari.

8. Miskun Guds skugga ei ber á, oss ljómar hjá, réttlætis sanna sólin, þann fordum hulda fáum nú, í fullri trú, nálægjast nádar-stólinn.

Sjálf-

Sjálfur Jesús, vor hjartans hús, inngenginn er, aptur hjá sér oss fridar opnar skjólin.

9. Sjálfann mig þegar sje eg á, eg sje mér hjá, synd, vesæld, sorg og dauda. Sjálfann Jesúm þá sjed eg fæ, sje eg og næ, albata allskyns nauda: hollt haglendi, hægt rennandi, vatns-strauma mér og vidgáng lér, sá hyrdir Herrans sauda.

10. Í hvørskyns ótta, hrigd og neyd, hvar sem mín leid liggur, líf medan treinist, mín hreysti, vígi og nitt athvarf, sem med eg þarf, minn Jesús mér æ reynist; nær ad eins hann eg hef sjálfann, allt hefi' eg þá, sem orka má, ad vel minn vegur beinist.

11. Fyrst eg sjálfum mér eckert er, allt vertú mér, Sigurvegariñ sæti! ef mér forlast ad þeckja þig, þecktú samt mig, neyd mína nád þín bæti! annarlega ei lát draga,

mig

mig þér mínd frá, mér géf þig sjá, í lífsins eptirlæti!

12. Sjálfur em eg þín sælu von, seg þú, Guðs Son! sífeldt við sálu mína! sjálfur mér nærstur sértú þá, mitt síðarst á, lúð fjör í dauða dvína! önd mín seger: ó! Jesú þér, sjálfum eg ann, líf sjálft eg fann, fyrir forþénun þína.

19. Psálmur.

Sjøunda auglýsing þess upprisins Jesú. Jóh. 21

Lagið er: Fadir á himna hæð.

Upprisinn sig enn sjá, sveina lét Jesús þá, sem vóru sjø að fiska, við sjó Galilæiska.

2. Þeim sømu þriðja sinn, þá birtist Lausnarinn; annars menn alls sjøundu, auglýsing þessa fundu.

3. A vín-tréð innrættar, úngvidis greinirnar, ef frjófgun ega' að bera, án ræktar mega ei vera.

4. Eitt

4. Eitt eptir annad sinn, upprisinn Lausnarinn, trú-veikum sinum sveinum, sig birti í manndóm hreinum.

5. Sýndi líkama sinn, sinn gaf vitnisburdinn, med uppfræding ordanna, og verkum dásemdanna.

6. Vid sjáar sídunа, Son Guds stód alleina; af því ei var af degi, al-bjart, þeir þecktu hañ eigi.

7. Á trúar augun hér, opt margann skugga ber, sem í rádgátu sjáum, sídar skin betra fáum.

8. Lífsins uppsprettа er, o miñ Drottinn! hjá þér, gledur ljós gædskn þinnar, gjörvöll kjör ydjn minnar.

9. Hvorr hellst er vinnum vér verk, sem naudsyn tilber, og hvad í Herrans nafni, vér hofum fyrir stafni.

10. Drottinn oss eflaust er, ecki sídur enn hér, nálægur, bjorg ad bæta, blessa, auka og sæta.

11. Skortur er leti laun, laungum skérst þar á raun: sifeldt gott egum ydja, einkum þó vaka og bidja.

12. Idjunnar ávøxtinn, uthlutar gjafarinn, mjøg lætur marga reynast, midlar hjálp bestu seinast.

13. Fiski-drátt, máltid med, minn Jesús géfa réd, sínum sveinum þurfandi; svo þeirra verk blessandi.

14. Á lífi og sálu leid, Lausnarinn allskyns neyd; sál vora og líf, ad leysa, líf sitt upp gjørdi reisa.

15. Líf og sál léna vann, líf og sál geymir hann, líf og sál læknar, nærir, líf og sálu framfærir.

16. Líkjast sjó miklum má, mañkyns hérvistar þrá; einber erfidis dagur, er gjørvallur lífs hagur.

17. Eitt kallar afgrunn hátt, til annars dag sem nátt, afgrunn bøls opt sem dunar, til afgrunns Guds miskunar.

18. Opt

18. Opt gjøraſt efnin vond, o Jeſú! þinni hønd, uppljúk þú oſs ad bleſſa, ønd og líkama hreſſa.

19. Ønd og líkami er, eins ná-ſkyldt, Jeſú! þér, viltú jafnt vel-ferd beggja, vilt þeim gott allt tilleggja.

20. Hold og ønd hefir ſkapt, Herra! fyrir þinn krapt, ad hlut-deild hafa kyñi, í himna farſældiñi.

21. Og þó manns andi ſé, ædri' enn hans líkame, vel ad bádum ſamt verdi, vilji þinn er algérdi.

22. Sálu, Gud! metta mín', med ſætleiks ordi þín', dýrſt hold og dreyrinn ſkjæri, Drottins míns hana næri!

23. Líf mitt ſvo lídi' ei naud, léna mér daglegt braud! umſorg-un alla mína, eg géf í forſjá þína.

20. Pſálmur.

Samtal Jeſú vid Símon Pétur. Jóh. 21, 15 — 19.

Lagid er: A Gud alleina.

Svo Jesús sagdi: Símon! elsk-
ar þú mig? játadi ad bragdi,
Jóna son því um sig. Hyrd þú
hjörd mína, honum baud Drott-
inn þá; þæga fylgd þína, þú skalt
mér líka tjá, svo máttu' helst sýna,
þér sé mín elska hjá.

2. Oss elskad hefur óforþént,
Gud og mann; ást sú útkrefur, elsk-
um vér líka hann. Gud móti
manna, mikils straffs verdleika,
sýnir þeim sanna, sína ást daglega.
Dýpt audæfanna, er Drottins
mann-elska.

3. Einn ekta vinur, elskandi
sífeldt er, þá þraut á dynur, þíns
bródurs ástsemder, fær þú helst
finna; Frelsarinn elskar þá, sem
ást hans sinna, sinn krapt þeim
vottar á, lætur böl linna, leysir
neyd allri frá.

4. Oss undangenginn er hann
um kjærleiks slód, hans ástar eng-
inn,

in eld sloktu qvala flód. Þeir Herrann hata, sem hann ei dátt elska, hans huggun glata, honum sig affsala, í afgrunn hrata, ef þannig burt deyja.

5. Elska, o madur! af hjarta Jesúm þinn, hans svo hug-gladur, hér smackir sætleikinn; spyr sjálfs þíns sinni, hvort sé kjærleiki sá, eins ondu þinni, ætíd stadfastur hjá? í eilífdinni, áft hans svo megir ná.

6. Fúsir fylgéndur Frelsarans, elska hann; sé þeim kross sendur, sér leggja á herdar þann, Kristi kuþjandi kjærleiki léttbæra, ætíd gjorandi er þeim hans byrdina, á lífsins landi, launin þeir medtaka.

7. Ef hinn Alvísi, einhvörs mig spyrja fer, mitt mál auglýsi minn þánka, vild hans er. Gott er ad géta, Gud minn! sagt, elska' eg þig, þinna framfeta fús em bodorda stig, og mest þig meta, mín unun hjartanlig.

8. Víkur af vegi, Guds vina' og bodorda, sá er sinn eigi sannelskar naúnga. Eitt ást-fúst sinni, eins og fyrr hefir skéd, má med tídinni, mýkja síns fjandmanns Géd, hans heipt svo linni; þad hefir og Gud boded.

9. Af øllu hjarta, ønd, kræptuni, hugferdi, skal til Guds skarta, vor skjæri kjærleiki; ást vor ofveika, ecki samt forþéna kann hans kjærleika, kénniteikn Guds vina reiknast, ad reika rétt-leidt' hans bodorda.

10. Guds elsku eldur, í oss svo lifa á, ad undanfelldur, enginn sé tími frá, þenna hrí-eina, og þad honum tilheyrer, hans ordid hreina, helgidóm og tíder, megum víst meina, ad mest oss elska ber.

11. Ást Drottins alla oss fær-ir nytsemi; frá henni' ad falla, er fárlegt skadrædi; allt Guds atlæti, øll trú á Jesúm Krist, øll andans kjæti,

kjæti, øll von um himna-víst, allt
lífs ágæti, er tapt ef hún missist.

12. Pad Herrans hjardar hird-
arar! merkid þér, einkum um
vardar, ad elskum Jesúm vér; og
þótt útbreida ættum tvær hend-
urnar, og láta' oss leida, til lífs
afteikníngar, gáng þann ad greida,
Guds nád þá tilhjálpar.

13. Nú nádar-sjódur, nógur
fyrst gésiñ er, ljúft, hollt lífs fódur,
lombunum Jesú ber; ást hans á-
sýsi oss, vora prýda stétt, veg
réttann vísi, vid takmark fyrirsett,
svo sæla oss prísi, sem þjóna' er
gjora rétt.

14. Drottinn deyjanda, djúpt
syrgdu vinirner; líf hans lifanda,
í lísi og dauda ber oss hans elsk-
ara, enn fremur gledji þá; hans
því vel vara, vináttu tokum á, og
enn heitara, hann elskum hédan
í frá.

15. Eiskunnar ormum eg vef, minn Jesú! þig, kyss kossi vorum um þíns kjærleiks aptur mig, veit mér svo vera, sem villtu, Drottinn minn! þá þjáníng bera, sem þér er gédfelldin, og allt það géra, er prís vídfrægir þinn.

21. Psálmur.

Áttunda Jesú auglýsing fyrir 500 brædrum. 1 Cor. 15, 7.

Lagid er: Náttúran öll og edli manns.

Ómögulegt kann ecki þeim almáttka Drottni vera, sem gjördi' af engu heilann heim, hlutina alla' ad bera; ei sídur þá, hann orka má, af litlu stórt framleida, af fræ-korne, þó fyrst smátt sé, fullkomna eik tilreida.

2. Drottins þótt hafi nád æ ný, nóg bodist öllum þjódum, þunnskipad samt hans akri í, opt var korn staungum gódum. Var alls átta, í örk Nóa, eitt sinn Guds flockur

flockur valinn, og sjø þúsund, í annad minnd, Israel líka talinn.

3. Yfrid fá-mennur Abram géck, út af Chaldæa landi, afqvæmi hans þó frjófgun fékk, fór lengi dag-vaxandi; frá kyni því, Guds kynníng ný, kom í heiminn gjørvalla; andlega þá, arfleidslu má, ómetanlega kalla.

4. Upptok kristninnar ærid smá, á Jesú døgum vóru, eins sem mustards-korn á ad sjá; en hans fyrirheit stóru, um vort hennar, til uppheædar, og fjølgun þúsundfalda, framkomu skjótt, hún féck lífsþrótt, fyrir kraptinn al-valda.

5. Meir enn fimm hundrud fengu' í senn Frelsarann brædur líta, eptir þad hann var upprisenn, ei þurftu lengur sýta; eins sem þessir, eflaust margir, á hann þá trúdu fleiri, senn eptirá, sem ord Guds tjá, enn vard sá flockur meiri.

6. Brædra nafn kristnir bera menn, børn Guds og arfar heita; andleg skyldar þá einíngen, innbyrdis fridar leita. Búi saman, einn vid annann, í ástríku samlyndi, Gud áśjer þad, gédjast þar ad, géfur því lífi yndi.

7. Vors brædralags er virdíng rír, vandfenginn tryggur fridur. Ef traudt forlíkast tveir eda þrír, tekst fjøldanum þad midur. Cains edli, í kristninni, qveikir øfund mannskjæda. Ismaels lund, heims alla stund, efni géfur vandræda.

8. Ef Son Guds blygdast eckí vid, oss sína brædur kalla, blygd er oss frá hans sinni og sid, sem ættlerar ad falla; viljum vér þó, oss veitist ró, í vegsemdar heimkynni, samlyndir hér fyrst verdum vér, ad vera' á umferdinni.

9. Auglýsíng Jesú áttunda, í Galílæa skédi, á fjalli nockru einstaka, ádur sem Drottinn tédi.

Hvørt

Hvort Tabor þar, þetta fjall var, þó menn ei vita kunni, í fullnógra, Krists upprisa, er stadfest votta munni.

10. Galílæa sú heidna hlaut, heillir sídurstu tída, þá hún Jesú návistar naut, og nádar ljóssins fríða. Sama oss hér, þó séum vér synir heidinna manna, er ljós tendrad, vér egum þad, allir med þøckum sanna.

11. Drottnari fjalla' og dala er, dýrdlegur vor Lausnari, allstadar þeim sig auglýser, sem eru hans helgur skari; ef býdur hann, veg ørduganu, eg skuli til sín feta, sinn krapt þá lér hann sjálfur mér, svo mun eg þetta géta.

12. Eymda dalurinn er mitt ból, eg hann tárunum sái, uppædanna þá sonnu sól, sem fyrst eg líta þrái; er búinn þar unadsemidar, øllum Guds børnum stadur, gáng láti minn, greidast þar inn, Guds Son Jesús blessadur!

22. Psálmur.

Níunda Jesú auglýsing fyrir Jacóbó. 1 Cor. 15, 8.

Lagid er: Sælir eru þeir allir nú.

Einn af grefinni útgenginn, almættis kraptinn hefir sinn sýndann, Guds Sonur kjæri; ein María sannadi' og sá, Símon Pétur einn eptir á, ad hann upprisinn væri. Einn Jacob Paulus umtalar, af hvørjum Drottinn sjedur var, fyrr enn upp fór í hædir; en hvar sú skén auglýsing er, er vér níundu köllum hér, heilög Ritníng ei rædir.

2. Ad Zebedæi sonur hér, sem stærri Jacob nefndur er, ei munt skiljast ega, heldur Alphæi arfi sá, er bródur Drottins kalla má, rétt sýnist ráda mega. Á hinn festist hugurenn: Herrann Jesúm sjá kunna menn hér, med hætti þrefölduun, til bata edur bana sér, berleg þess dæmi hofum vér á öllum heimsins öldum.

3. Einum líkamans augum med, all-margir Jesúm fengu sjed, og honum ecki trúdu. Innra manns jafnframt augum þann, adrir litu heims Frelsarann, í fadm hans ástar flúdu. Þá þridju sæla segja má, sem ei hann sjá, þó trúa á, þad sálar augad eina, er ljós andlega líkamans, leidandi hjarta' og sinni manns, á braut sannleiksins beina.

4. Jordi' og sacramentum er, útvortis birtur Jesús hér, ad dyrum allra kémur; en sú innri auglýsing hans, í hjarta og sálu trúads mañs, einn snertir ødrum fremur. Med upplýsing í andanum, adstod í rauna vandanum, og hugar helgri kjæti, ef Guds kjærleiki í oss er, o! madur kristinn! þér og mér, sig birtir Drottinn sæti.

5. Manni verdur opt mønnum ad, mikil hugsvølun, reynist þad, helst þá bøls bodar rísa; sumt

leyniſt þó í ſinnu rann, ſem vareygdinn ei má né kann, ødrum neinum auglýſa. Einn Jeſús þeckir allt og ſjer, einn tryggur vinur, reyndur er, einúngis ad gódfýſi; einmana ſála! innbjód þú, einum honum med bæn og trú, í hjarta þins ein-hýſi.

6. J einrúmi féck optaſt ſig, auglýſt fordum tign voldulig vors Drottins vinum ſínum. Hvar hellſt, madur! ſem einn þú ert, æ til ſtunda, vel hæfur ſért, Gudi ad gédjaſt þínum; einn er ei ſá, ſem er hann hjá, einíngu má oſs þeirri frá, einlæti eckert ſlíta. Einn þó forláti allir mig, einaſti Jeſú! bid eg þig, í líkn til mín ad líta!

7. Upprisinn Jeſús auglýſiſt, eñ í dag, nær hann tekur víſt, í hjartans húſi þínu; þegar hans andi yfir þér er ſtjórnandi, þú ſjer hann hér, rádandi ríki ſínu. Lít eg í þínu ljóſi þig, lifandi Drottinn! áſjá

áſjá mig, í miſkun alla vega, um daudans ſkugga-dal mér lýs! í dírd fæ eg þá, nær uppris, ad ſjá þig eilíflega.

23. Psálmur.

Tiunda Jesú auglýſing á Olíu-fjall-inu. Act. 1.

Lagid er: Uppá fjallid Jeſús vendi.

Uppá fjallid Olíu greina, ædſt-ur Jeſús víkja réd, Bethanía menn þad meina muni kallad tak-marked, líka ſína læriſveina, lét ſér Drottinn fylgja med.

2. Um Guds ríki enn rædandi, øllum fyrir Poſtulum, hét ad mundi ſinn ſendandi, ſenn þeim krapt af hædunum, alla qvaddi eins bleſſ-andi, upplyptum med høndunum.

3. J tíunda ſvo er ſinni, ſjen uppriſinn Drottinn minn; á jørd hætti umgengninni, inntók dírdar himin ſinn; vinum hans, er von, í minni væri þvílík burtførin.

4. Uppí loptid allir stördu, inn-
teknir af helgum il, ecki nú á brjóst
sér bördu, birtust Englar þeim í
vil, ad svo búnu, gladir gjerdu,
gánga Jerúsalem til.

5. Himin luktann Herrans blída
híngad-koma sundrad réd, himins
yfir honum sídan, hans vid skírn,
vard opnum sjed, himin dírdar hédan
frídan, hann frá jörd gat medteked.

6. Olíu-qvistir einka fríðir, ád-
ur bodad hafa frid, Bethanía lærdir
lýdir, leida nafn af pálma-vid.
Frid med sigri fá um sídir, frid-
arins börn vid Jesú hlid.

7. Eikin lífsins einka góda, olíu
qvistur heiti eg þinn, ordsins saft
mér eykur gróda; Andans helga
smurníngin er þad balsam, eg sem
rjóda andar sjón-hvarm veikann
minn.

8. Upp til fjalla augum hef eg,
ei þó lid þeim komi frá; himna
Drottni heidur géf eg, hjálpar all-
rar

tar jördu' á væng hans undir vaki'
og sef eg, vel óhult því búa má.

9. Fjöll metnadar eg vil ecki,
uppá klifra í veröld hér, Sarons rós
eg Son Guds þecki, sem vaxandi' í
dalnum er; holdsins ad mig hroki
blecki, högvær Jesús bannar mér.

10. Nærri hvörgi víst eg voga,
vera fjalli Sínaí, vid reyk, þoku,
leipturs loga, lúdra-hljóm og þrumu
gný. Frá lögmálsins fjáls qvid-
boga flý eg nádar skjólid í.

11. Fjallid Drottins er þad eina
upp til hvörs mig lángar þá, er þar
blómgun olíu greina og pálmvidar
nóga' ad sjá, menn ei nema hjarta
hreina hefi' eg þar ad búa hjá.

12. Sýndi Drottinn sig lifandi,
seinast einu fjalli á, hvadan uppí
hæd farandi, hátigninni ríkir hjá.
Allt á þetta upplyptandi oss ad
vera jördu frá.

13. Ofhá fjöll sig öll nú læcki,
undir fætur Lausnarans, en dal-

verþin upp svo hœcki, ad jafn gjør-
ist vegur hans, hans fylgénda fjølgi'
og stœcki flockur á leid til sælu-rans.

14. Himnaför sá halda vildi hér
sífellda Drottni med, sinn uppris-
inn ádur skyldi í trú Jesúm hafa
sied, Herrans mun þá hœrsta mildi
hjálpa' og styrkja áformed.

15. Þegar lyptir þú, minn Herra!
þínum høndum yfir oss, af dírdleg-
um ørum þeirra, allrar nádar
streymir foss, hlýtur linast, hjadna,
þverra, hvør ein þar vid mœda' og
kross.

16. Eg hefi sied þig uppgéfandi
andann, sœti Frelsarinn! eg hefi
sied þig upprísandi, í Guds himin
genginn inn, eg dey med þig œ lif-
andi í fadminum, Jesú minn!

17. Því eg trúi, þad eg nái, þann-
ig fara hédan senn, ad minn lúi end-
ing fái, eg þó hjara verdi enn, mig
vidbúi, mér adgái míns Lausnara
kraptur enn!

24. Psálm-

24. Psálmur.

Þrefsld auglýsing Jesú eptir hans himnafør. Act. 7, 50. Kap. 9, 22, 14. 18. 26, 16. 1 Cor. 9, 1. 15, 9. Ap. 1, 17.

Lagid er: Túnga mín af hjarta hljódi.

Eptir þad í himna hædir, Herrann var nú farinn senn, þrimur mønnum Ritníng rædir, rétt sig vottad hafi enn, i líkama sínum sama, sem hañ birti uppriseñ.

2. Stephanus naut stórra gæda, styrkíng trúar sinnar fann, lypti augum hann til hæda, himininn leit opnadann, til Guds handar hægri standa, hann sá Jesúm Gud mann.

3. Ad standandi Son Guds sæta, sá hér ptíslar-votturinn, gaf hugvekju honum mæta, Herrann væri albúinn, selda í hondur sér hans ondu, sækja og leida í himiniñ.

4. Vid Guds hægri hønd ad sitja, Herrans veldi ávísar; hér stód

stód nú så vildi vitja, vondsku Júdalands og þar, sín heit efna, sem ad hefna, saklaus blóds, sem úthellt var.

5. Heyrdi Paulus Herrann mæla, hann så líka tvisvar þó; sú vegsemdar sjón inndæla, sinni hans svo vel umbjó, ad hann gladur einhugadur, upp frá því Guds verk framdró.

6. Heyri eg enn í huga mínum, Herrann mæla fagurt þá, er hann mig med Anda sínum, ord sannleikstins minnir á, á hans merkum má eg verkum, mind hans líka tídum sjá.

7. Jóhannes Son mannsins mátti millum ljósa-stjaka sjá, hann og líka ødrum átti ad kunngjøra vitrun þá; Son Guds gætir sinna, og bætir sérhvad þad þeim rídur á.

8. Fordum hætti mørgum medur, menn sem gløggt ei skynjad fá, lét sig heyra' og líka' er sjedur, kif-

andi

andi Gud jørdu á, oss nú skartar ordsins bjarta øllum spegill skjæri hjá.

9. Í Guds Syni sjálfann sáu, sveinar Jesú Fødur hans; dírd sær annars Herrans háu, hér ei litid auga manns. Allt best lagar og tilhagar umsjón Medalgángarans.

10. Þó um sinn mér andnist eigi, ad sjá Drottinn þannig hér, holds medan í hreysi eg þreyi, hin trúarsjón nægir mér. Efsti dagur inndæll, fagur, alla sjón Guds medfærer.

11. Oss þinn nádar himin hlýja, Herra Jesú! opna nú, rek burt fortánn synda skýja, svo ei blindi vora trú, angsýn þinni í hvørt sinni, ad oss børnum þínum snú.

12. Verdi' um mína hagi í heimi, himna Fadir! vilji þinn, varasekt þín god mig geymi, greidandi mér lífs veginn! í hønd þína sendir mína, eg fel Herra Jesú minn!

25. Psálmur.

Jesús upprisinn er auglýstur þó ei öllum lýd. Act. 10, 40. 41.

Lagid er: Sæll er sá mann, sem hafna kann.

Hvørr hefir sinni Herrans þeckt? hvørr var hans ráda-neyti? um stjórn Guds dæmum ecki frekt, undarlega þó breyti; varnid heilaga ofdjúpt er, aptur því snúa skyldum vér, fyrr enn upp þad oss fleyti.

2. Drottins adferda orsaker, eru sann-helgar reyndar, þó ad opt bædi þér og mér, þær séu, madur! brýndar, innsiglad laungum er Guds rád, oss brestur skilnings efni og dád, ad fá hans gjørdir greindar.

3. Sómir þó minnst ad sitjum vér, sinnulausir starandi, á Drottins miklu dásemder, dírd hans ei vldfrægjandi; allra síst þó álykta hér, eitthvad framfæri betra hér, enn hann því er stjórnandi.

4. Hvad

4. Hvad mátti gagna, Herrann minn hefdi Gydínga lýdi hardsvírudunn í sérhvørt sinn, sem hans forsmádi prýdi, enn viljad birtast upprisinn? inngróinn þeirra mótþróinn, hans nád hafnadi' og flýdi.

5. Lífsins ord hans þeir høfdu heyrt, hans gódverk sjed margføldu, gátu samt fyrri engu eyrt, enn hann saklausann qvøldu, lífs og daudann þeir lasta hann, løgdum seinast í grafar ran̄, smánar nafn vest a voldu

6. Hvørki Heródes hádgjarni, né hinn rángi Dómari, høfdu í Jesú hlutskipti; høfudsmannanna skari, seldi vid lýgi sannleikinn, sífellt neitandi upprisinn ad væri vor Frelsari.

7. Ef ad upprisinn Son Guds sig sjálfur þeim hefdi tjedann, ei er mín géta ólíklig, ad þeir mundi hann sjedann, strax vilja ljósta steinum med; Stephanum sídar er þad skéd, af heim farandi hédan.

8. En

8. En hér var stundin endud sú, á holdi sínu kynni, Lausnarinn fremur líða nú, lokid var ángistinni, sporna því Drottinn vildi við, vondir menn gætu forgripid, á hans sig hátigninni.

9. Frelsarinn Jesús fyrirsá, forherding Gydínganna, sem ríki hans sér ráku frá, reirdir bøndum syndanna, Anda Guds stódu ætíd mót, Englum fridarins sinntu' ei hót, villtir á veg lastanna.

10. Þér deyid syndum ydar í, eitt sinn Drottinn þeim tjedi, af því þér trúid ecki því, ad Gud mig senda rédi; af Jesú Kristi upprisu, ei kunnu þessir blindudu hafa huggun né gledi.

11. Øllum varst sendur, o Jesú! fyrir alla dáid hefur, øllum sem festa á þér trú, allra synda lausn géfur; lifandi gjørdur léntir mér, lífs réttlætid í sjálfum þér, og allri nád umvefur.

12. Lof, dírd, heidur og lotníng þér, Lausnari heimsins! færi engla og manna allur her, þú ert sá tignar skjæri Konúngur jardar Konúnga, krýndur vegsemd eilífliga, Drottinn Drottna frábæri!

26. Psálmur.

Guddómsins þrenníng er verkandi orsök Jesú upprisu. Act. 2, 24. Jóh. 10, 18. 1 Pét. 3, 18. Róm. 1, 4.

Lagid er: Guds Son kallar: komid til mín.

Eptir manndómi Drottinn dó, Drottins heilög persóna þó, úthellti egin blódi, og útvegadi söfnud sinn, sjálfur frá daudum upprisinn, dró oss úr daudans flódi.

2. Eins hafdi vald sjálfur frá sér, sína önd leggja Jesús hér, og til sín taka aptur; líf hans tók honum enginn af, af frjálsum vilja þad útgaf, hans gædska og guddóms kraptur.

3. Guds og hans Sonar ein dírd er, øll Jesús sømu verk gjør-er, sem hans Fadirinn sæti. Eins sem Gud Fadir æ lifer, allt hefir líf í sjálfum sér; lýda Lausnarinn mæti.

4. Og sem Gud dauda uppvek-ur, eins fær lifandi Guds Sonur, þeim hann vill lífid lénad; med sín-um dapra deyd á kross, daudann sigrandi, hefir oss lífgádur líf forþénad.

5. Þó Gud uppvekti Soninn sinn, samt er vor Jesús upprisin, af sínum egin dádum; Fødur og Syni einnig er, Andinn í verki þessu hér, best samverkandi bádum.

6. Manns edli Krists, án mæl-ingar medtók gjøf Andans smurn-ingar, svo mannsins Sonur hafdi, allt vald á jørd og himni há, hann ad upprisi daudum frá, sá lífsins kraptur krafdi.

7. Er svo verkandi orsökin, uppprisu þinnar, Jesú minn! guðdómsins þrenníng þýða. Að prísa hvílíkt ástar ráð, æ skyldi vera' um gjörvallt láð, unaðsemið allra lýða.

8. Samhljóðan þá nú sjáum hér, sem í guddómsins þrenníng er: Sonur Guðs sjálfur vildi, hvað hellst Föðursins vilji var vorum kjörum til betrunar, allt réttlæti uppfyldi.

9 Vér skulum læra þar af það, þannig Guðs vilja hyllast að, í oss og á hann verði, hafandi sinni andlegt eitt, eptir Kristó, svo hvörgi neitt, velfarnan vora skérði.

10. Elska Guðs vottast einnig hér, sem oss í Jesú fengin er, frá dómi', ángist og dauða, burtnam fadirinn soninn sinn, svo við dauða sé óqvíðinn, flockur hans frelstra sauða.

11. Frá dauða' uppvakti Son Guðs sig, svo trúi'eg víst hann láti mig,

nug, í dauda ecki blífa; Herranum þjóninn hjá svo sé, hans dírdar ljóma sjá fáe í lífinu eilífa.

12. Náttúrunni líf lénadi, lífs Andi Drottins blessadi, verk þad verndar, framfærir; andlegt líf qveikir, ørendann uppvekja kann því líkamann. Sú von mitt sinni nærir.

13. O hvílík ríkdóms dýpt og dád, dásøm Guds speki og vísdóms rád! ei finna edur kanna, Drottins vegu og dóma hér, daudlegir kuna mennirner, er þad verk upphædanna.

14. Oss til réttlætis upprisinn, alvoldugi Frelsari minn! þér gjørum þackir færa, þín dírd himninum hærri er, hrós þitt lengra enn skýin fer, þér sé þúsundføld æra!

27. Psálmur.

Jesú upprisa er gledileg. Jóh. 20, 20.

Lagid er: O Drottinn allsvaldandi!

Eg vil sjá ydur aptur, ydvart fagnar hjarta þá, ydur skal enginn kraptur, yndi þvílíkt nema frá; svo fèck tjed, svo nam græda sorgbited, Drottinn hæda, sinna géd sveina', og þá uppfræda.

2. Þá lærisveinar sídan, sáu Jesúm upprisinn, ollum færandi frídann, fridar sønnu tídindin, sorgar-ský, senn burtfærdist, sól skein ný, gledin nærdist, hjørtum í hrædsla øll fortærdist.

3. Svo sem hvørs háttar sinni, sér hann velur gledi-mót, ei trúi' eg allir finni, eina og sønnu hugar-bót. Aura-gnægd ýmsir rækja, ytri frægd, nockrir sækja, sumra á-nægd, sýnist ydkun klækja.

4. Heimsins hof-menn sku glaumur, hugsun góda rekur burt, víkur vel-lysta straumur, verdur eptir sinnid þurrt. Gledi hér, géd þó næri, gæt ad þér, vinur kæri! hvørt hún er hrein, sem vera bæri.

5. Máttu Jobs synir sedjast, samt offradi' hann fyrir þá; egum med ótta gledjast, og Guds vegsemd stunda á; annars kann, adstedjandi audnu bann, sút verkandi, hitta mann hans í værdar standi.

6. Af Krists upprisu gladir, urdu lærisveinarnir; hellst verda enn huggadir, hans med lífi, trúadir, er þeir sjá sitt réttlæti, sitja á Guds hásæti, øll þeim hjá Andans lifnar kjæti.

7. Alla hrigd yfirvinnur, unadsemd á Drottni fest, endíngu enga finnur, eilíflega blómgast mest. Astúd þá út ad segja, ord til má nóg ei hnegja; oss þar frá eckert látum teygja.

8. Fángadañ frelsid kjætir, fjøtrum[1] vafinn, lausnin hrød, sjóhraknings sút upprætir, sælu hafnar hvíldin glød; mædu-haf, mitt þurkandi, mér lausn gaf, frid bodandi,

andi, dauda af Drottinn upprísandi.

9. Af Jesú lífi eg lifi, lífs fögnudur minn er hann, daudans mót dopru adsvifi, dirfir mig hans upprísann. Angurs frí eg býst hédan, uni því hellst á medan, Guds dírd í, Gud minn fái eg siedan.

10. Ef Jesús ecki væri, upprisinn úr jördunni, alls mannkyns íllt framfæri, yrdi' í heljar grysjunni; en sá er ótti farinn, andi hér, gledjist marinn, vor lifer voldugur Frelsarinn.

11. Er svo lögmáls útskafinn, oss deydandi bókstafur, hljómur lífs orda hafinn, Herrann uppreis dírdlegur. Gledi ný gæda nærist, gédid í hæd uppfærist, medur því, mædan skæd fortærist.

12. Gledi stund lífs þó ljái Lausnarinn í verold mér, himininn hellst eg þrái; hér stadfesta hvörgi er. Eg qved fús eymd

margfalda, í þad hús vil eg halda,
sem Jesús sjest um aldir alda.

28. Psálmur.

Jesú upprisa hefir forþénandi krapt.
Róm. 5, 10.

Lagid er: Herra Gud í himnaríki.

Er Guds kjærleiki uppsprettan, allra nádar gædanna, fram af þeim brunni fljóta vann, fjörlausn syndugra manna.

2. Af nád Gud madur ordinn er, oss nú búandi medur, ad nádarinnar njótum vér, af nád alleina skédur.

3. Einasti madur er í nád, oss Jesús fridþægjandi; hvad vér erum og drýgjum dád, Drottins nád er verkandi.

4. En hvad hellst skjærri af nád er, útilykur verkanna alla verdskuld; hún ei gylder í réttlætingu manna.

5. Samt vor réttlæting forþént finnst, fullu Jesús borgadi; syndanna

anna skuld, þeim sjálfum innst í
sjáar djúp varpadi.

6. Var hans uppriśa vottur
trúr, væri lúkt heila gjaldid, géck
því Drottinn grøfinni úr, gat hon-
um daudi' ei haldid.

7. Qvittad var allt med Drott-
ins deyd. Til dirdar lífs blífanda,
auk þessa, tryggva lagdi leid, líf
Jesú uppríśanda.

8. Herleiding fáugna færdi hañ,
féck oss þar hjá til handa, hærri
gjasir enn hugsa kann, hug-vit
skapadra anda.

9. Athuga vildi' eg einnig hér,
og nockud gjørr um ræda: hvorn-
ig forþénti minn Gud mér, marg-
fjøldann slíkra gæda.

10. Adam, skøptum í heidri há,
hlýdni bar Gudi játa, høfud mann-
kyns kann heita sá, hellst í tvø-
faldann máta.

11. Af náttúrunni' erum vér
allir hans børn skilfengin, var og

for-ráda høfud hér, hann vort og annar enginn.

12. Máttum vel njóta, hefdi hann, hlýdninnar gætt, án saka, en fyrst þad brást, vér arfinn þann illa hlutum ad taka.

13. Ord Guds sáttmála, einnig þá, Adam tví-eggjad reyndist, bodi Drottins er féll hann frá, hjá fíkju-trjánum leyndist.

14. Adams synd stærstu meta má, margt flaut þar af andstreymi; hann féll í gjald-sök þyngstu þá, sem þenkjast kann í heimi.

15. Hann þádi Andar mestann mund, mestu líkamans gædi, og allt hvad mátti alla stund, efla hans gledi og nædi.

16. Alíta þetta ega menn, eitt pund, sem verdsla skyldi, unnráda fé, hvors ávoxtenn, einn Drottinn hafa vildi.

17. En hér sóadist allt í senn, ardur og gótsid besta, daudans af-

sagdi

sagdi dómurenn, dró undir straff-
id vesta.

18. Als leigu-fjár med ávexti,
eilíft réttlæti krafdi; Adam sak-
fallinn ør-egi, endurgjald hvørgi
hafdi.

19. Þá skyldi hann lída á lífi'
og sál, líka hans allir nidjar, eilíf-
ann dauda, bruna og bál, beygd-
ur í qvala vidjar.

20. Endurbót kunni enga sjá,
Adam í þessu standi, Drottins
vináttu fallinn frá, fridlaus, nak-
inn, skjálfandi.

21. Pína, madur! hér sjá þú
synd, sjá, hvad stór skuld þig vafdi,
sjá djøfulsins á manni' ómind, mind
Guds, sem tapad hafdi.

22. Sjá! hvad straffid óttalegt
er, eilíflega gnístandi, sjá! hvad
gótt Jesús gjordi þér, gjald þitt
sjálfur lúkandi.

23. Svo þú, sem fyrr varst sek-
adur, saklaus gædist fognudi, ráng-

snúinn ádur réttlátur, reiknast nú fyrir Gudi.

24. Jesús deyjandi, daudann vann, dróst þá burt efni nauda, hans upprisa þér frelsi fann, frá allrahanda dauda.

25. Gjald stærra' enn skuld hér útlagt er, yfirgnæfir synd, nádin, allt meir enn taptir, ávann þér, upprisu Jesú dádin.

26. Hlutdeild í sigri hans þú átt, hann þér líf eilíft gefur, af því sá lifir, lifa mátt, líf sem þér forþént hefur.

27. Ad þetta skéd í sannleik sé, sanna skulum vér fremur; þreföldu offrum þacklæte, þeim sem var, er og kémur.

29. Psálmur.

Um sama efni. 1 Cor. 15, 22. Róm. 5, 11. 21. 6, 23. Gal. 2, 20. Jób. 10, 15.

Lagid er: Svo sem fyrr sagt er frá.

Enn skal þar inna frá, alla synda-skuld þá, sem Adam sárt þvíngadi, Son Guds Jesús borgadi. 2.

2. Adams varð edli spillt, hans andleg ráð-deild villt, frá Gudi viljinn flæmdist, fegurð holdsins afskræmdist.

3. Samqvæmt vard sinni manns, Satan og árum hans, Guds rádi gégn stríðandi, gædum sonnum hafnandi.

4. Um miskun enga bad, en bættist hér á þad: synda-skuld sína, ad bragdi, sjálfum Gudi til-lagdi.

5. Sá Gud, mann sekadann, sinn leit á kjærleikann, miskunar ráð til reiddi, ráð vort frá glötun leiddi.

6. Sinn einka Soninn vid, samdi um mannkynid, í borgun ad hann gengi, og því svo bjarg-ad fengi.

7. Í sameining vid sinn, sann-helga guddominn, vort þá, án synda og saka, Son Guds nam edli taka.

8. Hærstum heilagleika, hér mannleg náttúra, aptur í Gudi

gæddist, Gud þá manns holdi klæddist.

9. Vitsku, réttlæti, ráð, ríkdóm og alla dáð, Adam fyrsta frekari, feck hér Adam síðari.

10. Þenna eilífa and, eins og Skaparinn band, Sonur Guðs sæll brúkaði, sitt pund best ávaxtaði.

11. Eins fyrir áfallnár, alls mannskyns skuldirnar, og hinar, enn gjörandi, í borgun sig gefandi.

12. Huldist sok vörri og synd, saklaus føðursins mind, synda bar Guðs Son galla, gjørdur synd fyrir alla.

13. Allt straff Adams syndar, einn Jesús Kristur bar; og leið eilífa pínu, á önd og lífi sínu.

14. Ei þó til eilífðar; af því Guðs fylling var, í honum øll búandi, allt hans verk fullkomnandi.

15. Helgust náttúra hans, hér bætti syndugs manns, eðlis spillíngu alla, alla lagfærði galla.

16. Leið

16. Leid eptir lögmáli, líka þad uppfylldi, allt gjørdi ad Guds vilja, sem á oss rédi' hann skilja.

17. Kristur deyjandi á kross, keypti frá dauda oss, upprisinn, í ljós leiddi líf og veg himins greiddi.

18. Upprisu ávørt sinn, eins og dauda kraptinn, oss til egindóms lætur, Endurlausnariñ sætur.

19. Sjer Gud ei synd þeim hjá, sem nafn hans trúa á, arfs von eilífra gæda, þeir ega, í dírd upphæda.

20. Erum vér ordnir því, upprisunum Jesú í, Guds børn og Guds réttlæti, guddóms þrenníngar sæti.

21. Eins til upprisunnar, og hvørskyns vegsemdar, sinn rétt Sonur Guds hafdi, sáttmálinn þessa krafdi.

22. En hans upprisu dád, oss forþénti þá nád, ad daudann

eckí sjáum, upprisu líffins fáum.

23. Fyrir deyd Drottins er, daudinn vær ordinn mér, í lífi hans lifanda, líf fæ eg æfaranda.

24. Lof sé þér, lífid vort! líffins opnandi port, oss géf, eptir vorn trega, upprisu gledilega!

30. Psálmur.

Jesú upprisa er frid-færandi Lúc. 24, 36.

Lagid er: Hvørr sem ad reisir hæga byggd.

Þegar sigurinn unninn er, endpast styr-jaldar mæda, vinning strids nýjann frid færer, fridur er efni gæda, gædunum flestir gledjast menn, gladvært sinni og rósemen, er gjøf vegleg upphæda.

2. Fávitska stærri øllu er, ædstum Gudi ad strída, enginn madur þarf ætla sér, of-dirfd sú kunni hlýda. Pharaóni of-forsugum, fór eins og rauda drekanum; bádir skømm hlutu ad bída.

3. Öll synd, heitir uppreist og strid, mót ædstum lög-gjafara; en vér kunnum oss enga tíd, vid allri synd ad vara. Sá, vid eitt bod Guds sekur er, sig, þeim mañi strax játa ber, allra yfirtrodara.

4. Forskuldadi vor sárleg synd, frid-tjón, útlegd og dauda, uppspratt miskunar oss þá lind, í blodi Jesú rauda; sínu lífi úthellti hann, hérmed frid-keypti syndarann, allt tók burt efni nauda.

5. Upprisinn lýsti frelsi og frid, Fridar-gjafarinn mesti, fridarins Gud er festur vid, fridar-sáttmáli besti, fridur, þeim stódu fridnum nær, fridur þeim líka, er vóru fjær, eyddur ófridur vesti.

6. Jesú upprisu ávöxtur, er fridur Guds blífandi, fridur innvortis andlegur, í samvitsku ríkjandi, útvortis fridur allvída, orkandi fridar-sambúda, á heims ófridar landi.

7. Menn semja á jørdu marg-
ann frid, med þánka fridar-spør-
um, fridar-stuklarans fylgja síd,
fridinn hafandi' á vørum, stríd í
hjarta, vid sídu sverd. Svo er
verøldin ad sér gérd, varlega fram
því førum.

8. Mennirnir tryggann mega'
ei frid, mér géfa af ramleik sín-
um, fá mér ei heldur frátekid, frid
Guds í Jesú mínum; en hans frid-
ur eilífur er, ønd og líkama vard-
veiter, frá synd, svikræði' og pínum.

9. Fridur med ydur sagdi sé,
Son Guds vid lærisveina. Í því
fridarins ávarpe, innibundna eg
meina, alla, sem bodud er sú nád,
øllu fólki skér Guds hjálpråd, í
Syni hans alleina.

10. En ef vér heilsum húsi því,
Herrans frid þar bodandi, sem
barn fridarins ei finnst í, er Guds
fridur víkjandi, med oss sjálfum
því fólki frá. Fridar-hatarar ecki
ná, farsæld á lífsins landi. 11.

11. Þó líf vort sé standandi stríd, styrjøld full lúa' og trega, yfirdynjandi harma hríd, hrakníngur alla vega; hræðist né skélfist hjørtun vid, Herrann Jesús þann bodar frid, er gledur eilíflega.

12. Fridarins Gud! eg þacka þér, þann frid mér veittann hefur, sem hærri skilníng øllum er, ófrid veraldar kéfur; hvadnær sem heimi fer eg frá, frid eilífann, þar treysti' eg á, mér þín miskunsemd géfur.

31. Psálmur.

Jesú fridur grundvallast á honum sjálfum, medtekst med trúnni.
Jóh. 16, 33.

Lagid er: Heidrum nú vor Gud af hug' og sál.

Á Jesú lífi' og lídíngu, líka hans dauda' og upprisu, finnst grundvalladur fridur sá, fridkeyptur mañ sem njóta má, á jørdu lýstu honum hér í Herrans fæding' englarner, velþóknan Guds því á oss er.

2. Herr-

2. Herrann Jesús hegníngu bar, svo hefdum frid Guds viuguuar, med síuum deyd frid samdi hann, sama uppristnn boda vann, auglýsandi í sama sinn sín benja ör, því fridurinn allur er þadan útflotinn.

3. Trúin þann frid tileinkar sér, sem tilreiddur af Jesú er, hún fær andlega Herrann sjed, hans þeckir líka málfæred, fridar röddunni fagnar mest, fögnudur sá hellst auglýsest ad þegar stedjar ángur flest.

4. Jesús vor fridur ordinn er, ord fridarins þad tilkynner, fridarins Konúng færir þann, fridar andinn í hjartans rann. Tveim höndum þeirri tekur mót trúud sála med ástar hót, sinna mañrauna réttu bót.

5. Heilsa stærsta skér húsi því, sem Herrans fridur byggir í, allt rýmist þar hid íla frá. Ei býr Kristur Belíal hjá, solin myrkrid ei samþýdist, slíst fær öeyrd med fridnum víst, lestina dygdin fráfælist.

6. Frid-

6. Fridar uppspretta' er Frelsarinn, fridinn hefir oss géfid sinn, fridinn verndar og framqvæmir, med fridnum börn sín varveitir. Fjøllin þó hræristfyrna há, foldunni bærist hædir á, úr stad ei færist fridur sá.

7. Uppruna sólar er menn sjá, upprisa Drottins líkjast má; fridar bodunar held eg hans, háa ímind, þann sunnu-glans, sem allann heiminn upplýser, yndi, næríng og varma lér, rírnar þó ei í sjálfum séc.

8. O! hvørsu fridt olíu-blad, er sá fridur! hellst sanna þad, þeir sem hafs-bylgjunn heimsins á, hrekjast, sveymandi til og frá. Mjög þá í stridi mátt-dregnir, mædast taka Guds kapparnir, þetta hunángid þá nærir.

9. J sínum guddóms algjørdum, ei birtist Jesús kraptinum, fyrr' enn sigur-hróss fridinn sinn, hann

hann færdi' á jördu, upprisinn.
Þá skein fram eldur skþ-stólpans,
þá skipti' um hagi daudlegs mans,
líf og fridur, vard hlutdeild hans.

10. Oss er med lísi Lausnarans,
lífsins vegsemdar géfinn krans, and-
leg, líkamleg, eilíf náð, allt hvad
bætir vorn hag og ráð. Gud her-
skaranna oss núer, einn fridar Gud,
því megum vér bidja, og verduni
bænheyrder.

11. Hvad nær, sem nockrar hreisa
sér, í hjarta minu sturlauer, mig
ef heimsækir meinleg sótt, mikill
qvídi vid daudans nótt; mildasti
Jesú! mig ásjá, mér vertú nærst,
og segdu þá: minn fridur, sé þér
med og hjá!

32. Psálmur.

Jesú upprisu fridur er kraptur og
áminning innbyrdis fridar. Lúc. 24,
49. 53. Act. 1, 14. 2, 1. Jóh. 14, 27.

Lagid er: Nú bid eg Gud! þú nádir mig.

Oss-

Oskadi fridar upprisinn, ástvinum sínum Drottinn minn, hriggvum bodandi hugstyrking, hrœddum vid strid, sigurvinning; fridur med ydur, sagdi hann, sé! til samlyndis uppvekjande, gaf þeim undir eins afl og náð, ad stunda hvǫlikt fridar ráð.

2. Lifs og deyjandi Drottinn minn, frá daudum lika upprisinn, fridsemd ástunda alla bad, eitt nýtt bodord kallandi þad, af því ávǫxtur Andans sá, sem elska' og fridur heita má, œ meir og meir þá eldast fór, yfirdrepskapur gjørdist stór.

3. Kristi nýtt þar nœrst kalla má kjœrleiks bod, fyrir orsǫk þá, ad hann vill ferskt þad ávallt sé, í voru sinni og framferde, svo af innbyrdis elsku-rót, útvortis sjáist skirlegt mót, hvort þú fridsamur, hjarta hreinn, Herrans sért réttur lœrisveinn.

4. Í hjarta mannsins hreinskilinn, hefir sinn bústad fridurinn; sá yfir honum sífellt bjó, sífelda þar af hafdi ró; sælir eru þeir semja hann, sáttir vid Gud og náúngann; þeir munu' í fridi fara og ná, fridarins gædum himnum á.

5. Hvar af orsakast stór og straung styrjöld þjódanna mørg og laung? ardur er þad, þótt íllur sé, óvinarins af sád-verke. Þráttun girndanna í limum ljót, leidist af fyrstu synda rót. Ofridsamur, íllur og þver, eins og brúsandi hafid er.

6. Líkari Satan enginn er, enn sá madur, sem temur sér kíf og deilur, er farga frid, fárlegt er þann ad búa vid; sig þó hann skadi sjálfann mest, samt er hann átumein og pest í Krists líkama andlegum; opt koma menn ad raun þar um.

7. Qvedst ei vilja mann kíffsamann, Kóng Davíd halda' í sínum rann. Ljónum og bjørnum líkir hér lifa

lifa óeyrdar menmirner. Ofund, drambsemi, ágirnd vest, innbyrdis fridinn skadar mest, margur held eg þó meini þær sér muni' ódygdir standa fjær.

8. Folskadur kjærleiks eldur er, ecki mjøg vída finnum vér Kristi sinni hjá kristnum nú, þó kunni' ad játa rétta trú; áverkirnir auglýsa þad, menn ýfast nær á hvørjum stad. Fáist varla trúr vinurinn, vart elskar nockurr fjandmann sinn.

9. Ein sál og hjarta ádur var, í kristni Guds; nú túngurnar ofvída' í høfdi eru tvær. Af tvøfølduðu sinni fær einfaldur laungum fróm-ur flas, full er verøld med hræsni' og þras. Hreint skapa, Drottinn! hjarta' í mér, hellst er, sú ininnd samqvæm þér.

10. Talid sannleik, Guds trúader! til þess fridkeyptir erud þér. Hatid lygar, hræsni og slægd, hafnid vondskunnar allri gnægd,

sem-

semjid innbyrdis sannann frid, þeim sama jafnan haldid vid; einn bjargi limur ødrum rétt, eins og Gud hefir þad tilsett.

11. Zíon Veit þú, Gud! sæmd og frid, svo hún þitt hjálpräd gledjist vid! réttlæti, fridur, rósemd mest, ríki vors Kóngs umgyrdi best! høfud-stéttir og herra-menn, hér med gjørvallur almúgenn, lifi í fridi og leysist frá, lifi, samfagni himnum á!

12. Nær sem einhvør áfellur mig, ófridar bára hættulig, í þitt fridar-skjól flý eg inn, Frelsarinn Herra Jesú minn! hastir þú æsta hafid á, hljódnar þad brádt og sjatnar þá, svo eg megi af fári frí, fridar høfn lífsins komast í.

13. Í þínum fridi, o Jesú! unun hefir mín von og trú, eg sofna á qvøldum sætt þar vid, sé eg í þínum geymdur frid, aptur ad morgni uppvakinn, upprisu frid-

inn

inn hugsa eg þinn. Jmind holds-
ins upprisu þá, á sjálfum mér eg
líta má.

33. Psálmur.

Jesú upprisa er grundvöllur og kraptur
vorrar endurfæðingar. 1 Pét 3, 21.

Lagid er: Lof se þer, Gud! fyrir lidinn dag.

Daudur líkami og dádlaus er, þá
dregst í burt hans andi, ecki
neitt heyrir eda sjer, ei tilfinníng
hafandi, eta né drecka ei kann sá,
engrar gladværdar njóta, né hress-
íng hljóta, andstyggilegur á ad sjá,
erfir forrotnum skjóta.

2. Andlega daudur er sá mann,
sem Anda Guds ei hefur, andlegu
sæta engu kann, sem andar þörf-
in krefur, skurd-godum líkur, skyn
ei ber, skortir heyrn, vit og sinni,
málfæri og minni, andlega birtu
ecki sjer, klæddur forsmáninni.

3. Lýsíngu þessa Adam á, og
hans topudu nidjar, lifandi er
daud-

daudur sérhvørr sá, sem vilja Guds
ei ydjar. Frá þeim dauda, um
eilíf ár, uppstanda neinn ei kunni;
í ytsta' afgrunni áttum ad líða
feikna fár, fyrrtir lífs upprisunni.

4. Þegar svo daudir vórum vér,
von lífs enga hafandi, í vort qvala-
bad søckti sér Son Guds Jesús lif-
andi, daudans sinackadi beiskju' og
bøl, hans bitra fleini særdist, frá
fjørvi færdist, uppreis sídan frá all-
ri qvøl, afl daudans þá fortærdist.

5. Lífsins upprisa' og sigur sá,
sem Jesús afrekadi, er sá kraptur,
sem orka má, ad enginn daudi' oss
skadi. Fyrstu' og sídurstu oss nú er
upprisu gledi fengin; einn undan-
genginn lífsins hertogi leidbeiner
til lífs, en annar enginn.

6. Vor endurfæding er þad hlid,
um hvørt nú gánga fáum, út frá
daudlegra synda sid, svo lífi Guds
vér náum. Andlegu lífi lifnadir,
lífs gædanna dýrmæti, allt eptir-
lœti

læti finna og smacka fáum vér, fagnandi því sælgæti.

7. Þeim til fridinda eckert er, er í synd liggur daudur, ljótustu hluta líking ber um loptin, votu og haudur; en hinn, sem risinn upp er frá andlegum dauda, fridur er ljóssins lýdur, finnst honum vansi enginn á, eilíf fegurd hans bídur.

8. Í endurfæding verdum vér, vors Guds arf-gengir synir, trúin þar verkud í oss er, af því nefnunst hans vinir; fyrir lífs kraptinn Frelsarans, frá daudum uppríssandi, og æ lifandi, í lífsins von, þann egum krans, sem aldrei fer visnandi.

9. Hlutskipti besta held eg sé frá heljar myrkri' ad færast, til ljóss Guds nádar ljómande, og lífsins braudi nærast. Drottinn! sem líf mér léntir þitt, og létst andlitid skína, yfir eymd mína, líkama og andar lífid mitt legg eg í voktun þína. F 34. Psálm-

34. Psálmur.

Jesú upprisa er grundvøllur vorrar réttlætingar. Róm. 4, 25.

Lagid er: Hærsti Gud Heira mildi.

Fyrir oss gjald allt greiddi, Guds Son deyjandi' á tré, Herrañ þvi hann útleiddi, af heljar gryfjunne. Nú fyrst vér egum alla, upprisu Jesú dád, á oss þarf aldrei falla, ógn þeirra synda galla, sem bætti hans blessud nád.

2. Allri synd af oss létti, aflausn fullkomin sú; í Herrans hærsta rétti, heitir fríkénndur nú, sérhvørr er setur hreina sína trú Jesúm á, syndanna sárra meina, sá fær lækníngu beina, sæll og heill segjast má.

3. Akløgun ei svo verdi útvøldum færd á mót, réttláta Gud þá gérdi, grandar þeim ecki hót, fordæmíng fjandmannanna, fyrst Kristur dáinn er, og hvad mest er hlut-

hlutanna, uppreis, fór til himnanna, œ bidur oss fyrer.

4. Handskrift hardri fortœrdi, hana negldi á tréd, myrkra vøld forn af-fœrdi, frœgasta sigri med, alla synd innsiglandi, oss svo ei tilreiknist, uppreis, líf afrekandi, útløgum Guds bodandi, frid og fødurlands víst.

5. Løgmálid lífsins Anda (lýst hefir Paulus þvi) Jesú uppríssanda, oss gjørir synda frí; en hvar synd er burt-tekin, er þar lífs réttlœtid; hljóta þá holdsins brekin, á hœl ad verda rekin, fyrir Guds fulltíngid.

6. Vér Guds réttlœti verdum; vel er oss fyrirsjed! œru þá aldrei skérdum, ofdirfd sjálfs þotta med; ef mœttu einhvør heita, af oss gjørd verkin nýt, ei þó skjól orka ad veita, í þeim síst megum leita, athvarfs; þau eru ei hlýt.

7. Aldin-blad ei féck dulid, Adams blygd fyrsta sinn; nú fœr oss

Herrans hulid, hjálprædis mött-
ullinn. Kristi réttlætis klædi, kostu-
legast sem er, hefir tvenn hefdar-
gædi, hylur og prýdir bædi, þann
er sig því skrýder.

8. Staddir í stríði erum, stund
þá hér höfum bid; Herrans því
hervopn berum, hans bidjandi um
lid. Réttlætis brynja, bestur brjóst-
varnar styrkur er; bana broddur-
inn vestur, bítur ei þó sé hvestur,
þann sem hlíf þessa ber.

9. Frelsi, líf, frid, hjálprædi,
sögnud, réttlæti, nád, öll lífs og
andar gædi, ávann oss Jesú dád;
vor er því von lifandi, vér skul-
um danda frá, upprisa í æru-standi,
og á gledinnar landi, Herrann vorn
heyra og sjá.

10. Fáklæddi frómi madur,
Frelsarans réttlæte er þinn innri
fatnadur, ond þín qvídandi ei sé,
nakinn kom hér í heiminn hvörr
einn, svo líka fer, vird hægt ver-
aldar

aldar seiminn, vertú þess skrúda geymiñ, sem keypti Son Guds þér.

11. Sá skrúdi á sídsta degi, svo hylur nakleik þinn, sjer á þér annad eigi alskygni Dómarinn, enn sitt egid skínandi, upprisu réttlætid, heims skraut í hefdar standi, hér þó sýnist glansandi, eckert skyldt á þar vid.

12. Høfud upphefja megum, høfum Gud blídkadann, líf í vorn eilíft egum, arfinn senn tøkum þañ; krónu Kristí réttlætis, kristnum sem vardveitt er, med himinsælda sætis sóma mestum ágætis, Gud! af nád géf þú mér!

35. Psálmur.

Jesú upprisa er kraptur og áminning vorrar endurnýúngar. Róm. 6, 4—11. Col. 3, 1.

Lagid er: O Jesú! nafn þitt ylmsætt er.

Þoss framqvæmist allt í senn, endurfæding, réttlætingen, og

helgun uppbyrjandi; má þó sá nýi
madurenn, meir æ fara varandi.

2. Strax sem líf andlegt í oss
er, af Anda Drottins verkad hér,
hræring sína þad hefur, sífelldt
varandi sídan fer, svo sem Gud
mæling géfur.

3. Med endurfæding allrafyrst,
í oss þá Kristur mindadist, líka
trúin lifnadi, vor réttlæting þá
verkadist, vor ný hlýdni byrjadi.

4. Sú trú, lifandi sem ad er,
sínar hefir æ verkaner, afl hennar
Andinn veitir, allar dygdir sér af-
fæder; undir-rót þeirra heitir.

5. Eckí eru trésins ávexter, á
augabragdi tímgader, sína tíd sér-
hvad hefir. Fullburda strax ei fóstr-
id er, framvort því tíminn géfur.

6. A lífs tréd Jesúm, erum vér,
í endurfæding plantader, ávoxt
þann egum færa, sem ad verdug-
ur ydrum er, allar dygdir svo
næra.

7. Ef

7. Ef vín-trénu innplantadur, einhvørr finnst qvistur skrælnadur, eflaust affníðast hlýtur, í eldsins bál útsnaradur, ei fremur ræktar nýtur.

8. J skírn, til dauðans verðum vér, með vorum Drottni greptr-aðer, að síðan alla vega, líka sem hann upprisinn er, endurnýunst daglega.

9. Oss má ei sóma, upprisnum, eitt sinn af synda dauðanum, í hañ aptur að detta. Réttlætis skjæra skrúðanum, skonum er stór sig að fletta.

10. J Jesú dauða deyjum vér, daglega með honum krossfester, allri synd afneitandi, svo af hans lífi lífgader, lifum í náðar standi.

11. Dáinn syndinni Drottinn minn, af dauðanum er upprisinn, og deyr framar alldreji, lífs kraptinn hefir lént mér sinn, svo lifa Gudi' eg megi

12. Líf til þess andlegt lénad var, ad lífs verkanir andlegar, sýni sann-kristinn madur. Í lífi andlegu uppbyrjar, eilíft líf rétt-trúadur.

13. Í anda gánga øllum ber, med ótta og titrun sína hér sálu-hjálp sífelldt vinna, lifir høfudid, limirner láti sig dauda ei finna.

14. Mind Guds ef blómgast í oss á, ad Jesú dœmi, skulum þá, vaxa í vitsku' og nádum, ávexti láta andans sjá, í góds sidferdis dádum.

15. Frá einni dygd til annarar, í himininn þitt sinnis-far, æ sé þér upplyptandi, upprisinn Jesús þinn er þar, þángad stefn hans leitandi.

16. Andleg þíns hjarta umskurn þá, innileg vera og sífelld má, ef þig skal ecki svíkid, gomlu forbúdar girndin fá, og Guds lífi frávikid.

17. Tapadir synir vórum vér, frá vors Guds lífi steindauder, nú

þó

þó uppvaktir aptur. Til nýrrar hlýðni oss nógur er, náðar framboðinn kraptur.

18. Látum oss Drottni lifa þá, løstum fyrst dauðir gømlum frá, nýja lífs njótum blóma. Au helgunar kann enginn sjá, eilífrar dírðar ljóma.

19. Upprisa' og líf vort, o Jesú! á þér hvorr sá sem hefir trú, aldrei deyr eilíflega; fyrir þitt líf oss forða þú, frá andar dauðans trega.

20. Lífsins uppsprettan lifandi, lífið andlegá geymandi, oss lát þér aldrei sleppa, líf náttúrlegt framleiðandi, líf eilíft géf oss hreppa.

36. Psálmur.

Meðteiling heilags Anda er ávøxtur Jesú upprísu. Jóh 20, 22. 16, 7.

Lagið er: Jesús Guðs Son eingetinn.

Sá sem veit, að Guðs Andi er sannur Jehóva, og Jesús upprísandi, oss gaf þann huggara,

gledjast í Gudi ætti, Guds nafn
af øllum mætti, hér fyrir hátignd.

2. Í þeim áverti ædsta, upp-
risu Lausnarans, er heilsugjøfin
hæsta, og hjálpræd syndarans,
andlegs lífs allt sælgæti, unun,
fridur, réttlæti, huggandi hjarta
manns.

3. Ef eg fer ecki hédan, ei kém-
ur huggarinn; (svo þenna sann-
leik tjedann, sjálfur féck Lausnar-
inn.) En ef eg er farandi, á burt
mun eg sendandi, hann verda í
hjørtun inn.

4. Upprisinn, sína sveina síd-
ar talandi vid, á þá blés, og nam
greina: Anda Guds medtakid! þá
upplaukst þeirra hjarta, þeim ram
ljós skilníngs bjarta, þádu føgnud
og frid.

5. Vard Andi Kristi vara, med
vara-blæstri hans, hans sveina
helgum skara, hér nú géfinn til
sanns; en hin var ecki fjærri, út-
helling

helling hans sú stærri, af hædum himna ranns.

6. Andann meddeila mátti, í mæling stærstu hér, Jesús, sem alla átti, Andans fylling í sér. Krafdi krapta-verkanna, kristni-bod Postulanna, sem verk Guds Anda er.

7. Uthelling Andans stærsta, audkénni tilsett var upprisu Drottins ædsta, og hans himin-farar. Andans gjøf fyrri eigi, almenna kalla megi, ord Guds mér ávísar.

8. Klæddust þeim krapti af hædum Kristi sendi-bodar, er í allskonar mædum, einn þeirra styrkur var, þá frœddi, þá huggadi, þeirra lífs hlaup verndadi, í þeim Guds ord frambar.

9. Fyrirheit fødurs heitir, fagnadar Andi sá, og skjæra vatn, sem veitir, vor Gud, þurr-lendid á, eldur hugást qveikjandi, og børn Drottins hreinsandi, synda saurindum frá.

10. Andans' eldlegu 'gjafir og hans frum-gróda nú, þótt, madur! þú ei hafir, þína ei sakar trú; ef hann þér er stjórnandi, í og med þér bidjandi, eilíft líf erfir þú.

11. Guds hús ef ordinn ertú, Andi hans býr þér hjá, øruggur æ þess vertú, um þig hirdir hann þá, leidir þig lífs á vegi, lætur þig villast eigi, fót-sporum Jesú frá.

12. Hann þig fávísann, frædir, fráviktinn, leidrétter, af syndum særdann, grædir, sorg-þjádann, hugstyrker, mátt-førnum megn þér veitir, máttar Andi því heitir, hjá þér allstadar er.

13. Hryggjum ei Herrans Anda, hann svo oss víki frá; hann er lífsins lífanda ljós, sem ei slockva má. Ytstu útskúfun bída, þeir Anda Guds mótstrída anglit hans aldrei sjá.

14. Gud minn! þinn góda Anda, géf mér, en tak ei frá, hann lát

ec hjá mér standa, hvad sem tilfalla má, hann lát best hag minn greida, hann lát mig svo framleida, ad lendi eg þér hjá!

15. Lífsins eilífi Andi, arfleifdar pantur minn! á Jesú upprísandi, eg sje lífs kraptinn þinn; hann kénn mér, Herra! ad nefna, til hans heimleidis stefna, hédan í himininn!

37. Psálmur.

Jesú upprísa, verkar lifandi von.
1 Pét. 1, 3. Eph. 1, 18—20.
Lagid er: Strídsmenn þá hefdu krossfest Krist.

Von, heitir eflaus eptirbid, þess augum nú ei sjá, órugga trú skyldt á hún vid, og þar grundvallast á, þolgædid stendur henni á hlid, svo hvörgi skeika má; er hún þad trygga atkérid, sem enganum slítur frá.

2. Vonin lifandi af því er, ad lífsins rádandi fyrir lífs Anda og ord sitt hér, er hana verkandi, líf

 sitt

sitt og edli auglýser, innra mann gledjandi, vid lífsins unir vissu sér, verdur þess njótandi.

3. Í von oss hólpna meta má, medan hér høfum bid, vonin full-komnud verdur þá, vér fáum arf-skiptid; af því vor Drottinn dauð-um frá tdírd féck upprisid, von lífs um eilífd honum hjá, himneskann eignast frid.

4. Jesú upprisa' og líf oss lér, lífsins von alla nú, svoddan huggun géfst, sál mín! þér, svo hólpin verdir þú, ad hvørr sem lifir honum hér, honum deyr líka' í trú, eilífann dauda aldrej sier, óbrygdul von er sú.

5. Fordum vonudu frómir men̄ Frelsarans komu' í heim, Ísraels ríkis upphefden einkum hugfestist þeim; hulid var flestum hitt þá enn, hann um veraldar geim, mundi eitt sauda-hús í senn semja af flockum tveim.

6. Sú

6. Sú von fylltist þá SonGuds kjær sig birti' í manndómi, Ritníngar allar rætast þær, sem ræda' um þad efni. Hins nú framvegis væntum vær, vor Jesús blessadi senn muni koma' í skýjum skjær, skrýddur vegsemdinni.

7. Lífsins von oll þar leikur á, lifir vor Frelsari; vér skulum lifa' og sídar sjá sæld hans í dírdinni; húngur, klædleysi, þreyngíng, þrá, þetta líf né daudi, ecki fær skilid oss því frá ypparsta hlutskipti.

8. J lífs eilífs von lifum vér, lídandi' í heiminum, í lífs eilífs von fram oss fer, fetandi' á Guds vegum; í lífs eilífs von brádt ad ber, blómgandi tídunum; í lífs eilífs von líf ef hver, ljómandi upprísinn.

9. Vona of margir veröld í, vegsemd fá henni af. Ei leidi' eg hug minn eptir því, sem er leyrvellta og draf. Krónur og sprotar; fara'

fara' ei frí, flárædis yfir haf, Þann í gjær heimur hóf vid ský, hratt þeim í dag á kaf.

10. Eg sný, lifandi Lausnarinn! lífs von minni heim frá, eg flý þurfandi', í fadminn þinn, fridi svo kynni ná, eg bý hjarandi ó-gvíðinn, undir þinni forsjá, eg kný deyjandi, Drottinn minn! dyr nád-arinnar á.

11. Hafid, lopt, jörd og himinarner, heidri þig, Jesú minn! allur prísi þig engla her, sem er þér handgenginn, magni fridkeyptu mennirner, med þeim lofstýrinn þinn, mikli þig sála mín, í þér minn gledjist lífs andinn!

38. Psálmur.

Jesú upprisa er í daudanum vor ædsta huggun. Jóh. 11, 25. 26. 2 Cor. 4, 14.

Lagid er: Bú þig, sál mín!

Bú þig, sál mín! brádt kémur þín burtferdar stund frá heimi, daud-

daudinn fyrer dyrunum er, vill Drottinn þér, stytta nálægt andstreymi.

2. Lifna, fædast, lýjast, mædast, lengi margir þreyandi, endar lífs stríd, útfarar tíd, þeim ætíd blíd, sem er Jesú deyjandi.

3. Raust fyrsta hér vor allra er, inni verøld þá færumst, ángursamt vein, ýmisleg mein þad auka qvein í holdi medan bærumst.

4. Ef líf óþreytt einatt og heitt áskin medlætis-sólin, bruna hætt er, ber og til hér ad bilta sér brádlega luckuhjólin.

5. En þá margar mjøg stórfelldar mótgángs ádynja hrídir, drýpur húsid, dofnar sinnid, dregst út fjørid daglega, og allt um sídir.

6. Hvilikt sem hér ástandid er, endíng þvi daudinn gefur; nú óvin þann afli fyrrtann, undirlagdann sér og oss Son Guds hefur.

7. Misti smeckinn hann megna sinn, Mara, en litinn eigi. Daudinn nafu ber, burt øll frá þér hans beiskja er, barn Guds! þó hold þitt deyi.

8. Sætur, vær, hann svefn nefnast kann, sigur lífs, hvíld af lúa, ávinníngur, lífs inngángur æskilegur øllum þeim Jesú trúa.

9. Var daudans hér nú dagur er degi fædíngar betri, vel til géds þá mér vera á, ad víkja frá hrørlegu holds adsetri.

10. Ef upprisinn ei Lausnarinn af dauda sjálfur væri, í daudanum øllum mønnum útskúfudum um eilífd liggja bæri.

11. Geginu undan, Guds Sonur fann, gégnum deyd, lífsbraut sanna; eptir honum, strax upprisnum, úr grøfunum, útgéck stór flockur manna.

12. Lífs upprisu, Krists líkíngu, lýdir trúadir hljóta, í von þegar,

en

en þó sídar algjørlegar, eilífrar sælu njóta.

13. Fyrst upprisinn lífs-leidtog-inn, lifir í hjarta þínn, sætt and-látid, sálin gledst vid, í sønnum frid, sæl, laus frá allri pínu.

14. Eitt med Jesú, þú ert í trú, innræt þér huggun slíka; upp-reis hug þinn, uppreis Drottinn; fyrir almátt sinn, uppreisir hann þig líka.

15. Lét lífid sitt, þá leysti þitt, Lamb Guds, og sitt tók aptur; eins dauda frá, þig eflaust má út-færa sá, hans al-voldugi kraptur.

16. Í daudanum, fyrir augun-um, engin skélfíng þér slædist, lítur trúin, þann lífs-salinn, hvar Lausnariñ, ljósinu' um eilífd klædist.

17. Endíng sút fær, þá ondin nær, inngaungu' í himnaríki, stund er ei laung, né þúngleg þraung, um grafar-gaung, greidist før þínu líki.

18. Í

18. Í Canaan þarf ecki Man, øll finnast þar land-mæti. Í himninum, þig upprisinn, sem inntekinn, eilíft mettar sælgæti.

19. Ei fatnadar, munt þurfa þar, þar Jesús skjólid veitir; er líkaminn, andlegur þinn, ædsta dírdin, yfir-klædid þá heitir.

20. Vanheilsa frá, sér vendar þá; í vegsemd upprísandi, líkaminn fær, stól lambsins nær, ljómandi skjær, líta Gud ævarandi.

21. Geym huggun þá, Guds barn! þér hjá, gégnum veg allra nauda: Son Guds því dó, sem lifir þó, ad fæt lífs ró sé þitt hlutskipti' í dauda.

22. Í þeirri trú eg dey, Jesú! úr jørd munt hold mitt færa. Lyst hef' eg á ad leysast frá og lifa hjá Lausnara mínum kjæra.

23. Lífgjafi minn! lífs kraptinn þinn lát mig sjá, þeckja' og reyna; greid mitt lífs skeid, gjør enda' á neyd,

neyd, géf mér í deyd, gódi Jesú! trú hreina.

39. Psálmur.

Jesú upprisa er kraptur alls holds upprisu, Act. 17, 18. 31. 24, 15.

Lagid er: O! Fadir himneski' og eilífi Gud.

Uppris, mitt hjarta! med elsku og trú, upprisinum fagnandi þínum Jesú, upprisan fyrsta þér er géfin nú, upprisu lífsins senn fær þú.

2. Ad deyja mönnunum eitt sinni ber, eikin þar liggur, sem fallin hún er, upprisa' og dómurinn eptirfylger, adgæt slíkt medan þú lifer.

3. Sædid í jördunni senn deyja má, sídan fær nýtt líf og sprettur upp þá; hold og blód Guds ríki erfa ei á, útvaldir deyja því hér frá.

4. Svo víst sem Guds Sonur upprisinn er, uppris af daudanum madur sérhver. Ljóslega Paulus þann lærdóm kénner, Lausnarinn sama stadfester.

5. Jes-

5. Jesús og upprísan er sameinad; upprísu verkinu sinn eg þann stad, á Kristi upprisu er þad grundad, af honum verdur fullkomnad.

6. J skýjum himinsins setja nun sinn, Son mannsins komandi tignar-stólinn, þeytist med háreysti þar lúdurinn, þá rísa' upp mannanna børnin.

7. A þeirri daganna endingu siest, allt hvad í myrkrunum fyrri duldest, hvørr Drottni þjónadi hér í trú best, hans eda vanrækti bod mest.

8. Allir sem dóu þá upprísa menn, í sinni radan, en skilsmunurenn, millum afdrifanna mun þó ærenn; mørg verda leidd til þess roken.

9. Upprísu børnin strax uppí loptid, ad Jesú hægri þá verda færd hlid, á hann þau blídasta orda-stad vid, innleidir sídan í Guds frid.

10. Sú lífsins uppriſa áſtúdleg er; ætlud er hún, madur sannkriſtinn! þér, um hina ránglátu ødruvís fér, upp þó þeir rísi ſem hiner.

11. Fordæmíng þeirra ſkén fyrirfram var, ſlutti ſál daudinn til qvala-ſtadar; uppríſa ſlíkir til ytſtu ſmánar, æ gjalda vantrúar ſinnar.

12. Forblindar Satan þá fráſnúnu þjód, Frelſarans uppriſu gjørir ad hnjód, forſmáir Guds nádar frambodinn ſjód, fetar ſvo gløtunar á ſlód.

13. Holdſins ad uppriſa ecki til ſé, er þánki gudlauſra ſkadlegaſte, Drottins ad réttlæti draga þeir ſpé, Drottins því banar þeim reide.

14. Og þó ſtraff þeirra fram ei komi hér, óſarſæll daudi þá hrífur med ſér, upp til dóms ríſa þar úrſkurdader,. útlagar Guds ríkis tapter.

15. En

15. En þeim sem trú-gódir um-
fadma sinn upprisna Frelsara,
verdur daudinn, lausn frá armædu,
til lífs vegur inn; lif og dey, Guds
vin! ógvídinn.

16. Af því þú lifandi, lifir ei
þér, lífid þér deyjandi, Guds Son-
ur er, hann þig uppreisandi heidri
krýner, himnasæld gledjandi med sér

17. Sætt er ad vakna af svefni
værum, sól líta dírdar í himna-
skýjum, útgánga ljómandi úr grøf-
unum, unnusta fagnandi sínum.

18. Géf mér, o Jesú! ad girnast
þar á, géf mér ástunda því hlutfalli
ná, géf mér lífs upprisu gledi ad fá,
géf mér þitt andlit í dírd sjá!

40. Psálmur.

Jesú upprisu vegsemd er eilíf. Ap. 1, 18. Róm. 6, 9.

Lagid ér: Syrgjum vjer ei sáluga brædur.

Í forklárun upprisu sinnar, inn-
gengin til vegsemdarinnar,
sìd

sid og ár vor Lausnari lifir, lifi' og dauda rádandi yfir.

2. Aldrei þrýtur eilífdar dagur; eiliflega á Guds stóli fagur, situr Drottins sæll dírdar ljómi, sól réttlætis, himinsins blómi.

3. Lausnariñ med limina fridu, lagdur fordum spjóti í sídu, sára ørin sín øll skínandi, sifelldt ber á himnum ríkjandi.

4. Sál vors Drottins, sama ad bragdi, sem hann hana deyjandi' afl agdi, eilífrar naut annars heims sælu, í Paradís himins yndælu.

5. Þær hans Andar yppurstu dírdir, engar þoldu fyrir þad rírdir, sálunni þó samtengdi aptur, sinn líkama' hans gudlegur kraptur.

6. Allt vald Jesús upprisinn hafdi; en Guds nádar rádstøfun krafdi, hefjast uppá hásætid skyldi, hann fyrr' enn þad allt brúka vildi.

7. Ending stánd hans nidrunar nádi, nafn og vegsemd eilifa þádi,

eilíft ríki, endalaust veldi, í hans hondur Fadirinn seldi.

8. Stjórnar mátans alleina endir er þad, þá hann ríkid afhendir, allt í ollu ávallt þó blífur, einn vegsemdar Kóngur eilífur.

9. J trú Jesú ef vér hér lifum; útleiddir frá daudans adsvifum, allrar hvíldar í honum njótum, upprisuna farsæla hljótum.

10. Ønd þín, Guds barn! eilífann frama útgengin af daudans líkama, strax í Drottins hondunum hlýtur, himnaríkis farsældar nýtur.

11. Krists upprisnum líkama líkur, líkamiun med sálunni víkur, af jord vakinn, einnig til hæda, eilífra þar njótandi gæda.

12. En ef lifir, allra þá kémur endíng hluta, Drottinn þig nemur, þó umbreyttann, þessu frá kífi, þig gledur med eilífu lífi.

13. J himinsins ypparstu sælu og Guds dírdar skodun yndæl

er þad stærst, hún aldrei kann þrjóta,
eilíflega má hennar njóta.

14. Allir menn þó sam-tídis sjái
sólina' og nóg ljos hvør fái, dapr-
ast þar vid ei þad heims auga,
allra gledir jafnt sjónar bauga.

15. Aldrei ljóssins arfur kann
þrjóta, allir fullrar hlut-deildar
njota, allañ Gud sinn eignast hvørr
madur, útvalin á himnum blessadur

16. Hér af skér, ad enginn øfund-
ar, annann þar, né meira tilstund-
ar, enn í Gudi um aldir ad sedjast,
andlitis hans sjón vid ad gledjast.

17. Stjarna í fegurd stjørnu
þótt vinni, stendur hvør í rød bestu
siñi; útvaldra þó megi glans muna,
mun hvørr sinu hlutskipti una.

18. Engla líking útvaldir tignast,
í Guds dóma medur þeim skygnast,
Drottins ástar djúpid ad grunda,
Drottni hjá um eilífd þeir stunda.

19. Eilíf sæla oss er tilbúin, ad
því hnossi leidir sig trúin. Í þá

dírd, sem ecki nú sjáum, inn senn gánga, børn Drottins! fáum.

20. O Jesú! sem uppris̄inn lifir øllum hlutum rádandi yfir, veit oss dug í von lífs af-þreyja vora stund, og sætlega deyja!

21. Dírdlegur upp, Drottinn! rís-andi, dírdlegur í hæd varst farandi, dírdlegur munt dauda vekjandi, dírdlegur þíng efsta haldandi.

22. Kom! gledjandi kristnina þína, kom! sedjandi lífsins girnd mína, kom! leidandi Kedars frá tjøldum, kom! greidandi launin útvøldum!

23. Sigur-ljód skal fagn-andi færa, fridkeypt þjód heims Lausnara kjæra, føgur hljód, med streingja-leik slæra, stundud gód svo verdi hans æra.

24. Dírd sé þér, minn Drott-inn! strídandi, dírd og heidur yf-irvinnandi, sómi, kraptur, sigri hrósandi, sífeldt lof um eilífd rík-jandi!

Tveir Psálmar,

útlagdir af sama.

I.

Prudentii Psálmur.

Jam mœsta qviesce qverela.

Harma-tolur hvíli ad sinni, haldid mœdur! tárunum inni! ofmjøg børn sín enginn má gráta; endurbót lífs daudann eg játa.

2. Hvar til skulu holadir steinar? hvar til grafir snotradar hreinar? efni lánad er þeim, sem reyníst, ecki daudt, þó sofandi leyníst.

3. Líkama þó lítum nú audann, liggja' í dái, manns-vitsku snaudann, skilníngs-vit hans, aptur upphæda innan stundar samvistir gæda.

4. Skjótt øld kemur, skundar þá aptur, í skinin beirin hlýr edlis kraptur, lífgad blód þau fulleykur fjori, fyrri madur tjaldbúd svo beri.

5. Or-þrota ádur sem láu, í jörd lík rotnud, stór, smáu, fljótt í loptid færd munu verda,| fyrr tengdri ondu samferda.

6. Sagn-þurr svo grænka sád-fræin, gjor-daud í jörd nidur lægin, foldar djúps þau framleidir kraptur, á fyrri líkum korn-staungum aptur.

7. Nú til geymslu, þú jörd! skalt þyggja, þenna mann og mjúkt-skaut í leggja, hans andvana limu þér ljæ eg, leifar dýrar í vöktun sæ eg.

8. Sú var gæfin sál af Guds munni, sem nær þessi fyrr hýsa kunni, vænn í bádum vel herbergjadi vísdómur, þeim Kristur stjórnadi.

9. Hér laadann, hyl jörd! líkama, heimtir aptur Skaparinn sama, sinna gjafa sjálfur hann minnist, sins andl tis mind vidurkynnist.

10 Ad nær skeidar atridi tída, alla syllir Drottinn von lýda, mind þá, sundrud, aptur átt færa, er eg gjori, fold! þér nú tæra.

II.

Ove Mallings Psálmur.
Um Guds alvitsku.

Lagið er: Náttúran öll og eðli manns.

Sál! dupti klædd, ei sómir þér, sveyma um straum lastanna; dómarinn sem í upphæd er, allar sjer gjördir manna, öll augum hans, eru hjartans opin fylsni hvört sinni; ond saurug má, ei búa hjá, alskjæru hátigninni.

2. Drottins al-skygnu augum frá, enginn kann hælis leita, vinds og elds-lnaa vængjum á, þó vildi flótta þreyta; ecki neinn þann, umflýja kann engill, stóra Skapara, er tilbjó heim, og í þeim geim, á öllu tekur vara.

3. Farir þú lengst sem felur sýn, sjær enn himin-ljós starta, og þókt bólfesta yrdi þín, undirdjúps myrkrid svarta, ei stadur sá, þú flýdir frá, sjær enn hinn, sem þú nádir, Guds hátign er, sem gjörla sjer, hvar gjörast þessir bádir

4. Eilíft Guð! þig enginn má, umsjja glæpa maður; mun eg orðýlnast ega þá, og deyja svo glataður? o nei! þín náð, ædra gaf ráð, ørugg svo trúin standi: fyrir þinn Son, í fullri von, sæ eg mí skun biðjandi.

5. Nú flý eg því á náðir þín, nauðstaddur vesæll maður, eg finn og játa afbrot mín, er fyrir þér skélkaður, heims biltingar, mig hræda ei þar, hjá þér ef blíðu mæri; en reidist þú, allt fellur nú í grunn mannsins drambleti.

6. Ordsnápur mælir ósvífinn: „er „Guð í hæð búandi, hástól hjá engl„um setti sinn, sætir ei mínu standi, „hann sier ei það, sem hefst eg að, „hvar smá-qvikindið bærist." Vilt, dári þú! svo væri nú, en vit, þín ôst forðærist.

7. Fyrr' enn uppkomu fjöll á jörð, og flóðu lækir dala, áður enn ljósin urðu gjörð, og duptið heyrdist tala, fyrr enn andar, sætt súngu þar, sem þeim

var

var fenginn stadur; sá Gud, Þad Þú, Þar sem ert nú, Þenkir og talar, madur!

8. Uppi býr Gud med Engla her, er Þó hjá Þrælum synda, dirdar glans undir eins hann sjer, og skuggann smá-qvikinda, sem sólu hann, sjá stærstu kann, svo lítur jardar salla, Þess sem smærst er, afdrif eyger, eins og heimsins gjör-valla.

9. Vakinn og sofinn ofund í, er Gudi leidur madur, ágjørn mauranna eru Þý, hans augna reidi-stadur, bleck-ja sist hann, bljúg hræsni kann, ne bruggun haturs ráda, hann sjer atvik, Hamans og svik, hans alla stærd ó-dáda.

10. Blygdast Því, myrkra vesæll vin! vef Þig ei bondum syndar! aflegg hræsninnar yfir-skin, augu skopud, sem blindar! meina ei Þad, Þann megir stad, hvar mátt einn heita, finna, eilíft hjá Þér, alla stund er, athafna vitni Þinna.

11. Heyr þú! vanvirda manna mest, megnum glæpum qvoladur, of=frekju þinnar ending vest, er sjandans qvala=stadur, áqvedinn þinn, óttast dóminn, ádur enn stadar nemur, þar allt hvad hér, illa gjorder, á þig sannad framkémur.

12. Ending tímanna er oss nær, adstedjar daudans nóttin, eckert hæli þá frekjan fær, flóttann þó reki óttinn; aumur er sá, ei fyrri enn þá, audmjúkur vildi sanna: Guds hefndin er, sem gjorla sjer, gáng og athafnir manna.

